

Fremsat den 6. oktober 2021 af justitsministeren (Nick Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love

(Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, herunder etablering af National enhed for Særlig Kriminalitet)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1851 af 20. september 2021, foretages følgende ændringer:

1. § 82, nr. 13, ophæves.

Nr. 14 bliver herefter nr. 13.

2. I § 82 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Ved straffens fastsættelse kan det endvidere indgå som formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden. Sagsbehandlingstiden kommer dog kun i betragtning som formildende omstændighed, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.«

3. I § 83 indsættes som *3. pkt.*:

»Sagsbehandlingstiden kommer dog kun i betragtning som formildende omstændighed, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.«

4. I § 119, *stk. 3*, indsættes som *2. pkt.*:

»Derudover skal det ved fastsættelse af straffen for trusel om vold efter *stk. 1* betragtes som en skærpende omstændighed, at lovovertrædelsen har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.«

5. I § 266 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Ved fastsættelse af straffen efter *stk. 1* skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at truslen har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.«

§ 2

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1835 af 15. september 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 101, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »landsretterne«: »jf. dog *stk. 3*«.

2. I § 101 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Rigsadvokaten kan bemyndige National enhed for Særlig Kriminalitet til i et nærmere bestemt omfang at varetage udførelsen af straffesager ved landsretterne i sager omfattet af § 110 a, *stk. 1*.«

3. Efter § 110 indsættes:

»§ 110 a. National enhed for Særlig Kriminalitet varetager for hele landet efterforskningen og strafforfølningen af forbrydelser, hvor der er grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, er et led i organiseret kriminalitet, indebærer kompleks samarbejde med udenlandske retshåndhævende myndigheder, er udført ved anvendelse af særegne metoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

Stk. 2. National enhed for Særlig Kriminalitet ledes af en politidirektør, der har ansvar for enhedens virksomhed.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke kriminalitetsområder, der er omfattet af *stk. 1*.

§ 110 b. Under ledelse af National enhed for Særlig Kriminalitet oprettes et operativt samarbejde til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering og andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 2. Tilsynsmyndighederne i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt told- og skatteforvaltningen deltager i det operative samarbejde. National enhed for Særlig Kriminalitet kan beslutte, at andre myndigheder end de, der er nævnt i 1. pkt., og virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan deltage i et operativt samarbejde, jf. stk. 1. Advokater, jf. § 1, stk. 1, nr. 14, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan ikke deltage i et operativt samarbejde.

Stk. 3. De myndigheder, der er nævnt i stk. 1 og 2, kan uanset tavshedspligt fastsat i anden lovgivning videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 4. Virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan uanset § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, § 30, stk. 1, i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder og §§ 124 og 125 i lov om betalinger videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 5. Personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. dog stk. 7.

Stk. 6. Tavshedspligten i stk. 5 gælder også videregivelse til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til anden lovgivning, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. Oplysninger omfattet af stk. 5 kan efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, inddrages i den modtagende myndigheds sagsbehandling. Foreligger der samtykke, finder de regler, der i almindelighed gælder for den modtagende myndighed, og som i medfør af stk. 5 og 6 er fraveget, på ny anvendelse. Virksomheder eller personer, der i medfør af stk. 2 medvirker i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, kan efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, inddrage oplysninger omfattet af stk. 5 i deres indsats med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 8. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at det operative samarbejde kan behandle sager vedrørende andre kriminalitetsområder end hvidvask og terrorfinansiering, hvis kriminalitetsområdet er omfattet af National enhed for Særlig Kriminalitets område, jf. § 110 a.«

4. I § 172 a, stk. 1, indsættes efter »745 e«: », stk. 1, nr. 1-4,«.

5. I § 735, stk. 3, nr. 2, ændres »sagens behandling« til: »behandlingen af sagen«.

6. I § 736, stk. 1, nr. 2, ændres »at beskikke« til: »beskikkelse af«.

7. I § 745 e, stk. 1, indsættes som nr. 5:

»5) Personen er 15 år eller derover, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 216 eller straffelovens § 225, jf. § 216, hvor personen er forurettet.«

§ 3

I hvidvaskloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1062 af 19. maj 2021, som ændret ved § 302 i lov nr. 1155 af 8. juni 2021 og § 7 i lov nr. 1163 af 8 juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

»Stk. 4. Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1, og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører hvidvask og er af større eller særligt mistænkelig karakter. Hvidvasksekretariatet foranstalter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning beslutningen om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår en transaktion anses for omfattet af stk. 4.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

2. I § 26, stk. 4, der bliver stk. 6, ændres »beslutter« til: »foranstalter,« og efter »underretning« indsættes: »beslutningen om«.

3. I § 29, stk. 1, og § 78 a, stk. 2, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »National enhed for Særlig Kriminalitet«.

4. I § 37 ændres »§ 26, stk. 3 og 4« til: »§ 26, stk. 3, 4 og 6«.

5. Efter § 38 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 38 a. Personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26.

Stk. 2. Forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder finder ikke anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.«

6. I § 55, stk. 3, § 62, stk. 3, § 64 a, stk. 3, § 68, stk. 3, § 78, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 og 5, og § 78 a, stk. 1, ændres »§ 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt.,« til: »§ 26, stk. 1, stk. 3, stk. 4, 1. pkt., og stk. 6, 1. pkt.,«.

7. §§ 69 b-69 d og § 74 a ophæves.

§ 4

I lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordning om indførelse af europæiske økonomiske firmagrupper, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 1. juli 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 1 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 5

I fondsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 2020 af 11. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 4, stk. 6 og 7 og § 52, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 6

I SE-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 5. juli 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 17 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 7

I lov om det europæiske andelsselskab (SCE-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 1. juli 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 14 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 8

I erhvervsvirksomhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 249 af 1. februar 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 15 g, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 9

I revisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 25 af 8. januar 2021, som ændret ved § 32 i lov nr. 1436 af 29. juni 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 22, stk. 1-3, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »National enhed for Særlig Kriminalitet«.

§ 10

I konkurrenceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 360 af 4. marts 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 23 i, stk. 2, nr. 3, stk. 5 og stk. 6, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »National enhed for Særlig Kriminalitet«.

§ 11

I lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 20. september 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 21 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 12

I lov om firmapensionskasser, jf. lovbekendtgørelse nr. 355 af 2. april 2020, som ændret ved § 7 i lov nr. 1940 af 15. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 111, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 13

I lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1447 af 11. september 2020, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 1166 af 8. juni 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 23, stk. 8 og 9, § 81 b, stk. 6 og 7, § 85 b, stk. 6 og 7 og § 336 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 14

I investeringsforeningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1718 af 27. november 2020, som ændret ved § 4 i lov nr. 1940 af 15. december 2020 og ved § 6 i lov nr. 1163 af 8. juni 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 14 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 15

I lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 14. oktober 2019, som ændret senest ved § 5 i lov nr. 1163 af 8. juni 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 136 a, stk. 3, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 16

I selskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 763 af 23. juli 2019, som ændret ved § 13 i lov nr. 1374 af 13. december 2019, § 2 i lov nr. 642 af 19 maj 2020 og § 1 i lov nr. 2199 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 58 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 17

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1192 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 40 a, stk. 3, 1. pkt., § 40 b, stk. 3, 1. pkt., § 58 d, stk. 1, 2. pkt., § 58 i, stk. 2-4, og § 58 j, stk. 1, 1. og 3. pkt., og stk. 3, ændres »Rigspolitichefen« til: »politiet«.

2. I § 40 a, stk. 3, 3. pkt., § 40 b, stk. 3, 3. pkt., og § 58 i, stk. 1 og 5, ændres »Rigspolitichefen« til: »Politiet«.

3. I § 58 j, stk. 2, ændres »Rigspolitiet« til: »politiet«.

§ 18

I PNR-loven, lov nr. 1706 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 ændres »Rigspolitiet« til: »Politiet«.

2. I § 3, stk. 1 og 3, ændres »Rigspolitiet« til: »politiet«.

3. I § 7, stk. 2, nr. 1, ændres »rigspolitichefen« til: »politiet«.

§ 19

I lov nr. 434 af 31. maj 2000 om Det Centrale Dna-profilregister, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 715 af 26. juni 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 1 ændres »Rigspolitichefen« til »politiet«.

§ 20

I lov om elektronisk kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 741 af 1. juni 2015 og senest ved § 4 i lov nr. 1176 af 8. juni 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 12, stk. 1, og § 75 a, stk. 4, ændres »Rigspolitiets Telecenter« til »politiets centrale datasektion«.

§ 21

I lov nr. 1518 af 18. december 2018 om erhvervsfremme, som ændret ved § 1 i lov nr. 796 af 9. juni 2020, foretages følgende ændring:

1. § 22 b ophæves.

§ 22

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1710 af 13. august 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 118 a, stk. 1, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»For overtrædelse af §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning udmåles bøder til 1.200 kr. eller beløb derover, som er delelige med 600. For overtrædelser omfattet af 3. pkt. udmåles bøder for personer med særlig lav indtægt til 600 kr. eller beløb derover.«

§ 23

Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

§ 24

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 3, 5, 8-9 og 11-19 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. §§ 3, 13-15 og 17-19 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Begrænsning af strafnedsættelse mv. for lang sagsbehandlingstid

- 2.1.1. *Gældende ret*
 - 2.1.1.1. *Straffelovens § 82, nr. 13*
 - 2.1.1.2. *Straffelovens § 83*
 - 2.1.1.3. *Den Europæiske Menneskerettighedskonvention*
- 2.1.2. *Justitsministeriets overvejelser*
- 2.1.3. *Den foreslåede ordning*

2.2. Strafskærpelse for trusler mod ytringsfriheden

- 2.2.1. *Gældende ret*
 - 2.2.1.1. *Straffelovens § 119*
 - 2.2.1.2. *Straffelovens § 266*
 - 2.2.1.3. *Straffelovens § 81, nr. 7*
- 2.2.2. *Justitsministeriets overvejelser*
- 2.2.3. *Den foreslåede ordning*

2.3. Etablering af National enhed for Særlig Kriminalitet

- 2.3.1. *Gældende ret*
 - 2.3.1.1. *Organisatoriske bestemmelser om politi og anklagemyndighed*
 - 2.3.1.2. *Landsdækkende enheder og regionale opgavefællesskaber*
- 2.3.2. *Justitsministeriets overvejelser*
- 2.3.3. *Den foreslåede ordning*
 - 2.3.3.1. *National enhed for Særlig Kriminalitets kompetenceområde*
 - 2.3.3.1. *Konsekvensændringer af den finansielle lovgivning*

2.4. Videoafhøring af voldtægts ofre

- 2.4.1. *Gældende ret*
 - 2.4.1.1. *Afhøring hos politiet og under hovedforhandlingen*
 - 2.4.1.2. *Videoafhøringsordningen*
 - 2.4.1.2.1. *Forsvarerens rolle*
 - 2.4.1.2.2. *Bistandsadvokatens rolle*
 - 2.4.1.2.3. *Gennemførelse af videoafhøringen*
 - 2.4.1.3. *Vidnefritagelse*
- 2.4.2. *Justitsministeriets overvejelser*
- 2.4.3. *Den foreslåede ordning*

2.4.3.1. *Videoafhøring af voldtægtsofre på 15 år eller derover*

2.4.3.2. *Supplerende forklaring for retten*

2.5. Prioritering af sager om personfarlig kriminalitet i relation til forsvarerbeskikkelse

2.5.1. *Gældende ret*

2.5.1.1. *Retsplejelovens regler om forsvarerbeskikkelse*

2.5.1.2. *VVV-sager*

2.5.2. *Justitsministeriets overvejelser*

2.5.3. *Den foreslåede ordning*

2.6. Styrkelse af indsatsen mod hvidvask mv.

2.6.1. *Oprettelse af et operativt samarbejde mellem myndigheder og udvalgte virksomheder og personer om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering*

2.6.1.1. *Gældende ret*

2.6.1.1.1. *Det Operative Myndighedsforum*

2.6.1.1.2. *Tavshedspligt for deltagere i Det Operative Myndighedsforum*

2.6.1.1.3. *Tavshedspligt for finansielle virksomheder mv.*

2.6.1.2. *Justitsministeriets overvejelser*

2.6.1.3. *Den foreslåede ordning*

2.6.1.3.1. *Oprettelse af et operativt samarbejde*

2.6.1.3.2. *Myndigheders videregivelse af oplysninger til et operativt samarbejde*

2.6.1.3.3. *Virksomheders og personers videregivelse af oplysninger til et operativt samarbejde*

2.6.1.3.4. *Tavshedspligt for deltagere i et operativt samarbejde*

2.6.1.3.4.1. *Tavshedspligt for myndigheder*

2.6.1.3.4.2. *Tavshedspligt for virksomheder*

2.6.1.3.5. *Bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om det operative samarbejdes behandling af andre sager end hvidvask og terrorfinansiering*

2.6.2. *Fast track-ordning for hvidvaskunderretninger om større og andre særligt mistænkelige transaktioner*

2.6.2.1. *Gældende ret*

2.6.2.2. *Justitsministeriets overvejelser*

2.6.2.3. *Den foreslåede ordning*

2.6.3. *Tavshedspligt for underretninger efter hvidvasklovens § 26*

2.6.3.1. *Gældende ret*

2.6.3.2. *Justitsministeriets overvejelser*

2.6.3.3. *Den foreslåede ordning*

2.7. Regulering af bødetakster for hastighedsovertrædelser

2.7.1. *Gældende ret*

2.7.2. *Transportministeriets overvejelser*

2.7.3. *Den foreslåede ordning*

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

3.1. *Nationale særregler for behandling af personoplysninger*

3.2. Begrænsning af den registreredes rettigheder

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser
5. Konsekvenser for FN's verdensmål
6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Klimamæssige konsekvenser
10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
11. Forholdet til EU-retten
12. Hørte myndigheder og organisationer mv.
13. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet), Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige indgik den 15. december 2020 en aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

Dette lovforslag har til formål at gennemføre dele af denne aftale.

Lovforslaget indeholder *for det første* en ændring af straffelovens regler om straffens fastsættelse, således at muligheden for at lade sagsbehandlingstiden indgå som en formildende omstændighed begrænses.

Lovforslaget indeholder *for det andet* et forslag om at skærpe straffen for trusler, herunder digitale trusler, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed og deltage i den demokratiske debat, eller som har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat. Lovforslaget indebærer, at strafsøkærpelsen gennemføres gennem en fordobling af strafniveaueet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene for tilsvarende trusler.

Som led i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 indgår det, at der etableres en ny slagkraftig national enhed i politiet, hvor de mest specialiserede politi- og anklagerfaglige kompetencer samles. Det skal sikre en markant styrkelse af indsatsen mod den mest komplekse økonomiske og organiserede kriminalitet. Enheden opbygges som en politikreds og skal etableres i henholdsvis Øst- og Vestdanmark. Der skal endvidere oprettes en særlig statsadvokat til bl.a. at føre tilsyn med enhedens komplekse straffesagsbehandling.

Som en integreret del af en ny national enhed, er aftaleparterne endvidere enige om at etablere et formaliseret operativt samarbejde mellem politiet, andre relevante myndigheder og udvalgte private aktører om at bekæmpe og forebygge hvidvask og terrorfinansiering.

Lovforslaget gennemfører på den baggrund *for det tredje* de elementer til etableringen af en national enhed mv., der kræver lovændringer.

Med lovforslaget foreslås det *for det fjerde* at udvide muligheden for videoafhøring, således at der indføres et tilbud om videoafhøring i voldtægtssager af forurettede, der er 15 år eller derover. Videoafhøringen vil herefter kunne forevises som en del af bevisførelsen under sagens behandling i retten. Det foreslås, at der – i modsætning til efter den gældende ordning med videoafhøring – efterfølgende i retten skal være mulighed for at stille supplerende spørgsmål til den forurettede.

Med aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 blev det herudover besluttet, at der skal indføres målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden, så der sikres en ensartet prioritering af disse sager. Prioriteringen skal erstatte de tidligere såkaldte VVV-målsætninger. Indfasningen af de nye målsætninger sker gradvist på tværs af straffesagskæden.

Politiet og anklagemyndigheden har primo 2021 implementeret de nye målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet, mens de nye målsætninger for kriminalforsorgens vedkommende forventes håndteret i forbindelse med en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen gældende fra 2022.

For så vidt angår domstolene er der indledt et samarbejde

mellem Justitsministeriet og Domstolsstyrelsen om fastlæggelse af målsætninger i retterne med henblik på implementering senest i forbindelse med en ny administrativ flerårsaftale for domstolene gældende fra 2023.

Lovforslaget understøtter den kommende overgang fra VVV-målsætninger til målsætninger om personfarlig kriminalitet ved domstolene.

Med lovforslaget sikres det således *for det femte*, at anvendelsen af reglerne om forsvarerbeskikkelse og tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse bringes i overensstemmelse med den nye prioritering af sager om personfarlig kriminalitet.

Med lovforslaget etableres *for det sjette* en fast track-ordning, hvorefter hvidvaskunderretninger fra underretningspligtige efter hvidvaskloven (banker mv.) vedrørende større og særligt mistænkelige transaktioner skal underkastes en særlig behandling i Hvidvasksekretariatet kombineret med en pligt for den underretningspligtige til at fastfryse transaktionen, indtil der senest ved udgangen af den efterfølgende bankdag er modtaget en tilbagemelding fra sekretariatet om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Det følger af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne er enige om, at der skal ske lønregulering af bødetakster, så bøderne bliver tidsvarende, og som kan tilvejebringe et merprovenu på 100 mio. kr. årligt fra 2022 og frem, der medgår til finansiering af aftalen.

Lovforslaget indeholder på den baggrund *for det syvende* et forslag om regulering af bødetaksterne for hastighedsovertrædelser på færdselsområdet, som vil kunne tilvejebringe et merprovenu (efter tilbageløb) i størrelsesordenen 107 mio. kr. i 2022 og 128 mio. kr. i 2023 og frem til finansiering af aftalen. Med forslaget vil bødetaksterne stige med 20 pct. til et beløb, der er deleligt med 600.

Endelig indeholder lovforslaget et enkelt forslag, der ikke er indeholdt i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023. Det drejer sig om at udstrække tavshedspligten vedrørende oplysninger, som hidrører fra hvidvaskunderretninger fra banker mv., til ansatte ved alle offentlige myndigheder.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Begrænsning af strafnedsættelse mv. for lang sagsbehandlingstid

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Straffelovens § 82, nr. 13

Straffelovens § 80 angiver de hovedhensyn, der skal tages i betragtning ved straffens fastsættelse. Således skal der efter § 80, stk. 1, ved straffens fastsættelse under hensyntagen til ensartethed i retsanvendelsen lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Efter § 80, stk. 2, skal der ved vurderingen af lovovertrædelsens grovhed tages hensyn til den med lovovertrædelsen forbundne skade, fare og krænkelse samt til, hvad gerningsmanden indså eller burde have indset herom. Ved vurderingen af oplysninger om gerningsmanden skal der tages hensyn til dennes almindelige personlige og sociale forhold, dennes forhold før og efter gerningen samt dennes bevæggrunde til gerningen. Efter § 80, stk. 3, kan det ved vurderingen efter stk. 2 ikke indgå som formildende omstændighed, at gerningen har baggrund i tro, kulturelle forhold eller lignende.

Straffelovens §§ 81 og 82 angiver nærmere, hvilke omstændigheder der i almindelighed skal tillægges vægt i forbindelse med straffens fastsættelse i henholdsvis skærpende og formildende retning.

Det fremgår af straffelovens § 82, nr. 13, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden.

Straffelovens § 82, nr. 13, er indført ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse m.v.). Loven bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, at hensigten med bestemmelsen var at lovfæste den retstilstand, som havde udviklet sig i retspraksis, herunder i tilfælde, hvor der havde været spørgsmål om, hvorvidt sagsbehandlingstiden havde medført en krænkelse af tiltaltes rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 6, stk. 1. Der henvises til betænkning nr. 1424/2002, side 265 ff. og side 285 ff.

Om straffelovens § 82, nr. 13, kan bringes i anvendelse, beror ifølge forarbejderne på en konkret vurdering, hvorved der efter omstændighederne kan inddrages flere forhold, herunder sagens karakter og betydning, dens kompleksitet og den tiltaltes (gerningsmandens) og myndighedernes adfærd. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2 (§ 82, nr. 13), i lovforslag nr. L 99 af 26. november 2003, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3325 f.

Højesteret afsagde den 16. april 2012 seks afgørelser om anvendelse af straffelovens § 82, nr. 13. Sagerne er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 2310 ff., side 2315/1, side 2315/2 f., side 2316, side 2317 ff., og side 2322/1. I alle

sagerne udtalte Højesteret, at der var tale om ukomplicerede straffesager om overtrædelse af færdselsloven, og at sagsbehandlingstiden i så væsentligt omfang havde overskredet det rimelige, at der skulle ydes kompensation herfor, jf. straffelovens § 82, nr. 13, og § 83, 2. pkt., eller princippet i disse bestemmelser. Sagsbehandlingstiden var i sagerne mellem 1 år og 10 måneder og 3 år og 3 måneder fra sigtelse til dom i første instans. Højesteret udtalte, at kompensation burde ydes, selv om der ikke måtte foreligge en krænkelse af EMRK artikel 6, stk. 1. I sagerne kompenserede Højesteret ved at nedsætte bøden med 5.000 kr. og halvdelen af det resterende beløb. I de sager, hvor bøden var på 5.000 kr. eller derunder, lod Højesteret bøden bortfalde. Endvidere skulle de domfældte ikke betale sagsomkostninger. Derimod udgjorde den lange sagsbehandlingstid i sagerne ikke tilstrækkeligt grundlag for i medfør af princippet i straffelovens § 82, nr. 13, og § 83, 2. pkt., at undlade frakendelse af førerretten og pålæggelse af kørselsforbud i betragtning af de hensyn, som begrunder færdselslovens regler om frakendelse af førerretten og om kørselsforbud.

I en afgørelse af 24. august 2012 vedrørende overtrædelse af dyreværnsloven, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2012, side 3395 ff., udtalte Højesteret, at en samlet sagsbehandlingstid på lidt under 1 år og 9 måneder ved politiet og anklagemyndigheden samt en sagsbehandlingstid ved domstolene på lidt over 2 år for behandling i tre instanser ikke indebar en krænkelse af EMRK artikel 6, stk. 1, og heller ikke kunne medføre strafnedsættelse i medfør af straffelovens § 82, nr. 13. Højesteret tog i sagen hensyn til, at der skulle indhentes dyrlægefaglig erklæring, og at flere tiltalte skulle afhøres af politiet.

I to afgørelser fra Højesteret af henholdsvis den 5. april og den 3. maj 2016, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2016, side 2397 ff., og 2773 ff., nedsatte Højesteret straffen i en sag om ulovligt fiskeri og i en sag om brud på tavshedspligt på grund af lang sagsbehandlingstid. I sagen om ulovligt fiskeri verserede sagen mere end 3 år i landsretten som følge af overvejelser af EU-retlige spørgsmål. I sagen om brud på tavshedspligt gik der ca. 1 år og 4 måneder fra sigtelsestidspunktet, til anklageskriftet blev modtaget i retten.

Det fremgår af Rigsadvokatens redegørelse for trykt og utrykt praksis vedrørende straffelovens § 82, nr. 13, af 22. januar 2020 (Retsudvalget 2019-20 (Alm. del) – bilag 411), at det beror på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder, om straffen i en sag bør fastsættes under henvisning til bestemmelsen i straffelovens § 82, nr. 13. Der lægges i den forbindelse vægt på forbrydelsens karakter, sagens betydning og kompleksitet samt den tiltaltes og myndighedernes adfærd i forbindelse med sagens behandling.

Det fremgår videre af redegørelsen, at det ikke er i alle sager, hvor der har været tale om en lang sagsbehandlingstid, der er grundlag for at nedsætte straffen. Der kan endvi-

dere ikke opstilles præcise retningslinjer for, at en bestemt varighed for en sags behandling, f.eks. et bestemt antal måneder eller år, i sig selv medfører, at der foreligger en lang sagsbehandlingstid, der vil kunne føre til en formildelse af straffen. Det fremhæves samme sted, at der i retspraksis findes eksempler på, at selv meget lange sagsbehandlingstider ikke har medført nedsættelse af straffen, idet der har foreligget en rimelig begrundelse for, at sagen ikke på et tidligere tidspunkt har kunnet færdigbehandles. Omvendt vil selv kortere sagsbehandlingstider – afhængig af sagens konkrete omstændigheder – kunne medføre en formildelse af straffen, hvis der ikke kan påvises særlige forhold i sagen, som kan begrunde sagsbehandlingstidens længde.

Herudover fremgår det bl.a. af redegørelsen, at gennemgangen af retspraksis peger i retning af, at den samlede sagsbehandlingstid som udgangspunkt skal være på mere end 1 år og 6 måneder for sager, der afgøres i første instans, før domstolene i almindelighed lader sagsbehandlingstidens længde indgå som en formildende omstændighed ved straffens fastsættelse. For så vidt angår sager afgjort i anden og tredje instans peger gennemgangen på, at der skal foreligge en sagsbehandlingstid, der er væsentligt længere, før det kan føre til en formildelse af straffen.

2.1.1.2. *Straffelovens § 83*

Efter straffelovens § 83, 1. pkt., kan straffen nedsættes under den foreskrevne strafferamme, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor. Efter 2. pkt. kan straffen bortfalde under i øvrigt formildende omstændigheder.

Straffelovens § 83 blev ligesom straffelovens § 82, nr. 13, indført ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse mv.), der bygger på Straffelovrådets betænkning nr. 1424/2002 om straffastsættelse og strafferammer.

Straffelovens § 83 afløser den tidligere § 84, stk. 2, jf. stk. 1, samt §§ 85, 87 og 91. Formålet med § 83 er ifølge bestemmelsens forarbejder på baggrund af den eksisterende praksis at lovfæste en almindelig adgang til efter en konkret vurdering at nedsætte straffen under den foreskrevne strafferamme, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold taler afgørende herfor, og under i øvrigt formildende omstændigheder at lade straffen bortfalde. Eksempelvis kan der efter bestemmelsen idømmes bøde, selv om en strafbestemmelse konkret har en strafferamme, hvor minimum er fængsel. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2 (til § 83) samt til pkt. 3.2.1 og pkt. 3.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 99 af 26. november 2003, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3288 f., side 3295 og side 3326.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at straffelovens § 83 ikke er begrænset til omstændigheder, der foreligger ved den strafbare handlings foretagelse. Også senere indtrådte omstændigheder kan bevirke strafnedsættelse eller strafbortfald, jf. eksempelvis de forhold, der nævnes i § 82, nr. 9-14, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 2 (til § 83), i lovforslag nr. L 99 af 26. november 2003, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 3326.

Straffelovens § 83 kan derfor også anvendes til at nedsætte straffen under den foreskrevne strafferamme eller til at lade straffen helt bortfalde som følge af lang sagsbehandlingstid. Der henvises til de i pkt. 2.1.1.1 nævnte afgørelser fra Højesteret af 16. april 2012.

2.1.1.3. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Det fremgår bl.a. af EMRK artikel 6, stk. 1, at enhver har ret til en retfærdig rettergang inden en rimelig tid i bl.a. straffesager. Det følger desuden af EMRK artikel 13, at enhver, hvis rettigheder og friheder efter EMRK er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler.

Beregningen af den relevante periode, der skal tages i betragtning ved bedømmelsen af sagsbehandlingstiden i straffesager efter EMRK, begynder på det tidspunkt, hvor der foreligger en anklage for en forbrydelse. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har defineret begrebet »anklage« som en officiel tilkendegivelse over for en person fra en dertil kompetent myndighed, der indeholder en beskyldning om, at vedkommende har begået en strafbar handling. Fristen vil almindeligvis begynde at løbe fra det tidspunkt, hvor klager anholdes, afhøres som sigtet, eller hvor der rejses tiltale, jf. bl.a. Simeonovi mod Bulgarien, dom af 12. maj 2017, præmis 111, og Abboud mod Belgien, dom af 2. juli 2019, præmis 40. Den relevante periode slutter, når der foreligger en endelig afgørelse af anklagen, eller strafforfølgning afbrydes, jf. bl.a. Kalashnikov mod Rusland, dom af 15. juli 2002, præmis 124, og Schumacher mod Luxembourg, dom af 25. november 2003, præmis 28.

Ved vurderingen af, om den tidsmæssige udstrækning af sagen er forenelig med kravet om rettergang inden for en »rimelig frist«, foretages en konkret vurdering af sagens faktiske omstændigheder. Det kan udledes af EMD's praksis, at »sagsbehandlingstiden vurderes i forhold til (1) sagens kompleksitet, (2) parternes adfærd og (3) de relevante myndigheders adfærd, herunder navnlig domstolenes«, jf. Jon F. Kjølbros, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere, 5. udgave (2020), side 797. Ved vurderingen af myndighedernes adfærd lægges vægt på sagens betydning for klager. Endelig beror vurderingen på en helhedsbedømmelse af sagen.

Ud fra EMD's praksis kan der ikke opstilles faste grænser for, hvad der forstås ved en »rimelig frist« efter EMRK

artikel 6. Det vil afhænge af en samlet bedømmelse af sagens konkrete omstændigheder, hvorvidt sagsbehandlingstiden må anses for at være rimelig ud fra en vurdering af ovenstående momenter.

Der kan være sager af kortere varighed, hvor der er blevet statueret en krænkelse, hvorimod der i andre sager af længere varighed ikke er blevet statueret en krænkelse. Domstolen har bl.a. i Hutchison Reid mod Storbritannien, dom af 20. februar 2003, præmis 79, og Khudoyorov mod Rusland, dom af 8. november 2005, præmis 193, udtalt, at en sagsbehandlingstid på 1 år for hver instans kan være en grov tommelfingerregel i sager om retten til en rettergang inden en rimelig frist. Domstolen har endvidere i bl.a. Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy mod Finland, dom af 27. juni 2017, præmis 210 udtalt, at 1 år og 6 måneder i én instans ikke i sig selv kunne anses for uforholdsmæssig.

Ud fra EMD's praksis kan det med en vis forsigtighed udledes, at hvis en retssag tager meget mere end 5 år i to instanser, vil sagsbehandlingstiden som udgangspunkt være problematisk i forhold til konventionen, men den kan dog retfærdiggøres konkret.

EMD har fastslået, at der i forbindelse med en krænkelse af artikel 6, stk. 1, som følge af lang sagsbehandlingstid skal være adgang til et effektivt retsmiddel, jf. EMRK artikel 13, der skal forhindre eller standse krænkelsen, eller at der skal tilkendes passende kompensation for den allerede skete krænkelse, jf. bl.a. Kudla mod Polen, dom af 26. oktober 2000, præmis 146-160.

I de straffesager, hvor der i forbindelse med domsafsigelsen konstateres en krænkelse af EMRK artikel 6 som følge af lang sagsbehandlingstid, er medlemsstaterne således forpligtede til at kompensere for krænkelsen, herunder ved straffens udmåling.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne (Regeringen, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige) er enige om at begrænse anvendelsen af strafnedsættelse grundet lang sagsbehandlingstid mest muligt inden for rammerne af EMRK, og at der derfor skal gennemføres en ændring af straffeloven, så muligheden for strafnedsættelse på grund af lang sagsbehandlingstid, jf. straffelovens § 82, nr. 13, begrænses.

Det vil som følge af EMD's praksis ikke være muligt inden for rammerne af EMRK at afskaffe brugen af strafnedsættelse eller bortfald som kompensation for lang sagsbehandlingstid, hvis der ikke samtidig indføres en anden form

for kompensation, f.eks. en økonomisk godtgørelse, jf. pkt. 2.1.1.3. Denne mulighed er efter Justitsministeriets opfattelse ikke hensigtsmæssig.

Justitsministeriet finder, at begrænsning af anvendelsen af sagsbehandlingstiden som formildende omstændighed mest hensigtsmæssigt kan ske ved at indføre en ordning, hvor strafnedsættelse kun kan ske, hvis det er nødvendigt på grund af kravet i EMRK artikel 6 om behandlingen af sagen inden for en rimelig frist.

Samtidig bør det fastholdes, at strafnedsættelse på grund af lang sagsbehandlingstid alene vil kunne komme på tale, hvis det ikke kan bebrejdes gerningsmanden, at straffesagen ikke er afgjort inden for en rimelig tid, jf. den gældende § 82, nr. 13.

Justitsministeriet er af den opfattelse, at en tilsvarende ordning bør gælde i forhold til muligheden for at lade straffen nedsætte under den foreskrevne strafferamme samt for at lade straffen helt bortfalde, jf. straffelovens § 83, der i retspraksis også er benyttet i sager, hvor sagsbehandlingstiden har været lang, jf. pkt. 2.1.1.1 og 2.1.1.2.

Det er Justitsministeriets vurdering, at en begrænsning af sagsbehandlingstiden som formildende omstændighed mest hensigtsmæssigt sker ved at ophæve straffelovens § 82, nr. 13, og samtidig indsætte et nyt stykke i straffelovens § 82, der giver mulighed for at lade sagsbehandlingstiden indgå som formildende omstændighed, men begrænser dette til situationer, hvor straffastsættelse ellers ville være i strid med EMRK artikel 6.

Det er tilsvarende Justitsministeriets vurdering, at en begrænsning af straffelovens § 83, sådan at straffen kun kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller helt bortfalde, hvis dette ellers ville være i strid med EMRK artikel 6, mest hensigtsmæssigt sker ved indsættelse af et 3. pkt. i bestemmelsen.

Justitsministeriet mener ikke, at der i øvrigt bør foretages ændringer, der begrænser domstolens muligheder for at kompensere for lang sagsbehandlingstid, f.eks. ved at nedsætte sagsomkostningerne eller fritage den domfældte fra at betale sagsomkostninger.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at straffelovens § 82, nr. 13, ophæves, og at der samtidig indsættes et stk. 2 i straffelovens § 82, hvor muligheden for at lade sagsbehandlingstiden indgå som formildende omstændighed ved straffens fastsættelse er begrænset til de tilfælde, hvor dette er nødvendigt på grund af kravet i EMRK artikel 6 om behandlingen af sagen inden for en rimelig frist.

Det foreslås videre, at denne begrænsning med et 3. pkt. i straffelovens § 83 også kommer til at gælde ved straffens nedsættelse under den foreskrevne strafferamme eller bortfald.

De foreslåede ændringer vil medføre, at lang sagsbehandlingstid, der ikke kan bebrejdes gerningsmanden, kun kommer i betragtning som formildende omstændighed ved strafudmålingen, hvis straffastsættelsen ellers ville være i strid med EMRK artikel 6, stk. 1.

Ved vurderingen af, om sagsbehandlingstiden er i strid med EMRK artikel 6, stk. 1, kan der lægges vægt på, om den sigtede eller tiltalte har benyttet sig af retsmidlerne i retsplejelovens § 152 a og § 718 b, stk. 1. Når tiltale er rejst, kan den tiltalte, jf. lovens § 152 a, forlange, at retten fastsætter tidspunktet for hovedforhandlingen, hvis det er nødvendigt på grund af kravet i EMRK artikel 6 om behandling af sagen inden for rimelig frist. Før tiltale er rejst, kan den sigtede efter § 718 b, stk. 1, forlange sagen indbragt for retten, hvis afgørelse om påtaleopgivelse, tiltalefrafald eller tiltalerejsning ikke er truffet, eller der ikke er anmodet om retsmøde med henblik på sagens behandling som tilståelses-sag i medfør af § 831 inden 1 år og 6 måneder efter det tidspunkt, hvor politiet har gjort sigtede bekendt med sigtelsen. Retten kan herefter fastsætte en frist for afgørelse af tiltalerspørgsmålet, jf. § 718 b, stk. 2.

Det vil dog i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, hvornår den tidsmæssige udstrækning af en sag vil udgøre en krænkelse af artikel 6. Ved vurderingen af sagsbehandlingstidens rimelighed inddrages kriterierne sagens kompleksitet, parternes adfærd og de relevante myndigheders adfærd. Ved vurderingen af myndighedernes adfærd lægges vægt på sagens betydning for sigtede eller tiltalte. Endelig beror vurderingen på en helhedsbedømmelse af sagen, jf. pkt. 2.1.1.3.

Der kan ikke opstilles faste grænser for, hvad der forstås ved en »rimelig frist« efter EMRK artikel 6. Det vil afhænge af en samlet bedømmelse af sagens konkrete omstændigheder, hvorvidt sagsbehandlingstiden må anses for at være rimelig ud fra en vurdering af ovenstående momenter.

Den foreslåede ordning vil ikke få betydning for anvendelse af andre strafnedsættelsesgrunde i § 82, stk. 1.

I forhold til straffelovens § 83 vil den foreslåede ændring ikke få betydning for anvendelsen af denne bestemmelse i andre situationer, der ikke vedrører sagsbehandlingstidens betydning for strafnedsættelse under den foreskrevne strafferamme eller for strafbortfald.

Der tilsigtes heller ikke med den foreslåede ordning ændrin-

ger i muligheden for at få erstatning mv. for lang sagsbehandlingstid i medfør af reglerne i retsplejelovens kapitel 93 a, f.eks. i de tilfælde, hvor sagen er sluttet med en frifindende dom eller med en påtaleopgivelse, jf. §§ 1018 a og 1018 b, eller efter dansk rets almindelige regler, jf. § 1018 h.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1-3.

2.2. Strafskærpelse for trusler mod ytringsfriheden

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Straffelovens § 119

Straffelovens § 119 yder personer, der handler i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, en særlig strafferetlig beskyttelse mod vold og trusler.

Efter straffelovens § 119, stk. 1, straffes den, som øver vold, truer med at øve vold eller offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter trussel om vold mod nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge den pågældende til at foretage en tjenestehandling, med bøde eller fængsel indtil 8 år. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, eller at forholdet er begået mod den pågældende i dennes fritid.

Baggrunden for den særlige beskyttelse er bl.a., at personer, der optræder som repræsentanter for offentlige myndigheder, er særligt udsatte for angreb og derfor har behov for et ekstra værn mod den risiko for vold og trusler, som denne funktion medfører, herunder således at de uhindret kan udføre deres opgaver, jf. Rigsdagstidende 1924-25, tillæg A, spalte 3338.

Den beskyttede personkreds omfatter bl.a. polititjenestemænd, anklagere, dommere, ansatte ved afsonings- og behandlingsinstitutioner (f.eks. fængselsfunktionærer, faglærere, sundhedspersonale og pædagoger), ansatte ved kommunale institutioner (f.eks. lærere, socialrådgivere, sagsbehandlere, ansatte ved skoler, fritids- og plejehjem), ansatte i den offentlige befordring (f.eks. togpersonale, buschauffører), sundhedspersonale ansat i offentlige institutioner (f.eks. læger, sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og -hjælpere), kommunale parkeringsvagter og politikere.

Den beskyttede personkreds omfatter tillige ansatte i private virksomheder, der efter aftale udfører opgaver på det offentlige vegne, herunder bl.a. buschauffører, der er ansat ved et

privat busselskab, jf. Østre Landsrets dom af 9. april 2002, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2002, side 1644, og ansatte ved selvejende institutioner, der drives for offentlige midler, jf. Vestre Landsrets dom af 23. april 2008, gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2008, side 526f.

Anvendelsesområdet for straffelovens § 119 omfatter tilfælde, hvor de pågældende personer udsættes for vold eller trusler om vold i arbejdstiden under udførelsen af tjenesten, uden for arbejdstiden, hvor den pågældende må anses for at være trådt i tjeneste, samt uden for arbejdstiden i anledning af tjenesten.

Straffelovens § 119, stk. 1, omfatter trusler fremsat direkte til den beskyttede person. Det udgør efter retspraksis en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, at true en person omfattet af den beskyttede personkreds med vold, uanset om truslen fremsættes til den pågældende personligt, i en telefonsamtale, i et brev, en e-mail, en sms eller lignende. Bestemmelsen omfatter også indirekte trusler og trusler fremsat offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds.

Efter straffelovens § 119, stk. 3, skal der ved fastsættelse af straffen for trussel om vold efter § 119, stk. 1, lægges vægt på den betydning, som lovovertrædelsen kan have for den pågældendes udførelse af tjenesten eller hvervet. Med bestemmelsen forhøjes strafudmålingen generelt for trusler mod offentligt ansatte og personer, der varetager offentligt hverv, således at straffen i højere grad afspejler, at det er uacceptabelt at fremsætte trusler mod personer i offentlig tjeneste eller hverv.

Bestemmelsen i stk. 3 omfatter alene tilfælde af trussel om vold efter straffelovens § 119, stk. 1. Vold efter § 119, stk. 1, er derimod ikke omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen omfatter således trusler, der efter gældende ret er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1. Det vil være tilfældet, hvor truslen fremsættes direkte over for den beskyttede person, til tredjemand med forsæt til at truslen videregives til den beskyttede person, offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds.

2.2.1.2. Straffelovens § 266

Efter straffelovens § 266 straffes den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Bestemmelsen omfatter alene trusler om at begå en strafbar handling af den angivne grove karakter. En trussel om simpel vold mv. er således ikke omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen omfatter endvidere alene trusler, som er egnede til at fremkalde en alvorlig frygt, som angivet i bestemmelsen. Det er dog ikke en betingelse, at adressaten rent faktisk bliver bange som følge af den fremsatte trussel.

Truslen kan bestå i ord eller gerning. En trussel kan desuden fremsættes over for en tredjeperson, når der er forsæt til, at denne skal viderebringe den til den egentlige adressat.

Der kræves forsæt til at fremsætte den pågældende trussel, herunder forståelse af, at den er egnet til at fremkalde den nævnte frygt, men der kræves ikke forsæt til at udføre det, som der trues med.

Afgørende for, om en trussel er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde, er en samlet konkret vurdering af trusselens karakter og evne til at fremkalde en sådan alvorlig frygt.

Forbrydelsen er fuldbyrdet, når truslen er kommet til adressatens kundskab.

2.2.1.3. Straffelovens § 81, nr. 7

Efter straffelovens § 81, nr. 7, skal det ved straffens fastsættelse i almindelighed indgå som skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat.

Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 989, at bestemmelsen fastsætter et yderligere forhold, som i almindelighed skal tillægges vægt som en skærpende omstændighed ved straffastsættelsen. Bestemmelsen finder anvendelse i forhold til enhver form for forbrydelse, som har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat.

Bestemmelsen omfatter ifølge de almindelige bemærkninger tilfælde, hvor en forbrydelse begås som reaktion på den forurettedes ytringer i den offentlige debat om samfundsspørgsmål af f.eks. politisk, religiøs, etisk eller faglig karakter, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 988.

Ved »ytringer« forstås ifølge de specielle bemærkninger til bestemmelsen ethvert udtryk, der har karakter af en meningstilkendegivelse. Det er uden betydning, om udtryksformen er mundtlig eller skriftlig eller f.eks. er et billede eller en film, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 989.

Udtrykket »ytringer i den offentlige debat« forudsættes at omfatte ikke alene tilfælde, hvor den forurettedes ytringer har været fremsat eller gengivet i et eller flere massemedier eller på internettet, men også andre situationer, hvor ytringerne har været fremsat over for en videre kreds, herunder i

forbindelse med foredrag eller undervisning. Bestemmelsen forudsættes også at omfatte den meningstilkendegivelse, der ligger i at deltage i en demonstration. Udenfor falder tilfælde, hvor den forurettedes ytringer alene er fremsat under rent private former.

Bestemmelsen finder alene anvendelse, hvis gerningen har baggrund i den forurettedes »lovlige« ytringer. Bestemmelsen omfatter således f.eks. ikke situationer, hvor gerningen er foretaget på baggrund af ytringer, der er i strid med straffelovens § 136, stk. 1, om at opfordre til en forbrydelse, straffelovens § 266 b om fremsættelse af udtalelser mv., ved hvilke en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, eller straffelovens § 267 om injurier. Spørgsmålet om, hvorvidt en bestemt ytring er lovlig, må ifølge de almindelige bemærkninger til bestemmelsen afgøres konkret på grundlag af lovgivningen, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 988.

Det er ifølge de specielle bemærkninger til bestemmelsen ikke en betingelse for, at bestemmelsen finder anvendelse, at gerningen har baggrund i én bestemt ytring fremsat af den forurettede. Der kan også være tale om, at den pågældende forbrydelse har baggrund i flere forskellige ytringer fra den forurettede – eventuelt fremsat i flere forskellige situationer, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 989.

I praksis vil det som regel fremgå af sagens omstændigheder, at den strafbare gerning har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer, f.eks. ved gerningsmandens udtalelser eller adfærd i øvrigt i forbindelse med forbrydelsen.

Bestemmelsen finder anvendelse uanset den forurettedes erhverv eller øvrige baggrund for at ytre sig i den offentlige debat.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne (Regeringen, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige) er enige om at skærpe straffen for trusler, herunder digitale trusler, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed og deltage i den demokratiske debat.

Retten til at give sin mening til kende offentligt er helt grundlæggende for et demokratisk samfund som det danske. Det er afgørende for samfundets demokratiske udvikling, at borgerne har mulighed for at ytre sig uden at frygte at blive mødt med trusler og overgreb på grund af deres deltagelse i den offentlige debat.

Samtidig har internettet markant ændret mulighederne for at deltage i den offentlige debat. Ytringsfrihedskommissionen peger i betænkning nr. 1573/2020 om ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark på, at en af de utvivlsomme styrker ved sociale medier er, at de skaber et i princippet globalt forum for meningsudveksling, hvor alle når som helst kan komme til orde uden først at skulle passere gennem et redaktionelt filter. Ikke mindst af denne grund er sociale medier blevet fremhævet som demokratiserende og fremmende for den offentlige debat, fordi de sætter enhver, der er udstyret med en computer eller blot en smartphone, i stand til umiddelbart at ytre sig i en bred kreds.

Digitaliseringen og udbredelsen af sociale medier har imidlertid også medført nye udfordringer, og der er bl.a. blevet skabt platforme, hvor det i højere grad end tidligere er blevet muligt at fremsætte trusler over for personer, der gør brug af deres ytringsfrihed og deltager i den offentlige debat. I de seneste år har der desuden været sat fokus på, at den til tider hårde tone i den offentlige debat – særligt på sociale medier – kan stække lysten til at gøre brug af ytringsfriheden. Omfanget af hadefulde ytringer og personangreb, herunder trusler, i debatten på nettet er blevet så stort, at det kan afholde debattører, politikere og helt almindelige borgere fra at deltage i den offentlige debat. I marts 2021 viste en megafonmåling for TV 2 bl.a., at 68 pct. af de adspurgte danskere afholder sig fra at deltage i debatter og samtaler på sociale medier, fordi de synes, at tonen er for hård. Det er en markant stigning, siden en lignende undersøgelse i 2016 viste, at 50 pct. af danskerne afholdt sig fra at deltage i debatten.

Det er uacceptabelt i et demokratisk samfund, når nogen reagerer på andres ytringer med f.eks. trusler mod den person, der ytrer sig, dennes familie eller lignende. Det gælder, uanset om truslen reelt medfører, at de pågældende undlader at ytre sig.

Der er i de seneste år lavet en række undersøgelser af omfanget af trusler og chikane over for personer, der deltager i den offentlige debat.

Ytringsfrihedskommissionens befolkningsundersøgelse, som er gennemført i perioden fra april til juni 2019, viser, at 40 pct. af et repræsentativt udsnit af befolkningen i alderen 16-74 år inden for de seneste 6 måneder havde afholdt sig fra at ytre sig på de sociale medier, selv om de egentlig gerne ville. Heraf har 22 pct. angivet ”risikoen for trusler om vold” som årsag hertil. Befolkningsundersøgelsen viser desuden, at 50 pct. af de adspurgte politikere inden for de seneste 6 måneder havde afholdt sig fra at ytre sig på sociale medier, selv om de egentlig gerne ville. Af disse har 26 pct. angivet ”risikoen for trusler om vold” som årsag hertil.

Herudover har flere danske medier i de senere år sat fokus

på, at det i dag er en del af livet som folkevalgt politiker, at man udsættes for trusler og chikane – et problem, der navnlig knytter sig til debatten på sociale medier.

I en rundspørge foretaget af DR i 2016 blandt 97 (ud af 179) medlemmer af Folketinget svarede næsten halvdelen, at de havde prøvet at få en voldstrusel, mens mere end hver tredje svarede, at de havde været udsat for dødstrusler. Rundspørgen blev foretaget, efter at flere folketingspolitikere var trådt frem med deres personlige erfaringer med hård retorik på de sociale medier og deres overvejelser i den forbindelse.

Samme tema var omdrejningspunktet for en rundspørge, som DR foretog i 2015 blandt 920 af landets byrådspolitikere. Her svarede 373 af dem, at de havde undladt at lægge kommentarer eller andet op på sociale medier, fordi de frygtede, at det ville føre til chikane. 65 pct. svarede, at de oplevede, at tonen i den politiske debat på sociale medier ofte er ubehagelig. Økonomi- og Indenrigsministeriet, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner gennemførte i december 2017 en mere omfattende undersøgelse blandt landets byråds- og regionsrådsmedlemmer. Ud af de 1.321 respondenter svarede fire ud af ti, at de havde oplevet chikane, hærværk eller trusler i forbindelse med deres hverv. Omkring hver sjette af de politikere, der deltog i undersøgelsen, svarede, at de havde været udsat for trusler, mens 2 pct. af de adspurgte politikere svarede, at de havde være udsat for vold – oftest i form af spyt eller skub i det offentlige rum. Af de respondenter, der havde været udsat for en eller flere krænkelse, angav ca. 43 pct., at det havde påvirket deres adfærd. Blandt de hyppigste former for adfærdspåvirkning blev angivet øget påpasselighed med, hvad man skriver på sociale medier, samt øget påpasselighed med, hvad man siger i det offentlige rum og i politiske debatter. Undersøgelsen tegner et billede af, at det især er via de digitale medier, at politikere udsættes for chikane og trusler.

Institut for Menneskerettigheder offentliggjorde i august 2019 en undersøgelse vedrørende chikane og trusler mod folketingskandidater under valgkampen i 2019. Undersøgelsen viser, at 72 pct. af de kandidater, der har svaret på undersøgelsen, har oplevet chikane og trusler under valgkampen. Undersøgelsen bekræfter billedet af, at en meget stor del af chikane og truslerne finder sted på sociale medier.

Undersøgelsen viser også, at chikane og trusler på sociale medier påvirker kandidaternes politiske ageren. Tendensen er, at de generelt bliver mere varsomme med, hvad de efterfølgende ytrer sig om i den politiske debat. Således er godt en ud af fire ifølge undersøgelsen varsomme med, hvad de skriver på sociale medier efter at have oplevet chikane eller trusler. Mere end én ud af ti har sågar overvejet at trække sig helt fra politik.

Herudover peger Ytringsfrihedskommissionen bl.a. på, at

der også ses at være fremsat trusler mod bl.a. journalister, kunstnere, kvinder (rettet specifikt mod deres køn) og religiøse mindretal, herunder personer, der deltager i den offentlige debat med henblik på at udveksle synspunkter om religion.

Det er helt fundamentalt i et demokratisk samfund, at man som borger frit kan ytre sin mening i den offentlige debat uden at skulle frygte for sin sikkerhed eller risikere at blive mødt med trusler om vold. Derfor er de talrige eksempler på, at personer med bl.a. trusler forsøger at true andre til tavshed, et stort problem for ytringsfriheden i Danmark.

For de personer, der udsættes for konkrete trusler, er konsekvenserne meget voldsomme. Herudover går tilbageholdenhed i forhold til at ytre sig frit ud over balancen i den offentlige debat, idet der sker en skævvridning, hvis bestemte synspunkter eller emner generelt ikke repræsenteres eller behandles på lige fod med andre.

Det er med andre ord undergravende for den offentlige debat, hvis man med trusler kan skrue ned for debatten om vigtige samfundsemner. Det er derfor afgørende, at der tages effektive skridt til at sikre, at der helt fundamentalt er respekt for menings- og ytringsfriheden.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at straffen for trusler, der har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre den forurettede i at anvende sin ytringsfrihed i den offentlige debat, bør fordobles. Strafskærpelsen skal sende et vigtigt signal om, at sådanne handlinger ikke blot er et overgreb mod den enkelte, men i praksis også virker som en trussel over for alle andre, som kunne tænkes at fremkomme med tilsvarende ytringer.

Strafskærpelsen skal sigte mod at beskytte alle, der deltager i debatten, herunder politikere, journalister, debattører, offentligt ansatte og andre borgere mv. Dette gælder også journalister og lignende, når de som led i deres funktion agerer som formidlere af information, uanset om de deltager i debatten med egne synspunkter eller ej. Strafskærpelsen bør både omfatte tilfælde, hvor forurettede allerede har taget del i debatten og modtager trusler med henblik på at afholde sig fra at gøre yderligere brug af sin ytringsfrihed, samt tilfælde, hvor forurettede forud for en mulig ytring trues til at tie. Strafskærpelsen bør også gælde for digitale trusler.

Justitsministeriet er i den forbindelse opmærksom på, at det efter straffelovens § 81, nr. 7, allerede i dag skal indgå som en skærpende omstændighed i forbindelse med strafudmålingen, hvis en strafbar handling har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat. Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse – i overensstemmelse med bl.a. Ytringsfrihedskommissionens mindretal – at

straffen bør skærpes yderligere med henblik på tydeligere at markere de vidtrækkende konsekvenser, som sådanne trusler har for samfundet, og samfundets afstandtagen til dem.

I straffelovens § 81 lovfæstes en række hensyn, som i almindelighed skal indgå som skærpende omstændigheder ved straffastsættelsen inden for den foreskrevne strafferamme. Der er imidlertid ikke i forhold til de almindelige strafskærpende omstændigheder i straffelovens § 81 taget stilling til, i hvilket omfang straffen som udgangspunkt bør skærpes.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at det forhold, at en trussel har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat, bør indsættes som en særskilt skærpende omstændighed i straffelovens §§ 119 og 266, herunder så det i bemærkningerne kan tilkendegives, at strafniveauet i almindelighed skal forhøjes til det dobbelte.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indsættes et nyt punktum i § 119, stk. 3, hvoraf det fremgår, at det ved fastsættelse af straffen skal betragtes som en skærpende omstændighed, at en trussel om vold efter stk. 1 har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et stk. 2 i straffelovens § 266 om trusler, hvorefter det ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal betragtes som en skærpende omstændighed, at en trussel har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Forslaget indebærer for det første, at det ved fastsættelse af straffen skal betragtes som en skærpende omstændighed, at en trussel har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat, hvorved forstås tilfælde, hvor en forbrydelse begås som reaktion på den forurettedes ytringer i den offentlige debat i overensstemmelse med straffelovens § 81, nr. 7.

Forslaget indebærer for det andet, at det ved fastsættelse af straffen skal betragtes som en skærpende omstændighed, hvis truslen i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat. Herved forstås bl.a. tilfælde, hvor gerningsmanden forud for forurettedes deltagelse i den offentlige debat fremsætter en trussel over for forurettede med det formål at forhindre forurettede fra at ytre sig. På denne måde fanges også de tilfælde, hvor truslen ikke udgør en reaktion på en allerede

fremSAT ytring, men i stedet fremsættes for at forhindre forurettede i at ytre sig.

Strafskærpelsen forudsættes at medføre, at der som udgangspunkt sker en fordobling af straffniveauet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene i overensstemmelse med gældende praksis for tilsvarende trusler.

Det betyder eksempelvis, at en sag om trusler mod ytringsfriheden efter straffelovens § 119, der i dag ville udløse en straf på 30 dages fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle udløse en straf på 60 dages fængsel, hvis truslen har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat. Straffelovens § 119, stk. 3, 1. pkt., finder fortsat anvendelse, og der skal derfor ved straffens fastsættelse også lægges vægt på den betydning, som truslen kan have for forurettedes udførelse af tjenesten eller hvervet. Tilsvarende betyder det eksempelvis, at en sag om trusler mod ytringsfriheden efter straffelovens § 266, der i dag ville blive afgjort med 20 dages fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle afgøres med 40 dages fængsel, hvis truslen har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det bemærkes i den forbindelse, at forslaget vedrørende skærpelse af straffen for trusler mod ytringsfriheden efter straffelovens § 119 alene omfatter tilfælde af trussel om vold efter straffelovens § 119, stk. 1. Der er ikke hermed tilsigtet en tilsvarende skærpelse af straffen for vold efter straffelovens § 119, stk. 1.

Det bemærkes endvidere, at en trussel, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat, efter omstændighederne også vil kunne indeholde et element af tvang omfattet af straffelovens § 260, stk. 1, nr. 1. Hvis en trussel er fremsat med henblik på at afskære forurettede fra at ytre sig i en given sammenhæng i den offentlige debat, vil der imidlertid skulle straffes i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 119, stk. 3, henholdsvis § 266, stk. 2, selv om forholdet efter omstændighederne også ville kunne straffes efter straffelovens § 260.

Det bemærkes endeligt, at de foreslåede bestemmelser, ligesom straffelovens § 81, nr. 7, vil omfatte tilfælde, hvor

forurettede allerede har taget del i debatten og modtager trusler som en reaktion på ytringen, men – i modsætning til § 81, nr. 7 – også vil omfatte tilfælde, hvor truslen har til formål at afholde forurettede fra at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat. Hermed er det ikke et krav efter de foreslåede bestemmelser, at truslen fremsættes som reaktion på en allerede fremsat ytring. Bestemmelserne fanger således også de situationer, hvor truslen fremsættes for at forhindre forurettede i overhovedet at ytre sig.

Forslaget indebærer, at straffelovens § 81, nr. 7, fremover ikke vil finde anvendelse i forhold til trusler efter straffelovens § 119 eller overtrædelse af straffelovens § 266. Straffelovens § 81, nr. 7, vil dog fortsat kunne være relevant i forhold til andre straffelovsbestemmelser. Det vil f.eks. være tilfældet, hvor der foreligger en overtrædelse af straffelovens § 244 om simpel vold, hvor voldsgæringen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat. Straffelovens § 81, nr. 7, vil også fortsat være relevant i forhold til en overtrædelse af straffelovens § 119, hvis der er tale om vold.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4 og nr. 5.

2.3. Etablering af National enhed for Særlig Kriminalitet

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Organisatoriske bestemmelser om politi og anklagemyndighed

I medfør af retsplejelovens § 110, stk. 1, 1. pkt., er landet inddelt i 12 politikredse. Justitsministeren er politiets øverste foresatte og udøver sine beføjelser gennem rigspolitichefen og politidirektørerne, jf. retsplejelovens § 108, 1. pkt. Rigspolitichefen har ansvar for politiets virksomhed i hele landet og fører tilsyn med politidirektørerne, jf. retsplejelovens § 109, stk. 1.

De nærmere regler om politiets opgavevaretagelse og organisatoriske struktur findes bl.a. i retsplejelovens kapitel 11.

Justitsministeren er de offentlige anklagere overordnet og fører tilsyn med disse, jf. retsplejelovens § 98, stk. 1.

Det følger af retsplejelovens § 95, at de offentlige anklagere er rigsadvokaten, statsadvokaterne, politidirektørerne samt de personer, der er antaget til bistand for disse ved den retlige behandling af straffesager.

Rigsadvokaten varetager udførelsen af straffesager ved Højesteret og virker ved Den Særlige Klageret, jf. retsplejelovens § 99, stk. 1. Statsadvokaterne varetager som udgangspunkt udførelsen af straffesager ved landsretterne, jf. retsplejelovens § 101, stk. 1, 1 pkt., mens politidirektørerne og

de offentlige anklagere, der er ansat hos disse, som udgangspunkt varetager udførelsen af straffesager ved byretterne, jf. retsplejelovens § 104, stk. 1, 1. pkt.

De nærmere regler om anklagemyndighedens opgavevaretagelse og organisatoriske struktur findes bl.a. i retsplejelovens kapitel 10.

I 2012 blev det besluttet at gennemføre en statsadvokatreform. Det betød bl.a., at Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager med virkning fra den 1. januar 2013 blev sammenlagt med Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet til én fremtidig specialstatsadvokatur med navnet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Der findes i dag to regionale statsadvokater i København og Viborg og en særlig statsadvokat (SØIK).

Fordelingen af forretningerne mellem statsadvokaterne er reguleret i bekendtgørelse nr. 1177 af 6. december 2012 om fordelingen af forretningerne mellem statsadvokaterne.

2.3.1.2. Landsdækkende enheder og regionale opgavefællesskaber

Politiets og anklagemyndighedens organisering er løbende blevet udviklet i takt med det ændrede kriminalitetsbillede. Derfor er der over tid etableret flere landsdækkende enheder og regionale opgavefællesskaber med forskellige organisatoriske ophæng til håndtering af den mere komplekse kriminalitet, som bl.a. er kendetegnet ved at bevæge sig på tværs af politikredse og landegrænser og ikke mindst i det digitale rum.

I den forbindelse kan for det første nævnes Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, der behandler de mest komplekse straffesager om økonomisk kriminalitet, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 1177 af 6. december 2012 om fordelingen af forretningerne mellem statsadvokaterne. Det fremgår af bestemmelsen, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet for hele landet varetager forretningerne vedrørende:

1) Økonomiske forbrydelser, herunder navnlig sager om overtrædelse af straffelovens §§ 278-283, §§ 289-304 eller af lovgivning, der regulerer erhvervslivets eller de finansielle markeders forhold, når der kan være grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, er et led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelse af særegne forretningsmetoder, eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

2) Internationale straffesager, herunder navnlig sager om

folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og andre alvorlige forbrydelser begået i udlandet, hvor efterforskningen og strafforfølgningen som følge af sagens kompleksitet og internationale aspekt forudsætter en særlig viden om og indsigt i forholdene i udlandet og forudsætter, at der etableres et samarbejde med myndigheder i andre lande, internationale institutioner, organisationer mv.

Herudover indgår også Hvidvasksekretariatet, som en selvstændig enhed inden for Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Hvidvasksekretariatet modtager, analyserer og videreformidler underretninger om hvidvask og terrorfinansiering.

Hvidvasksekretariatets opgaver er nærmere beskrevet i cirkulære nr. 9010 af 2. januar 2020 om Danmarks Finansielle Efterretningsenhed (FIU), Hvidvasksekretariatet, hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

For det andet kan nævnes de to regionale efterforskningsfællesskaber, Særlig Efterforskning Øst og Særlig Efterforskning Vest, der har specialiserede kompetencer til efterforskning og strafforfølgning af organiseret kriminalitet. Det gælder navnlig kriminalitet i relation til bandemiljøet, internationale narko- og våbensmuglere, omrejsende kriminelle grupper og heraf afledte efterforskninger om hvidvask mv.

For det tredje kan nævnes Grænsecenter Øresund (GCØ), der i tæt koordination med Særlig Efterforskning Øst har til formål at styrke den operative efterretnings- og efterforskningskapacitet i forhold til grænseoverskridende kriminalitet i Øresundsregionen, herunder indførelse af sprængstoffer, våben og narkotika, samt sikre tæt og effektivt samarbejde med svensk politi og andre retshåndhavende myndigheder i regionen.

For det fjerde kan nævnes Det Landsdækkende Center for It-relateret økonomisk Kriminalitet (LCIK), der understøtter politikredsene med visitation, indledende efterforskning og mønstergenkendelse i forhold til anmeldelser om it-relateret økonomisk kriminalitet. LCIK varetager i samarbejde med Rigspolitiets Nationale Cybercrime Center (NC3) endvidere den landsdækkende forebyggelsesindsats i forhold til it-relateret økonomisk kriminalitet.

Endelig kan nævnes en række enheder, der hidtil har været underlagt Rigspolitiet. Dette drejer sig om Nationalt Efterforskningscenter (NEC), Nationalt Kriminalteknisk Center (NKC) og Nationalt Cybercrime Center (NC3), der understøtter straffesagsbehandlingen i politiet og anklagemyndigheden med specialiserede bistandsydelser på efterforskningsområdet samt kriminal- og it-tekniske analyser af indsendte spor mv.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Som en del af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 gennemføres en organisatorisk omorganisering af politiet og anklagemyndigheden for bl.a. bedre at bekæmpe den komplekse og samfundsundergravende kriminalitet.

Den løbende etablering af flere forskellige landsdækkende enheder og regionale opgavefællesskaber, jf. pkt. 2.3.1, har med tiden medført styrings- og prioriteringsmæssige udfordringer og en overlappende opbygning af specialiserede kapaciteter.

Det er således vurderingen, at viden, kompetencer og ressourcer kan udnyttes bedre på tværs og dermed sikre en effektiv koordinering og prioritering af politiets og anklagemyndighedens samlede indsats, når det gælder de mest komplekse kriminalitetstyper. Samtidig kan den fremtidige ledelse have et mere entydigt fokus på indsatsen i forhold til kompleks kriminalitet og det specialiserede arbejde med straffesager til gavn for den faglige kvalitet.

Det fremgår på den baggrund af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne vil etablere en ny slagkraftig national enhed og en ny særlig statsadvokat, hvor de mest specialiserede politi- og anklagerfaglige kompetencer samles.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslaget lægges der op til at sammenlægge og samle opgaverne fra de under pkt. 2.3.1 nævnte landsdækkende enheder og regionale opgavefællesskaber i én ny enhed ved navn National enhed for Særlig Kriminalitet.

Enheden skal bl.a. efterforske og strafforfølge nogle af de mest ressourcetunge og komplekse sager, jf. nærmere nedenfor under pkt. 2.3.3.1. Enheden vil endvidere skulle bistå politikredsene i kredsenes efterforskninger med specialiserede kriminaltekniske ydelser og særlige kompetencer mv.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 er det endvidere aftalt, at der oprettes en statsadvokat, Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet, som skal føre tilsyn med National enhed for Særlig Kriminalitets komplekse straffesagsbehandling, føre legalitetskontrol, hjælpe med styring og tilskæring af enhedens sager og føre ankesager for landsretterne, jf. dog den foreslåede § 101, stk. 3.

Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet vil således i et vist omfang overtage nogle af de opgaver, der allerede ligger hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Henset til de kompetencer, der samles i National enhed for Særlig Kriminalitet, og for at sikre størst mulig fleksibilitet ved anklagemyndighedens behandling af komplekse straffesager, foreslås det, at Rigsadvokaten kan bemyndige National enhed for Særlig Kriminalitet til i et nærmere bestemt omfang at varetage udførelsen af straffesager ved landsretterne i sager omfattet af enhedens område.

Dette indebærer, at enheden i videre omfang end politikredsene i dag vil kunne få adgang til at føre visse ankesager i landsretterne. Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet vil i den forbindelse skulle være særlig opmærksom på tilsynsforpligtigheden i forhold til de ankesager, som enheden er bemyndiget til at varetage.

2.3.3.1. National enhed for Særlig Kriminalitets kompetenceområde

Det fremgår af den foreslåede § 110 a, stk. 1, at National enhed for Særlig Kriminalitet for hele landet varetager efterforskningen og strafforfølningen af forbrydelser, hvor der er grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, indebærer kompleks samarbejde med udenlandske retshåndhævende myndigheder, er et led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelse af særegne metoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

Det fremgår af den foreslåede § 110 a, stk. 2, at National enhed for Særlig Kriminalitet ledes af en politidirektør, der har ansvar for enhedens virksomhed.

Der lægges således op til, at enheden organisatorisk forankres på niveau med politikredsene, og at enheden organiseres som politikreds med egen anklagemyndighed med kompetencer til håndtering af den landsdækkende og komplekse opgaveportefølje.

Endelig foreslås det, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke kriminalitetsområder der er omfattet af National enhed for Særlig Kriminalitets område.

Der lægges i den forbindelse op til, at enheden bl.a. skal varetage efterforskningen og strafforfølningen af sager om overtrædelse af straffelovens §§ 278-283, §§ 289-304 eller af lovgivning, der regulerer erhvervslivets eller de finansielle markeders forhold, når der kan være grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, er et led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelse af særegne metoder, eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

Herudover skal enheden også varetage internationale straffesager, herunder navnlig sager om folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og andre alvorlige

forbrydelser begået i udlandet, hvor efterforskningen og strafforfølgningen som følge af sagens kompleksitet og internationale aspekt forudsætter en særlig viden om og indsigt i forholdene i udlandet og forudsætter, at der etableres et samarbejde med myndigheder i andre lande, internationale institutioner, organisationer mv.

Enheden overtager dermed forretningerne vedrørende de kriminalitetsområder, der hidtil har hørt under Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Med etableringen af enheden samles endvidere også Særlig Efterforskning Vest, Særlig Efterforskning Øst, Grænsecenter Øresund (GCØ) og politiets Landsdækkende Center for It-relateret økonomisk Kriminalitet (LCIK), samt Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center (NC3), Rigspolitiets Nationale Kriminaltekniske Center (NKC) og dele af Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC), hvorfor enheden vil have et bredere kompetenceområde end kriminalitetsområderne fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Enheden vil således bl.a. skulle varetage forretningerne vedrørende komplekse kriminalitetsområder som bandekriminalitet, organiseret narkotikahandel og smugling, ulovlig våbenhandel, hvidvask, organiseret skatteunddragelse samt organiseret menneskehandel og menneskesmugling.

Der lægges med den foreslåede bemyndigelse op til en fleksibel ordning, hvor justitsministeren inden for rammerne af § 110 a, stk. 1, kan bestemme de kriminalitetsområder, som National enhed for Særlig Kriminalitet skal varetage. Det forudsættes i den forbindelse, at justitsministeren kan bemyndige rigspolitechefen til efter drøftelse med rigsadvokaten at fastsætte den nærmere fordeling mellem enheden og politikredsene. Opstår der tvivl om, hvorvidt en konkret sag henhører under enheden, forudsættes det, at spørgsmålet afgøres af Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet.

Dette berører ikke den adgang, som statsadvokaterne i øvrigt har til at overføre en konkret sag fra en politidirektør til en anden efter retsplejelovens § 104, stk. 3, hvis der eksempelvis er tilfælde af inhabilitet hos enheden.

2.3.3.1. Konsekvensændringer af den finansielle lovgivning

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, har i dag adgang til indhente oplysninger om reelle ejere af visse selskaber, fonde og foreninger mv.

Med aftalen for politiet og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres som nævnt ovenfor en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og

International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Det foreslås at ændre adgangen til at indhente oplysninger om reelle ejere af visse selskaber, fonde og foreninger mv., således at National enhed for Særlig Kriminalitet (lovforslagets §§ 9 og 10) og Hvidvasksekretariatet (§§ 4-8 og 11-16) fremover har adgang hertil, jf. nærmere bemærkningerne til lovforslagets §§ 4-16.

2.4. Videoafhøring af voldtægts ofre

2.4.1. Gældende ret

2.4.1.1. Afhøring hos politiet og under hovedforhandlingen

Vidner afhøres som udgangspunkt både under straffesagens efterforskning og senere i retten under hovedforhandlingen, hvis der rejses tiltale, og anklagemyndigheden eller forsvareren ønsker den pågældende ført som vidne.

Det skyldes, at dansk strafferetspleje bygger på et grundlæggende princip om såkaldt bevisumiddelbarhed. Heri ligger, at bevisførelsen i en straffesag som udgangspunkt bør ske umiddelbart for den dømmende ret og under hovedforhandlingen. Begrundelsen for dette er navnlig en antagelse om, at retten bedst danner sig det rette indtryk af sagens sammenhæng, hvis beviserne føres umiddelbart for den dømmende ret, så dommere og lægdommere selv har lejlighed til at se og høre vidnerne mv. og stille de spørgsmål, som forklaringerne måtte give anledning til.

Princippet om bevisumiddelbarhed er med hensyn til vidneforklaringer fastslået i retsplejelovens § 174, stk. 1, 1. pkt., hvorefter vidneforklaring afgives for den ret, ved hvilken sagen behandles, og § 880, hvoraf følger, at der ved afgørelsen af, om noget er bevist, alene tages hensyn til de beviser, som er ført under hovedforhandlingen. Retten kan dog ifølge § 174, stk. 1, 2. pkt., beslutte, at vidneforklaringen i stedet skal afgives for den byret, hvor det findes mest hensigtsmæssigt.

Ved at afhøre vidner under hovedforhandlingen sikres det endvidere, at tiltaltes forsvarer har mulighed for at stille spørgsmål til vidnet, jf. retsplejelovens § 183, stk. 1, og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 3, litra d, jf. stk. 1.

Vidnet skal normalt møde personligt i retslokalet. Dog kan retten efter reglerne i retsplejelovens § 174, stk. 2 og 3, i visse tilfælde – hvis det findes forsvarligt – bestemme, at vidnet skal afgive forklaring ved anvendelse af telekommunikation.

Lovgivningen indeholder flere regler, der kan medvirke til at

gøre afhøringen hos politiet eller i retten mindre belastende for forurettede eller andre vidner.

Retsplejelovens § 741 a indeholder således regler om beskikkelse af en bistandsadvokat for forurettede i en række nærmere opregnede tilfælde. Bistandsadvokaten har adgang til at overvære afhøringer af forurettede hos såvel politiet som i retten, jf. § 741 c, stk. 1, og har bl.a. til opgave at støtte forurettede under afhøringen.

Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 193, at politiet og anklagemyndigheden underretter retten, hvis der er behov for særlig hensyntagen i forbindelse med et vidnes møde i retten i en straffesag, og at retten i fornødent omfang bistår vidnet.

Under afhøringen af et vidne i retten kan retten bestemme, at retsmødet skal holdes for lukkede døre (dørlukning), når sagens behandling i et offentligt retsmøde vil udsætte nogen for en unødvendig krænkelse, jf. retsplejelovens § 29, stk. 1, nr. 3. Der kan dog ifølge § 29, stk. 5, ikke træffes bestemmelse om dørlukning, hvis det er tilstrækkeligt at anvende reglerne om referat- eller navneforbud, jf. §§ 30 og 31, eller om udelukkelse af enkeltpersoner, jf. § 28 b.

Herudover lukkes dørene under forurettedes forklaring, når den pågældende anmoder om det, i sager om incest, voldtægt og visse andre alvorlige seksualforbrydelser, jf. retsplejelovens § 29 a, stk. 1.

Efter retsplejelovens § 856, stk. 1, kan rettens formand herudover beslutte, at tiltalte skal forlade retslokalet, mens et vidne afhøres, når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring ellers ikke kan opnås.

Det fremgår af retsplejelovens § 845, stk. 1, at retten efter anmodning fra anklagemyndigheden, forsvareren eller et vidne forud for hovedforhandlingen kan træffe afgørelse om bl.a. dørlukning efter § 29, stk. 1, eller § 29 a, eller at tiltalte efter § 856, stk. 1, skal forlade retslokalet, mens et vidne afhøres.

2.4.1.2. Videoafhøringsordningen

Hovedreglen om, at de vidner, som anklagemyndigheden eller forsvareren ønsker at føre i straffesager, afgiver forklaring under selve hovedforhandlingen ved personligt fremmøde, er bl.a. fraveget ved retsplejelovens bestemmelser om videoafhøring.

Reglerne om videoafhøring i straffesager fremgår af retsplejelovens §§ 183, stk. 3, 731 a, 745 e og 872.

Retsplejelovens §§ 731 a, 745 e og 872 blev indført ved

lov nr. 228 af 2. april 2003 om ændring af straffeloven, adoptionsloven og retsplejeloven (Børnepornografi, seksuel udnyttelse af børn, salg af børn og gennemførelse af straffesager om seksuelt misbrug af børn mv.). Lovforslaget byggede på betænkning nr. 1420/2002 om gennemførelse af straffesager om seksuelt misbrug af børn, og er revideret ved lov nr. 167 af 27. februar 2016 om ændring af retsplejeloven (Videoafhøring af børn og unge i straffesager), der byggede på betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager. Med lov nr. 167 af 27. februar 2016 blev bestemmelsen i retsplejelovens § 183, stk. 3, 2. pkt., indført.

Det følger af retsplejelovens § 872, at politiets afhøring af et barn eller en ung, når afhøringen er optaget på video (videoafhøring efter retsplejelovens § 745 e eller § 183, stk. 3), kan benyttes som bevis under hovedforhandlingen.

Videoafhøring indebærer som udgangspunkt, at barnets eller den unges forklaring til politiet under efterforskningen optages på video og forevises under hovedforhandlingen som bevis i stedet for, at barnet eller den unge skal møde som vidne under hovedforhandlingen. Fremgangsmåden har til formål dels at sikre bevis så hurtigt som muligt, dels at skåne barnet eller den unge.

Da forevisning af en videooptagelse af politiets afhøring af et barn eller en ung som bevis under hovedforhandlingen – som erstatning for barnets eller den unges afgivelse af vidneforklaring for den dømmende ret – er en fravigelse af det grundlæggende princip om bevisumiddelbarhed, kan videoafhøringer kun foretages i nærmere bestemte tilfælde.

Det fremgår således af retsplejelovens § 745 e, stk. 1, at politiets afhøring af en person kan optages på video med henblik på anvendelse af optagelsen som bevis under hovedforhandlingen efter § 872 (videoafhøring) i følgende tilfælde:

- Personen er under 13 år.
- Personen er under 15 år, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 210 (incest) eller kapitel 24 (seksualforbrydelser) eller straffelovens §§ 237 (manddrab) eller 243-246 (psykisk vold, vold og legemsangreb), hvor personen eller en af dennes nærmeste er forurettet og den, der er mistænkt, er en af personens nærmeste.
- Personen er under 18 år, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.
- Personen er 18 år eller derover og har en alvorlig psykisk lidelse eller væsentlig funktionsnedsættelse, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.

Der anvendes en særlig fremgangsmåde ved foretagelse af videoafhøring. Reglerne herom findes bl.a. i retsplejelovens §§ 731 a og 745 e samt i Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet

om videoafhøring (revideret 2. april 2019), der bl.a. bygger på betænkning nr. 1420/2002 og 1554/2015.

Videoafhøring af barnet eller den unge skal gennemføres hurtigst muligt, og hvis det er praktisk muligt som udgangspunkt inden en uge fra anmeldelsen.

Tidspunktet for videoafhøringen skal fastsættes under hensyntagen til, at barnet eller den unge, bistandsadvokaten, biddere fra socialforvaltningen og forsvareren (samt eventuelt en tryghedsskabende person, en tolk eller en børnesagkyndig) kan være til stede.

Efter retsplejelovens § 183, stk. 3, 2. pkt., kan retten bestemme, at en person, der opfylder betingelserne efter § 745 e, stk. 1, skal videoafhøres.

2.4.1.2.1. Forsvarerens rolle

Der skal inden videoafhøringen beskikkes en forsvarer for den, der er mistænkt eller senere måtte blive mistænkt i sagen, hvis videoafhøringen formodes at skulle anvendes som bevis under hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 731 a.

Forsvarerbeskikkelse er således obligatorisk i alle sager, hvor der skal foretages videoafhøring af et barn eller en ung. Dette gælder også, hvis den mistænkte ikke selv har valgt en forsvarer, hvis den valgte forsvarer udebliver, eller hvis ingen endnu er mistænkt i sagen. Hvis politiet har en formodning om, at der foruden den mistænkte er flere uidentificerede gerningsmænd, skal der som udgangspunkt også beskikkes forsvarere for dem.

Hvis medvirken af den forsvarer, som den mistænkte ønsker, vil medføre en væsentlig forsinkelse af sagens behandling, eller hvis der er påviselig risiko for, at den pågældende forsvarer vil hindre eller modvirke sagens oplysning, kan retten ved kendelse nægte at beskikke den advokat, som den mistænkte ønsker som forsvarer, jf. retsplejelovens § 735, stk. 3.

Det er således muligt for retten efter omstændighederne bl.a. at afvise at beskikke en bestemt forsvarer, hvis det på forhånd står klart, at den pågældende forsvarer ikke vil kunne deltage i politiets videoafhøring af barnet eller den unge inden for ganske kort tid. Dette fremgår af forarbejderne til retsplejelovens § 731 a, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 2637 f. (bemærkningerne til § 3, nr. 3).

Retten kan efter de tilsvarende betingelser ved kendelse tilbagekalde beskikkelse af en forsvarer, jf. retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 2, jf. § 735, stk. 3.

Forsvareren skal være til stede under videoafhøringen, jf. retsplejelovens § 745 e, stk. 2.

2.4.1.2.2. Bistandsadvokatens rolle

Det følger af retsplejelovens § 741 a, stk. 1, at i sager, der vedrører overtrædelse af straffelovens § 119 (vold og trusler mod personer i offentlig tjeneste mv.), § 119 b (angreb med genstand på personer i offentlig tjeneste), § 123 (vidnetrusler), § 210 (incest), §§ 216-223 (voldtægt mv.), § 225, jf. §§ 216-223 (voldtægt mv. ved andet seksuelt forhold end samleje), § 232 (blufærdighedskrænkelse), § 237, jf. § 21 (forsøg på manddrab), §§ 243-246 (psykisk vold og vold), § 249 (uagtsom legemsbeskadigelse), § 250 (hensættelse i hjælpeløs tilstand mv.), § 252, stk. 2 (hensynsløs forvoldelse af fare for smitte med livstruende eller uhelbredelig sygdom), §§ 260-262 a (ulovlig tvang, frihedsberøvelse mv.) eller § 288 (røveri), beskikker retten en advokat for den, der er forurettet ved lovovertrædelsen, når den pågældende fremsætter begæring om det.

Det følger af bestemmelsens stk. 2, at i sager om overtrædelse af straffelovens § 210 (incest), § 216 (voldtægt), § 222, stk. 2 (samleje med person under 15 år ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed), eller § 223, stk. 1 (samleje med en person under 18 år, der er stedbarn, plejebarn eller betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse), skal beskikkelse ske, medmindre den pågældende efter at være vejledt om retten til beskikkelse af advokat frabeder sig det. Det samme gælder i sager om overtrædelse af straffelovens § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1 (andet seksuelt forhold end samleje).

Fremsætter den forurettede ikke begæring om beskikkelse af advokat, kan der efter politiets begæring beskikkes en advokat for den forurettede under efterforskningen, jf. retsplejelovens § 741 a, stk. 6. Det samme gælder, når der ikke sker beskikkelse efter retsplejelovens § 741 a, stk. 2.

Politiet skal vejlede om adgangen til at begære en bistandsadvokat beskikket, jf. retsplejelovens § 741 b, stk. 1.

I sager om overtrædelse af straffelovens § 210, § 216, § 222, stk. 2, § 223, stk. 1, samt § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2 eller § 223, stk. 1, skal forurettede som udgangspunkt have lejlighed til at tale med en bistandsadvokat før politiets afhøring, jf. § 741 a, stk. 2, 2. pkt.

I sager, hvor der skal foretages videoafhøring, vil en eventuel samtale kunne finde sted umiddelbart inden videoafhøringen, hvor både forurettede og bistandsadvokaten er til stede.

Hensynet til sagens efterforskning kan dog begrunde fravigelse af udgangspunktet om, at forurettede skal have lejlighed til at tale med en bistandsadvokat inden afhøringen. Po-

litiet vil kunne stille forurettede spørgsmål med henblik på akut oplysning af betydning for en umiddelbar bevissikring, f.eks. om tid, sted og signalement mv. Der skal være tale om oplysninger, der er nødvendige for efterforskningen, som ikke kan opsættes uden risiko for, at øjemedet forspildes. Det kan indebære oplysning om gerningsforløbet, ”udførelsesmåden” mv. med henblik på stillingtagen til, om mulige DNA-spor skal sikres. Det kan også dreje sig om oplysninger, der er nødvendige for stillingtagen til, om der foreligger et anholdelsesgrundlag. Der vil kunne være tale om en udspørgen, der ikke er helt kort. Der henvises til bemærkningerne til § 1 i lov nr. 558 af 24. juni 2005.

Bistandsadvokaten har adgang til at overvære afhøringer af den forurettede og stille yderligere spørgsmål til forurettede, jf. retsplejelovens § 741 c, stk. 1.

I sager om overtrædelse af straffelovens § 210, § 216, § 222, stk. 2, § 223, stk. 1, samt § 225, jf. § 216, § 222, stk. 2, eller § 223, stk. 1, kan afhøring af den forurettede kun foregå, hvis bistandsadvokaten er til stede, medmindre forurettede anmoder om blive afhørt uden, at bistandsadvokaten er til stede, jf. retsplejelovens § 741 b, stk. 2, 2. pkt.

I øvrige sager kan afhøring af den forurettede foregå uden bistandsadvokatens tilstedeværelse, hvis den forurettede er villig til at udtale sig, jf. retsplejelovens § 741 b, stk. 2, 1. pkt. 2.

2.4.1.2.3. Gennemførelse af videoafhøringen

Politiets videoafhøring af et barn eller en ung gennemføres i et børnehus i et særligt indrettet afhøringslokale, hvor de øvrige deltagere i videoafhøringen kan følge afhøringen på en skærm i et andet rum (monitorrummet).

I afhøringslokalet skal der normalt kun være barnet eller den unge, der skal afhøres og afhøreren. Derudover kan der være en tolk, hvis der er behov for det. Hvis der er et særligt behov for at styrke barnets eller den unges tryghed, kan der tillige være en ”tryghedsskabende person” til stede i afhøringslokalet. Bistandsadvokaten skal under en videoafhøring være i monitorrummet.

I forbindelse med afhøringen skal politiet være opmærksom på, at de personer, der er til stede i afhøringslokalet, så vidt muligt sidder sådan, at de alle er med i videobilledet under afhøringen.

Derudover skal det undgås, at barnet eller den unge placeres bag et bord eller på anden måde, som forhindrer, at man kan se barnets eller den unges kropssprog mv.

Videoafhøring af børn/unge foretages af særligt uddannede polititjenestemænd.

Barnet eller den unge (eller den, der varetager dennes interesser) skal vejledes om vidnefritagelsesreglerne, før selve afhøringen begynder.

Når afhøreren har stillet sine spørgsmål til barnet eller den unge, er der en pause i afhøringen, hvor afhøreren drøfter eventuelle yderligere spørgsmål til barnet eller den unge med anklageren, forsvareren og bistandsadvokaten, der har overværet afhøringen fra monitorrummet.

Supplerende spørgsmål fra dem, der har overværet afhøringen i monitorrummet, stilles altid af den afhørende polititjenestemand.

Hvis videoafhøringen giver grundlag for at fortsætte straf- forfølgningen, skal politiet snarest muligt sigte den mistænkte, hvis det ikke allerede er sket.

Forsvareren skal have tilsendt en kopi af videoafhøringen og en eventuel hel eller delvis udskrift af denne, jf. retsplejelovens § 729 a, stk. 3. Den mistænkte har ikke adgang til at overvære videoafhøringen, jf. retsplejelovens § 745 e, stk. 3, 1. pkt. Den mistænkte skal dog snarest muligt have adgang til sammen med sin forsvarer at gennemse videooptagelsen hos politiet, jf. retsplejelovens § 745 e, stk. 3, 2. pkt. Politiet skal vejlede den mistænkte om denne adgang. Det er frivilligt for den mistænkte, om han eller hun ønsker at gennemse videoafhøringen.

En begæring fra den mistænkte eller dennes forsvarer om, at der skal foretages en genafhøring af barnet eller den unge, skal fremsættes snarest muligt og som udgangspunkt inden 2 uger efter, at den pågældende har haft adgang til at gennemse videoafhøringen, jf. retsplejelovens § 745 e, stk. 3, 3. pkt.

En tvist mellem politiet/anklagemyndigheden og den mistænkte og dennes forsvarer om, hvorvidt der skal foretages genafhøring, vil kunne indbringes for retten i medfør af retsplejelovens § 746, stk. 1.

Hvis fremgangsmåden i retsplejelovens § 745 e ikke er blevet fulgt, vil det afhænge af karakteren og betydningen af den regel, der er tilsidesat i forbindelse med videoafhøringen, om videoafhøringen kan anvendes som bevis under hovedforhandlingen. Hvis der er sket tilsidesættelse af de grundlæggende betingelser i § 745 e, kan videoafhøringen som altovervejende udgangspunkt ikke anvendes som bevis under hovedforhandlingen. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis der ikke har været en forsvarer for den mistænkte til stede under videoafhøringen af barnet eller den unge, eller den mistænkte ikke har haft adgang til at gennemse videoafhø-

ringen. Indsigelser om f.eks. ledende spørgsmål til barnet eller den unge, eller at en tryghedsskabende person har blandet sig i afhøringen, fører som udgangspunkt ikke til, at videoafhøringen ikke kan anvendes som bevis under sagen. Indsigelserne må i stedet indgå i rettens bevismæssige vurdering af videoafhøringen. Der henvises til s. 28-47 i Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1554/2015 om videoafhøring af børn og unge i straffesager.

Hvis den mistænkte eller forsvareren modsætter sig, at videoafhøringen anvendes som bevis under hovedforhandlingen, skal pågældende senest 4 uger efter, at videoafhøringen er foretaget, indbringe spørgsmålet for retten, jf. retsplejelovens § 745 e, stk. 4.

Retten skal herefter tage stilling til, om videoafhøringen kan anvendes som bevis under hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 872. Det forudsættes i forarbejderne til bestemmelsen, at retten hurtigt tager stilling til spørgsmålet, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 43 som fremsat, side 21 (bemærkningerne til § 1, nr. 7).

Fristen for at gøre indsigelser mod, at videoafhøringen anvendes som bevis, afskærer ikke den tiltalte fra under hovedforhandlingen at gøre indsigelse mod bevisværdien af videoafhøringen. I overensstemmelse med princippet om fri bevisbedømmelse vil retten herefter skulle afgøre, hvilken bevismæssig værdi forklaringen på videoafhøringen skal tillægges.

Hvis retten bestemmer, at videoafhøringen ikke kan anvendes som bevis, vil barnet eller den unge ikke være fritaget fra at afgive forklaring efter retsplejelovens § 172 a, se mere i pkt. 2.4.1.3 nedenfor (vidnefritagelse).

2.4.1.3. Vidnefritagelse

Enhver har som udgangspunkt pligt til at afgive forklaring for retten som vidne, jf. retsplejelovens § 168.

Det følger af § 171, stk. 1, at en parts nærmeste ikke har pligt til at afgive forklaring som vidne. Det samme gælder efter § 171, stk. 2, hvis forklaringen antages at ville udsætte vidnet selv for straf eller tab af velfærd (nr. 1) eller udsætte vidnets nærmeste for straf eller tab af velfærd (nr. 2) eller påføre vidnet selv eller hans nærmeste anden væsentlig skade (nr. 3). Når der er tale om tilfælde omfattet af stk. 1 eller stk. 2, nr. 2 og 3, kan retten dog pålægge vidnet at afgive forklaring, når forklaringen anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet findes at berettigede dertil.

Hvis et barn eller en ung er blevet videoafhørt, har den på-

gældende ikke pligt til at afgive forklaring som vidne under hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 172 a, stk. 1.

Vidnefritagelsen forudsætter, at betingelserne for at gennemføre videoafhøringen efter retsplejelovens § 745 e var opfyldt på tidspunktet for den første videoafhøring.

Retten kan helt undtagelsesvist pålægge en person, der er omfattet af reglen om vidnefritagelse, at afgive forklaring i retten, hvis det er af afgørende betydning for sagens afgørelse, og det ikke er tilstrækkeligt, at personen genafhøres ved en ny videoafhøring, jf. retsplejelovens § 172 a, stk. 2.

Reglerne om vidnefritagelse betyder, at hvis der, efter at en videoafhøring er afspillet som bevis i retten, opstår behov for supplerende spørgsmål, vil det som udgangspunkt skulle ske ved genafhøring af vidnet til video. Kun hvis en genafhøring på video ikke er tilstrækkelig, vil et pålæg om at afgive forklaring i retten kunne komme på tale.

En anmodning om, at den videoafhørte person pålægges at afgive forklaring, skal hurtigst muligt indgives til retten, således at retten hurtigst muligt og som udgangspunkt forud for hovedforhandlingen kan træffe afgørelse herom.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne (Regeringen, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige) er enige om, at der skal indføres mulighed for videoafhøring af voldtægts ofre, således at videoen bl.a. kan forevises under sagens behandling i retten med mulighed for efterfølgende at stille supplerende spørgsmål til den forurettede.

Forslaget bygger på en anbefaling fra det af justitsministeren nedsatte ekspertpanel, der i 2018/2019 har set nærmere på bl.a. voldtægts ofres vej gennem retssystemet og forebyggelse af voldtægter.

Ekspertpanelet pegede bl.a. på, at den første afhøring af forurettede og tilstrækkelig dokumentation heraf har en vigtig betydning for sagens efterfølgende behandling og vurdering. Samtidig har psykologer og flere ofre for voldtægt i offentligheden peget på, at gentagne afhøringer, herunder navnlig vedrørende de seksuelle handlinger i voldtægten, har virket traumatiserende. Justitsministeriet finder, at videoafhøring kan imødegå nogle af disse problemer, og at videoafhøring endvidere kan bidrage til, at forurettede i en række voldtægtssager fremadrettet skal fortælle færre gange i detaljer om de seksuelle handlinger i voldtægten.

Efter de gældende regler er der som udgangspunkt alene

mulighed for at foretage videoafhøring af børn og unge, jf. retsplejelovens § 745 e. Bestemmelsen er en fravigelse fra det i dansk ret gældende princip om bevisumiddelbarhed, og ved overvejelserne om en eventuel udvidelse af ordningen gør der sig derfor en række modsatrettede hensyn gældende.

Når dommere og lægdommere kan overvære afhøringen, imens den foregår, får de bedre muligheder for at danne sig et indtryk af vidnet og af forklaringens troværdighed og pålidelighed. Endvidere får de mulighed for at stille de spørgsmål, som vidnets forklaring måtte give anledning til.

Ved at foretage vidneafhøringen under hovedforhandlingen, hvor sagen er færdigefterforsket, og det står klart, i hvilket omfang der findes øvrige beviser, sikres det endvidere, at såvel anklagerens som forsvarerens afhøring kan målrettes den rejste tiltale og foretages på et fuldt oplyst grundlag, herunder med mulighed for at spørge ind til eventuel modstrid mellem vidnets forklaring og øvrige beviser i sagen.

Afhøring af vidnet ved personligt fremmøde i selve retslokalet er også med til at understrege situationens alvor for vidnet og kan medvirke til at forebygge falsk forklaring.

Fremgangsmåden ved videoafhøringer giver ikke forsvareren de samme muligheder for afhøring af vidnet som ved afhøring under hovedforhandlingen, hvilket kan forringe tiltaltes mulighed for at varetage sit forsvar.

Heroverfor står det vægtige hensyn, at sårbare ofres møde med retssystemet bliver så skånsomt som muligt. Sårbare ofre vil i udstrakt grad have behov for hjælp til at komme sig over hændelsen, herunder ved at modtage den fornødne psykologiske behandling mv. Dette hensyn står særligt stærkt, når der er tale om et barn eller en ung, men er ligeledes et vægtigt hensyn i voldtægtssager, der vedrører intime og private forhold, og hvor forurettede kan være påvirket af skyld- og skamfølelser.

Afhængig af den konkrete sags karakter og forurettedes personlige forhold kan den sædvanlige fremgangsmåde med afhøring hos politiet og senere som vidne i retten under hovedforhandlingen være en stor belastning for den pågældende. Fremgangsmåden indebærer således, at forurettede både skal afhøres af politiet, eventuelt flere gange, og i retten under hovedforhandlingen. Afhøringen i retten indebærer, at forurettede – i ukendte omgivelser over for fremmede personer og måske lang tid efter politianmeldelsen – skal fortælle detaljeret om en traumatisk hændelse.

Hvis dommen i sagen ankes, kan det endvidere være nødvendigt, at den pågældende afhøres i ankeinstansen. Dette indebærer en risiko for retraumatisering af forurettede.

Videoafhøring belaster ikke på samme måde den forurettede som den sædvanlige fremgangsmåde med afhøring hos politiet under efterforskningen og senere i retten under hovedforhandlingen. Ordningen indebærer således som udgangspunkt, at afhøringen foretages hurtigt efter politianmeldelsen af en særligt uddannet afhører og i trygge rammer.

Justitsministeriet vurderer på baggrund af ovenstående, at der er et meget væsentligt hensyn at tage til voldtægts ofre, der tilsiger, at de, på trods af de principielle betænkeligheder herved, bør tilbydes muligheden for videoafhøring. Henset til, at udvidelsen af ordningen vil vedrøre personer på 15 år eller derover (frem for børn og unge som i den gældende ordning), er vægningen mellem hensynet til forurettede og hensynet til de ovenfor nævnte hensyn til retssikkerheden og tiltaltes mulighed for at varetage sit forsvar imidlertid en anden end i den gældende ordning.

Justitsministeriet vurderer således, at en ordning, hvor den forurettedes forklaring videooptages og fremvises i retten som bevis, bør suppleres af, at den forurettede møder i retten, bliver spurgt, om vedkommende kan vedstå sig sin videooptagede forklaring og besvarer eventuelle supplerende spørgsmål. Dette vil i det væsentligste imødegå de retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved ordningen samtidig med, at ordningen er mere skånsom for forurettede.

En sådan ordning giver således forsvarsadvokaten og retten mulighed for at stille de supplerende spørgsmål til vidnet, som vidnets forklaring og de øvrige beviser i sagen måtte give anledning til, hvilket vil give retten mulighed for at danne sig et indtryk af vidnet og af forklaringens troværdighed og pålidelighed, samtidig med at tiltalte får mulighed for at varetage sit forsvar.

Uanset at kravet om, at den forurettede er personligt tilstede i retslokalet for at besvare supplerende spørgsmål, vil være en belastning for forurettede, vurderer Justitsministeriet imidlertid, at det faktum, at forurettede får mulighed for at få sin forklaring optaget hurtigt efter gerningstidspunktet og som den klare hovedregel alene vil skulle besvare supplerende spørgsmål i retten, vil kunne virke aflastende for forurettede og medvirke til at hindre retraumatisering.

2.4.3. Den foreslåede ordning

2.4.3.1. Videoafhøring af voldtægts ofre på 15 år eller derover

Det foreslås, at videoafhøringsordningen i retsplejelovens § 745 e, udvides, således at forurettede i voldtægtssager, jf. straffelovens § 216 og § 225, jf. § 216, får mulighed for videoafhøring. Videoen skal kunne forevises under sagens behandling i retten som en del af bevisførelsen, hvorefter forurettede bliver spurgt, om vedkommende kan vedstå sig

forklaringen, ligesom der skal være mulighed for efterfølgende at stille supplerende spørgsmål til den forurettede.

Der er med forslaget alene tale om et tilbud, hvilket indebærer, at den forurettede har mulighed for at fravælge videoafhøring og i stedet afgive fuld forklaring i retten.

Forslaget indebærer, at politiet, når politiet modtager en anmeldelse fra en person, der angiver at have været udsat for en voldtægt, ved den første egentlige afhøring af forurettede skal tilbyde den pågældende videoafhøring. Dette vil ikke være til hinder for, at den pågældende før denne afhøring i forbindelse med anmeldelsen stilles en række indledende spørgsmål med henblik på, at politiet kan vurdere, om der skal iværksættes uopsættelige efterforskningsskridt, eller at den pågældende undersøges på Center for Voldtægtssofre/Center for Seksuelle Overgreb.

Videoafhøring af den forurettede forudsættes gennemført hurtigst muligt og som udgangspunkt inden for 4 uger.

Formålet med at afhøre den forurettede på et tidligt tidspunkt er at sikre den forurettedes erindring om forholdet og at skåne den forurettede for at blive afhørt på et tidspunkt, hvor en eventuel behandling af den forurettede er i gang. Herudover kan en afhøring inden for kort tid efter anmeldelsen være med til at mindske den pågældendes frygt for at glemme væsentlige detaljer.

Det kan i nogle tilfælde af hensyn til efterforskningen og sagens oplysning være hensigtsmæssigt, at videoafhøringen først gennemføres, når der i den indledende efterforskning er skabt større klarhed over hændelsesforløbet. Det vil dog på samme måde som efter den eksisterende videoafhøringsordning være et krav, at hensynet til at beskytte den forurettede ikke taler imod, at videoafhøring først foretages på et senere tidspunkt.

Politiets videoafhøring af den forurettede skal gennemføres i et dertil særligt indrettet lokale og skal i videst muligt omfang foretages af særligt uddannede afhørere.

Der vil inden videoafhøringen skulle beskikkes en forsvarer for den, der er mistænkt eller senere måtte blive mistænkt i sagen, hvis videoafhøringen formodes at skulle anvendes som bevis under hovedforhandlingen, jf. den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 731 a.

Der lægges med lovforslaget ikke op til at ændre den eksisterende rolle for forsvareren i sager om videoafhøring, og der kan i øvrigt henvises til pkt. 2.4.1.2.1 og 2.4.1.2.3.

Der lægges med lovforslaget heller ikke op til en at ændre

den eksisterende rolle for bistandsadvokaten i sager om videoafhøring, og der kan i øvrigt henvises til pkt. 2.4.1.2.2.

Det bemærkes i forlængelse af ovenstående, at det forudsættes, at politiet og anklagemyndigheden som udgangspunkt vil tilbyde den forurettede videoafhøring, selvom anmeldelse er indgivet før lovens ikrafttræden, såfremt sagen endnu ikke er oversendt til domstolene.

2.4.3.2. Supplerende forklaring for retten

Det foreslås samtidig, at forurettede, der er videoafhørt efter den foreslåede bestemmelse i § 745 e, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 4, skal have pligt til at møde som vidne i retten, svare på om vedkommende kan vedstå sig sin videooptagede forklaring og svare på supplerende spørgsmål. Forurettede vil således ikke være fritaget fra at afgive forklaring efter retsplejelovens § 172 a.

Efter omstændighederne vil forurettede kunne være omfattet af reglerne om vidnefritagelse i retsplejelovens § 171. Der vil således kunne opstå situationer, hvor en forurettet efter at have fået sin forklaring videooptaget alligevel ikke ønsker den afspillet i retten og heller ikke selv ønsker at afgive forklaring for retten med henvisning til retsplejelovens § 171, stk. 1 og 2. Forslaget ændrer ikke på anvendelsesområdet for de gældende regler om vidnefritagelse. I de tilfælde, hvor forurettede har ret til at blive fritaget fra at vidne, kan den optagne forklaring således ikke afspilles uden den forurettedes samtykke. I de tilfælde, hvor retten efter retsplejelovens § 171, stk. 3, pålægger forurettede at afgive forklaring, vil videoafhøringen derimod skulle afspilles.

Lovforslaget ændrer ikke i øvrigt på de gældende regler om videoafhøring. I de tilfælde, hvor forurettede er et barn eller en ung, vil forurettede fortsat skulle tilbydes videoafhøring efter reglerne og fremgangsmåden i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, nr. 3 og 4.

2.5. Prioritering af sager om personfarlig kriminalitet i relation til forsvarerbeskikkelse

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Retsplejelovens regler om forsvarerbeskikkelse

Efter retsplejelovens § 730, stk. 1, er den sigtede som udgangspunkt berettiget til at vælge en forsvarer til at bistå sig. Den sigtede skal selv betale en valgt forsvarers vederlag, jf. § 107, stk. 2, 1. pkt.

Personer, der er indkaldt til at afhøres som vidner eller skøns mænd, eller hvis medvirken på grund af nært familieforhold ville gøre dommeren inhabil, er udelukket fra at kunne vælges som forsvarer, jf. § 730, stk. 4.

Endvidere kan retten på ethvert tidspunkt under sagen ved kendelse afvise en valgt forsvarer, hvis betingelserne efter § 735, stk. 3, for at nægte at beskikke den pågældende er til stede, jf. § 730, stk. 3. Den sigtede skal i så fald på begæring have beskikket en offentlig forsvarer.

Efter retsplejelovens §§ 731-732 kan, og i visse tilfælde skal, der beskikkes en offentlig forsvarer for sigtede, hvis sigtede ikke selv har valgt en forsvarer, eller den valgte forsvarer udebliver. Statskassen betaler den offentlige forsvarers vederlag, jf. § 741, men hvis sigtede findes skyldig, skal sigtede som udgangspunkt erstatte denne udgift, jf. § 1008.

I § 731 opregnes en række tilfælde, hvor der skal beskikkes en forsvarer. Efter bestemmelsen skal forsvarer bl.a. beskikkes, når sigtede skal fremstilles for retten med henblik på varetægtsfængsling eller opretholdelse af anholdelse, eller når en sag skal afgøres under medvirken af domsmænd eller nævninger.

Efter § 731 a skal forsvarer beskikkes inden en videoafhøring, der optages med henblik på anvendelse som bevis under hovedforhandlingen.

Efter § 732 kan der i andre tilfælde beskikkes forsvarer, når retten efter sagens beskaffenhed, sigtedes person eller omstændighederne i øvrigt anser det for ønskeligt.

Forsvarere beskikkes typisk fra den kreds af advokater, som justitsministeren har antaget til at påtage sig dette hverv (de såkaldte »beneficerede advokater«), jf. retsplejelovens § 733, stk. 1, 1. pkt. Når den sigtede ikke har ønsket en bestemt forsvarer, følger det af § 735, stk. 1, 2. pkt., at sagerne så vidt muligt fordeles mellem de antagne forsvarere efter omgang og under hensyn til de ledige mødetidspunkter, forsvarerne har oplyst retten.

Det følger af § 735, stk. 2, at sigtede skal have lejlighed til at angive, hvem sigtede ønsker som forsvarer. Rettens præsident kan fastsætte en frist herfor. Er den pågældende villig til at lade sig beskikke, imødekommes sigtedes ønske, medmindre der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning, eller den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, jf. § 735, stk. 3.

En advokat, der ikke er antaget af justitsministeren, kan efter anmodning fra sigtede beskikkes til forsvarer, såfremt advokaten er mødeberettiget for den pågældende ret og er villig til at lade sig beskikke. Er sagen berammet, eller forventes sagen berammet i forbindelse med beskikkelsen, skal advokaten oplyse retten om ledige mødetidspunkter, jf. § 733, stk. 3.

I ankesager kan en advokat, der har været beskikket til forsvarer under behandlingen i den foregående instans, beskikkes til også at føre sagen for den overordnede ret, såfremt advokaten er mødeberettiget for denne ret, jf. § 733, stk. 2.

Udelukket fra beskikkelse til forsvarer efter retsplejelovens § 734 er bl.a. forurettede og dennes nærtstående eller rettergangsfuldmægtig, vidner og skønsmænd i sagen og personer, der har virket som anklager, politiembedsmand, dommer eller lægdommer i sagen.

Efter retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, kan en person ikke beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling. Retten kan under samme betingelser tilbagekalde en beskikkelse, jf. § 736, stk. 1, nr. 2. Hvornår en forsinkelse anses for væsentlig er præciseret i bemærkningerne til bestemmelserne.

Retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, og § 736, stk. 1, nr. 2, fik deres nuværende ordlyd ved lov nr. 714 af 8. juni 2018. Af bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 204 som fremsat, side 4 (heretter 2018-lovforslaget), fremgår, at vurderingen af, om en forsinkelse er så væsentlig, at sigtedes ønske om at få en bestemt forsvarer skal tilsidesættes, afhænger af, om sagen er en særligt prioriteret sag (i bemærkningerne defineret som VVV-sag, jf. nærmere herom nedenfor), og om spørgsmålet angår nybeskikkelse (§ 735, stk. 3, nr. 2) eller afbeskikkelse (§ 736, stk. 1, nr. 2).

Det følger af bemærkningerne, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 204 som fremsat, side 8, at der i forbindelse med berømmelse af hovedforhandlingen som udgangspunkt ikke bør beskikkes en forsvarer, hvis medvirken forventes at forlænge sagsbehandlingstiden med mere end 6 uger i sammenligning med, at der beskikkes en anden forsvarer. Dette gælder i sager, der ikke er særligt prioriterede. I særligt prioriterede sager bør der efter bemærkningerne i sådanne tilfælde ikke beskikkes en forsvarer, hvis medvirken forventes at forlænge sagsbehandlingstiden med mere end 3 uger i sammenligning med, at der beskikkes en anden forsvarer.

Det følger endvidere, at i de tilfælde, hvor retten har foreslået et passende antal tidspunkter for hovedforhandlingen, og den ønskede forsvarer hverken kan møde på nogen af de foreslåede tidspunkter eller på et tidligere tidspunkt, bør den ønskede forsvarer som udgangspunkt ikke beskikkes, hvis den pågældendes medvirken forventes at forlænge sagsbehandlingstiden med mere end 4 uger i sammenligning med, at der beskikkes en anden forsvarer. I særligt prioriterede sager bør den ønskede forsvarer i sådanne tilfælde ikke beskikkes, hvis den pågældendes medvirken forventes at forlænge sagsbehandlingstiden med mere end 2 uger i sammenligning med, at der beskikkes en anden forsvarer.

Hvis der derimod er tale om ombeskikkelse med henblik på at opnå en hurtigere behandling af sagen, foretages der en samlet afvejning. Der vil i den forbindelse bl.a. skulle lægges vægt på den bestående klientrelation, tidsgevinsten ved en ombeskikkelse, hensynet til eventuelle medsigtede, hensynet til at begrænse varigheden af varetægtsfængsling, hensynet til sigtede under 18 år, hensynet til forurettede og sagens karakter, herunder om det er en særligt prioriteret sag. Efter bemærkningerne til den ovenfor omtalte lovændring fra 2018 var det hensigten, at hensynet til sagsbehandlingstiden fremover skulle vægtes tungere i den samlede afvejning, end det hidtil havde været tilfældet.

Der er i bemærkningerne til 2018-lovforslaget givet en række udgangspunkter for vurderingen. Hvis sagsbehandlingstiden fra berammelsestidspunktet til hovedforhandlingens afslutning kan forventes forkortet fra 3 måneder til 1 måned, bør der eksempelvis ske ombeskikkelse, mens en forkortelse fra 9 måneder til 7 måneder ikke i sig selv vil kunne begrunde ombeskikkelse mod sigtedes ønske, medmindre der i sagen er tungtvejende hensyn til eksempelvis medsigtede, varetægtsfængslede, sigtede under 18 år eller vidner. Dette gælder ifølge forarbejderne i særdeleshed i særligt prioriterede sager.

En afgørelse om at nægte at beskikke en person til forsvarer i medfør af § 735, stk. 3, eller om at tilbagekalde en beskikkelse i medfør af § 736, stk. 1, nr. 2, kan kæres til Den Særlige Klageret inden en uge efter, at afgørelsen er meddelt, jf. retsplejelovens § 737, stk. 1, 1. pkt.

2.5.1.2. VVV-sager

Særligt prioriterede sager er i bemærkningerne til 2018-lovforslaget defineret som sager om vold, voldtægt og våben (VVV-sager), og der er foretaget en udtømmende opregning af, hvilke overtrædelser der skal anses for omfattet heraf. Det fremgår således, at særligt prioriterede sager skal omfatte sager, hvor en af følgende forbrydelser udgør hovedforholdet:

- Voldssager: simpel vold (straffelovens § 244), vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv (§ 119, stk. 1, for så vidt angår vold), vold mod vidner (§ 123 for så vidt angår vold), grov vold (§§ 245 og 245 a) og særlig grov vold (§ 246). Ved domstolene omfattes sager, hvor simpel vold udgør hovedforholdet, dog kun i gentagelsestilfælde (§ 244, jf. § 247, stk. 1).
- Voldtægtssager (straffelovens § 216 og § 225, jf. § 216).
- Våbensager: ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted (knivlovens § 1) og ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted (straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3).

Målsætningerne for sagsbehandlingstider i volds-, vold-

tægts- og våbensager ("VVV-sager") gælder for politiet og anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen.

Prioriteringen af VVV-sager i de omfattede myndigheder indebærer et skærpet fokus på sagsbehandlingstiden i VVV-sager, som understøttes af konkrete målsætninger for sagsbehandlingstiden i de omfattede sager. Myndighederne og Justitsministeriet følger udviklingen i sagsbehandlingstidene løbende, herunder udviklingen i sagsbehandlingstiden for særligt prioriterede sager og de enkelte myndigheders mål- opfyldelse.

Folketingets Retsudvalg orienteres én gang årligt om sagsbehandlingstidene i VVV-sager. Det fremgår af orienteringerne, at udviklingen i mål- opfyldelsen generelt har været positiv fra 2015-2019, men generelt nedadgående i 2019-2021, bl.a. som følge af virkningerne af COVID-19 på retssystemet.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 blev det besluttet, at der skal indføres målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden, så der sikres en ensartet prioritering af disse sager, og at denne tværgående prioritering skal afløse den tværgående prioritering af VVV-sager.

I forbindelse med overgangen fra en tværgående prioritering af VVV-sager til en tværgående prioritering af sager om personfarlig kriminalitet vil der i en periode ske afrapportering til Folketingets Retsudvalg både for mål- opfyldelse for VVV-sager, hvor disse mål fortsat er gældende, og for sager om personfarlig kriminalitet, hvor mål herfor er implementeret.

Således afrapporteres der for politiet og anklagemyndigheden pr. 1. januar 2021 ikke længere status for sagsbehandlingstiden i VVV-sager i 2021, men derimod for status i sager om personfarlig kriminalitet. For domstolene og kriminalforsorgen afrapporteres fortsat til Folketinget Retsudvalg vedrørende VVV-sager, indtil indfasningen af målsætninger i sager om personfarlig kriminalitet er gennemført i disse myndigheder.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne (Regeringen, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige) har besluttet, at der skal indføres målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden, så der sikres en ensartet prioritering af disse sager. Prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet vil således erstatte de tidligere VVV-målsætninger.

Idet prioriterede sager i bemærkningerne til de gældende bestemmelser om beskikkelse og afbeskikkelse af forsvarer er defineret som sager om vold, voldtægt og våben (VVV-sager), er det Justitsministeriets vurdering, at der er behov for at bringe anvendelsen af reglerne om forsvarerbeskikkelse og tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse i overensstemmelse med den nye prioritering af sager om personfarlig kriminalitet.

Formålet med lovforslaget er således at definere, hvilke sager der fremover skal anses for særligt prioriterede i relation til reglerne om beskikkelse af forsvarer og tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Der foreslås på den baggrund en mindre, sproglig ændring af retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, om afvisning af forsvarerbeskikkelse i tilfælde, hvor advokatens medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af sagen. Ændringen skal give mulighed for, at det præciseres i bemærkningerne til bestemmelsen, at særligt prioriterede sager fremover skal forstås som en række nærmere opregnede sager om personfarlig kriminalitet.

Hensynet til sagsbehandlingstiden skal vægtes på samme måde som hidtil over for hensynet til sigtedes frie forsvarervalg.

Det indebærer, at en person som udgangspunkt ikke kan beskikkes til forsvarer i en særligt prioriteret sag (sager om personfarlig kriminalitet), hvis den pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end 3 uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes. Det indebærer endvidere, at i de tilfælde, hvor retten har foreslået et passende antal tidspunkter for hovedforhandlingen i en særligt prioriteret sag (sager om personfarlig kriminalitet), og den ønskede forsvarer hverken kan møde på nogen af de foreslåede tidspunkter eller på et tidligere tidspunkt, kan den ønskede forsvarer som udgangspunkt ikke beskikkes, hvis den pågældendes medvirken forventes at forlænge sagsbehandlingstiden med mere end 2 uger i sammenligning med, at der beskikkes en anden forsvarer.

Der foreslås endvidere en mindre, sproglig ændring af retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 2, om tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse i tilfælde, hvor advokatens medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af sagen. På samme måde som i forhold til § 735, stk. 3, nr. 2, skal ændringen give mulighed for, at det præciseres i bemærkningerne til bestemmelsen, at særligt prioriterede sager fremover skal forstås som en række nærmere opregnede sager om personfarlig kriminalitet.

Der vil fortsat, som det er tilfældet i dag, skulle foretages en samlet vurdering, hvor der bl.a. skal lægges vægt på den bestående klientrelation, tidsgevinsten ved en ombeskikkelse, hensynet til eventuelle medsigtede, hensynet til at begrænse varigheden af varetægtsfængsling, hensynet til sigtede under 18 år, hensynet til forurettede og sagens karakter, herunder at det er en særligt prioriteret sag. Hensynet til sagsbehandlingstiden skal således vægtes på samme måde som hidtil i den samlede afvejning.

Det foreslås, at særligt prioriterede sager (sager om personfarlig kriminalitet) i denne sammenhæng skal omfatte følgende:

- Sager om vold, trusler mv. mod bl.a. personer i offentlig tjeneste (straffelovens §§ 119-121)
- Sager om vold, trusler mv. mod vidner eller dennes nærmeste (straffelovens § 123)
- Sager om brandstiftelse (straffelovens §§ 180-182)
- Sager om incest (straffelovens § 210)
- Sager om vanrøgt eller nedværdigende behandling af ægtefælle, barn mv. (straffelovens § 213)
- Sager om unddragelse af forældremyndighed (straffelovens § 215)
- Sager om bortsendelse af barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare (straffelovens § 215 a)
- Seksualforbrydelser (straffelovens kapitel 24)
- Forbrydelser mod liv og legeme (straffelovens kapitel 25)
- Forbrydelser mod den personlige frihed (straffelovens kapitel 26)
- Sager om trusler, der er egnet til at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd (straffelovens § 266)
- Sager om offentlige udtalelser, der tilstræber at fremkalde voldshandlinger eller hærværk (straffelovens § 266 a)
- Sager om røveri (straffelovens § 288)

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 5 og 6.

2.6. Styrkelse af indsatsen mod hvidvask mv.

2.6.1. Oprettelse af et operativt samarbejde mellem myndigheder og udvalgte virksomheder og personer om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering

2.6.1.1. Gældende ret

2.6.1.1.1. Det Operative Myndighedsforum

Regeringen oprettede i efteråret 2019 Operativt Myndighedsforum med det formål at etablere et tættere og fast operationelt samarbejde, der kan styrke myndighedernes indsats på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet.

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet leder møderne i Operativt Myndighedsforum og inviterer relevante myndigheder til at deltage i forummet. Hvidvasksekretariatet, PET, Rigspolitiet, Skattestyrelsen, Toldstyrelsen, Gældsstyrelsen, Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden er faste medlemmer af forummet. Formandskabet kan efter indstilling fra medlemmerne i Det Operative Myndighedsforum beslutte at invitere andre relevante myndigheder til at deltage i forummet.

På møderne kan de deltagende myndigheder drøfte konkrete sager og dele relevante oplysninger med hinanden. Det Operative Myndighedsforum sikrer således, at de relevante myndigheder får det bedst mulige grundlag for at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering, ligesom det giver myndighederne en bedre mulighed for at koordinere fælles indsatser på området.

2.6.1.1.2. Tavshedspligt for deltagere i Det Operative Myndighedsforum

Deltagerne i Det Operative Myndighedsforum er underlagt tavshedspligt, jf. hvidvasklovens § 74 a, stk. 1. Det fremgår heraf, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, og som deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. dog § 74 a, stk. 3.

Det fremgår af § 74 a, stk. 2, at tavshedspligten i stk. 1 også gælder i forhold til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til forvaltningsretlige eller databeskyttelsesretlige regler, jf. dog § 74 a, stk. 3.

Det fremgår endvidere af § 74 a, stk. 3, at oplysninger omfattet af stk. 1 efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, kan inddrages i den modtagende myndigheds sagsbehandling. Foreligger der samtykke, finder de regler, der i almindelighed gælder for den modtagende myndighed, og som i medfør af stk. 1 og 2 er fraveget, på ny anvendelse.

Efter straffelovens § 152, stk. 3, er en oplysning fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.

Straffeloven indeholder dog ikke en nærmere angivelse af, hvilke offentlige eller private interesser der – i tilfælde hvor tavshedspligten ikke er gjort til genstand for særregulering –

kan medføre, at en oplysning må anses for at være fortrolig, hvorfor den nærmere afgrænsning i væsentlig grad beror på normer uden for straffeloven.

Blandt disse normer er forvaltningslovens § 27, hvor der er foretaget en opregning af de fleste af de hensyn, der efter en konkret vurdering kan føre til, at en oplysning er fortrolig og dermed undergivet tavshedspligt.

Det følger bl.a. af forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 1, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, med hensyn til oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold. Af lovens § 27, stk. 4, nr. 1, fremgår det, at den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, med hensyn til oplysninger, som det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde for at varetage væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser samt straffuldbydelse og beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.

Hvidvasklovens § 74 a udgør således en særlig tavshedsforskrift i forhold til fortrolige oplysninger, der deles i forbindelse med et operativt samarbejde på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet og indebærer, at oplysningerne ikke må videregives, jf. dog § 74 a, stk. 3. Det medfører også, at der som hovedregel ikke kan ske videregivelse efter § 56, stk. 3, § 63 stk. 3, og § 69 stk. 3, i hvidvaskloven. Den særlige tavshedsforskrift indebærer bl.a. en begrænsning af pligten til at meddele oplysninger efter offentlighedslovens regler om aktindsigt, jf. offentlighedsloven § 35. Den særlige tavshedsforskrift indebærer herudover begrænsninger i adgangen til at anvende og videregive de oplysninger, der er omfattet af tavshedspligten i § 74 a i forhold til oplysninger, der er omfattet af den almindelige tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27.

Tilsynsmyndighederne i henhold til hvidvaskloven, herunder Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, kan videregive oplysninger til deltagere i Det Operative Myndighedsforum, jf. hvidvasklovens § 56, stk. 3, nr. 2, og § 63, stk. 3, nr. 2.

Efter skatteforvaltningslovens § 17 (den særlige tavshedspligt) skal skattemyndighederne under ansvar efter straffelovens §§ 152, 152 a og 152 c-152 f, iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om en fysisk eller en juridisk persons økonomiske, erhvervs-mæssige eller privatlivet tilhørende forhold, som de under varetagelsen af deres arbejde bliver bekendt med. Den særlige tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17 er ubetinget og omfatter hele ministerområdets lovgivning, bortset fra lovgivning, der ikke er lovgivning om skatter i bred forstand.

Som følge af den særlige tavshedspligt i skatteforvaltnings-

lovens § 17 er skattemyndighedernes, herunder Spillemyndighedens, muligheder for videregivelse af oplysninger begrænset.

”Uvedkommende” i skatteforvaltningslovens § 17 fortolkes restriktivt i forhold til private. Det betyder bl.a., at oplysninger, der er omfattet af den særlige tavshedspligt, ikke må videregives til private, bortset fra den, der har afgivet oplysningen, eller den, som oplysningen vedrører, medmindre der foreligger særskilt lovhjemmel til videregivelsen.

For så vidt angår videregivelse af oplysninger til andre myndigheder er det i skatteforvaltningslovens § 17 forudsat, at videregivelse af oplysninger vedrørende juridiske personer er omfattet af de almindelige regler herom i forvaltningslovens § 28 og § 31, og videregivelse af personoplysninger er omfattet af reglerne i databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, samt eventuelle regler i særlovgivningen.

Spillemyndigheden kan derudover udveksle nødvendige oplysninger med andre offentlige myndigheder om virksomheder mv. omfattet af spilleloven til brug for de respektive myndigheders kontrol, jf. spillelovens § 49. Der kan ikke udveksles oplysninger om eventuelle spillere.

Det fremgår af hvidvasklovens § 69 b og § 69 d, at Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltningen uanset skatteforvaltningslovens § 17 kan videregive oplysninger til et operativt samarbejde, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

2.6.1.1.3. Tavshedspligt for finansielle virksomheder mv.

Der eksisterer ikke et lovgrundlag, der gør det muligt for private virksomheder, herunder banker, andre finansielle virksomheder eller revisorer og revisionsvirksomheder, at videregive fortrolige oplysninger til eller i øvrigt deltage i Det Operative Myndighedsforum.

Det fremgår derimod af § 117, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed, at bestyrelsesmedlemmer, medlemmer af lokale bestyrelser og lignende, medlemmer af repræsentantskabet i en finansiel virksomhed, der ikke er en sparekasse, revisorer og granskingsmænd samt deres suppleanter, stiftere, vurderingsmænd, likvidatorer, direktører, ansvarshavende aktuarer, generalagenter og administratorer i et forsikringsselskab samt øvrige ansatte ikke uberettiget må videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som de under udøvelsen af deres hverv er blevet bekendt med.

Revisorer og revisionsvirksomheder er endvidere underlagt tavshedspligt i samme omfang som offentligt ansatte, jf. § 30, stk. 1, i lov om revisorer og revisionsvirksomheder. Det fremgår af denne bestemmelse, at straffelovens §§ 144,

150-152 f og 155-157 finder tilsvarende anvendelse på revisorer. For så vidt angår disses medarbejdere finder straffelovens §§ 144, 152-152 f og 155 tilsvarende anvendelse.

En udbyder af betalingstjenester og en udsteder af elektroniske penge skal på forhånd indhente udtrykkeligt samtykke fra en bruger af betalingstjenester, hvis udbyderen eller udstederen behandler personoplysninger i forbindelse med udbuddet af betalingstjenesten, jf. § 124, stk. 2, i lov om betalinger. Det fremgår dog af § 124, stk. 3, at en udbyder af betalingstjenester og betalingsystemer og en udsteder af elektroniske penge uanset stk. 2 må behandle personoplysninger til brug for forebyggelse, efterforskning, retshåndhævelse og opdagelse af misbrug eller svig, eller hvis behandlingen er hjemlet ved anden lov. Efter forarbejderne omfatter bestemmelsen betalingssvindel, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 157 som fremsat, side 196.

Det fremgår endvidere af § 125, stk. 6, i lov om betalinger, at en erhvervsdrivende ikke må videregive betalingsoplysninger til tredjemand, medmindre dette er hjemlet ved anden lovgivning, eller det sker i forbindelse med gennemførelse eller korrektion af en betalingstransaktion eller udbuddet af en tjeneste, som brugeren har anmodet om, og som ikke er i strid med stk. 2-5.

2.6.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Som en udmøntning af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 foreslås det, at der som en integreret del af den foreslåede nye National enhed for Særlig Kriminalitet oprettes et operativt samarbejde, hvor relevante myndigheder og udvalgte virksomheder og personer kan arbejde tæt sammen om at bekæmpe og forebygge alvorlig og kompleks hvidvask og terrorfinansiering.

Der er på baggrund af ovenstående behov for at tilvejebringe et lovgrundlag, således at udvalgte virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 kan videregive fortrolige oplysninger til og deltage i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Med forslaget vil myndighederne og de udvalgte virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 langt hurtigere end i dag kunne identificere relevante og nødvendige oplysninger af betydning for bekæmpelse og forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.

På den måde kan de udvalgte virksomheder og personer bibringe politiet et mere målrettet og kvalificeret efterretningsbillede til brug for efterforskning af hvidvask og terrorfinansiering og underliggende forbrydelser. Efterretningerne kan endvidere medvirke til, at igangværende kriminelle aktiviteter hurtigere opdages, standses og strafforfølges. Herved er der større sandsynlighed for, at udbyttet fra kriminelle ak-

tiviteter beslaglægges. Efterretningerne kan yderligere medvirke til opretholdelse af kriminelle netværk, der f.eks. benytter sig af komplekse virksomhedskonstruktioner til hvidvask.

Herudover vil samarbejdet særligt kunne styrke de finansielle virksomheders indsats med at forebygge hvidvask og terrorfinansiering, idet virksomhederne i højere grad kan advares mod mistænkelige forhold. De finansielle virksomheder har dermed mulighed for at tage deres forholdsregler, herunder eksempelvis skærpede kundekendingsprocedurer og udvidet overvågning af kundens transaktioner. Dette vil samtidig kunne medføre væsentligt mere målrettede og kvalificerede underretninger til Hvidvasksekretariatet om eventuelle mistænkelige aktiviteter hos den pågældende kunde. Underretningerne vil – hvis de vurderes relevante – kunne blive beriget med oplysninger fra Hvidvasksekretariatet og sendt til politiet til brug for en konkret efterforskning eller til administrative myndigheder som f.eks. skattemyndighederne til brug for en kontrolsag om skatteunddragelse.

Virksomhedernes og personernes brug af oplysninger modtaget i et operativt samarbejde forudsætter dog, at den myndighed, der har afgivet oplysninger, samtykker til, at virksomheden eller personen kan anvende oplysningerne i virksomhedens eller personens indsats med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 7, 3. pkt.

Herudover bemærkes det, at Hvidvasksekretariatet fortsat vil videreformidle de erfaringer, der opnås i et operativt samarbejde, til hele den finansielle sektor, hvis det vurderes, at videreformidlingen kan have en generel præventiv effekt i indsatsen med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. Endvidere forudsættes det, at erfaringer, som de deltagende virksomheder og personer har gjort sig på baggrund af oplysninger fra et operativt samarbejde, eksempelvis ved forbedringer af bankernes hvidvaskindsats mv., også skal komme hele den finansielle sektor til gode. Erfaringerne kan deles gennem Hvidvasksekretariatet eller ved møder i HvidvaskForum+, hvor både relevante myndigheder og den finansielle sektor er repræsenteret.

Endelig vil erfaringerne og den opbyggede viden fra samarbejdet medvirke til væsentligt bedre taktiske analyser om trends, kriminalitetsmønstre og risici, der kan sendes ud til myndigheder og de udvalgte virksomheder og personer som advarsler med henblik på bedre opdagelse af mistænkelige aktiviteter og forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, skal dog sikre, at de modtagne oplysninger ikke leder til en øget derisking af kundeporteføljerne, hvorved forstås, at en finansiell virksom-

hed enten afslutter eller begrænser et kundeforhold for at fjerne risici relateret til overtrædelser af hvidvasklovgivning eller andre kriminelle forhold. Videregivne oplysninger bør derfor udelukkende indgå som input i pengeinstitutternes kundekendingsprocedurer og overvågning. Oplysningerne må således ikke alene lægges til grund for beslutninger om det specifikke kundeforhold.

Videregivelse af oplysninger fra et operativt samarbejde indebærer derfor som minimum en forventningsafstemning mellem myndigheder og pengeinstitutter om udfordringerne ved derisking.

Justitsministeriet vil derfor sikre, at alle deltagere i et operativt samarbejde tilslutter sig en samarbejdsaftale, der sætter en fast ramme for samarbejdet, herunder giver tilsagn om gensidigt samarbejde i forbindelse med drøftelse og afdækning af de efterretninger, der behandles i samarbejdet. Det forudsættes i den forbindelse, at udfordringerne med derisking adresseres i samarbejdsaftalen.

Aftalen skal endvidere sikre, at alle deltagerne medvirker aktivt til, at formålet med etablering af samarbejdet opnås, således at samarbejdet bliver et effektivt middel til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

2.6.1.3. Den foreslåede ordning

2.6.1.3.1. Oprettelse af et operativt samarbejde

På baggrund af ovenstående foreslås det at oprette et operativt samarbejde under ledelse af National enhed for Særlig Kriminalitet til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af 110 b, stk. 8.

Det fremgår af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 1. pkt., at tilsynsmyndighederne i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt told- og skatteforvaltningen deltager i det operative samarbejde.

Den foreslåede bestemmelse er i vidt omfang en videreførelse af det eksisterende Operative Myndighedsforum med en selvstændig juridisk ramme i retsplejeloven.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 110 b, stk. 2, 2. pkt., at National enhed for Særlig Kriminalitet kan beslutte, at andre myndigheder end de, der er nævnt i 1. pkt., og virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan deltage i et operativt samarbejde, jf. stk. 1.

Det forudsættes i den forbindelse, at myndighedens, virk-

somhedens eller personens deltagelse har betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8. Det forudsættes endvidere, at enheden er lydhør over for at invitere andre myndigheder med i samarbejdet, hvis der er et ønske herom blandt de øvrige deltagere.

Af hensyn til grundlæggende principper om fortrolighedsforholdet mellem advokat og klient og klienternes retssikkerhed i øvrigt fremgår det af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 3. pkt., at advokater, jf. § 1, stk. 1, nr. 14, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, ikke kan deltage i et operativt samarbejde uanset bestemmelsens stk. 2, 2. pkt.

Der lægges op til en fleksibel ordning for det operative samarbejde, hvor enheden kan beslutte at nedsætte et operativt samarbejde specifikt i forhold til en konkret sag, et givent geografisk område eller nye risici og tendenser på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet eller andre kriminalitetsområder omfattet af samarbejdet i henhold til § 110 b, stk. 8. Deltagerkredsen kan derfor variere fra møde til møde alt efter enhedens skøn. Det er således ikke en forudsætning, at en given myndighed, virksomhed eller person automatisk deltager i et operativt samarbejde, hvis området ikke er af umiddelbar relevans for myndigheden, virksomheden eller personen.

2.6.1.3.2. Myndigheders videregivelse af oplysninger til et operativt samarbejde

Som nævnt ovenfor videreføres det operative samarbejde med en selvstændig juridisk ramme i retsplejeloven. For at sikre klare regler på området foreslås det at indsætte en bestemmelse om myndighedernes videregivelse af oplysninger til de øvrige myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Det fremgår derfor af den foreslåede § 110 b, stk. 3, at de myndigheder, der er nævnt i stk. 1 og 2, uanset tavshedspligt fastsat i anden lovgivning kan videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at medarbejdere i tilsynsmyndighederne, herunder Spillemyndigheden, Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, og told- og skatteforvaltningen uanset tavshedspligten fastsat i anden lovgivning kan videregive oplysninger til et operativt samarbejde, jf. § 110 b, stk. 1.

For en nærmere gennemgang af myndighedernes respektive tavshedspligter henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3 (§ 110 b, stk. 3).

2.6.1.3.3. Virksomheders og personers videregivelse af oplysninger til et operativt samarbejde

For at sikre et optimalt samarbejde mellem myndighederne og de udvalgte virksomheder og personer tilvejebringes med den foreslåede § 110 b, stk. 4, en lovhjemmel, der sikrer, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven, jf. denne lovs § 1, kan dele fortrolige oplysninger som led i samarbejdet.

Det fremgår heraf, at virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme uanset § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, § 30, stk. 1, i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder og §§ 124 og 125 i lov om betalinger kan videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Virksomheders og personers videregivelse af oplysninger til andre virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, kan dog kun ske inden for rammerne af artikel 39 i hvidvaskdirektivet og hvidvasklovens § 38, stk. 7. Det er således her forudsat, at oplysningerne vedrører samme kunde og samme transaktion, at modtageren af oplysningerne er underlagt krav til bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, der svarer til kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, og at modtageren er underlagt forpligtelser med hensyn til tavshedspligt og beskyttelse af personoplysninger.

2.6.1.3.4. Tavshedspligt for deltagere i et operativt samarbejde

2.6.1.3.4.1. Tavshedspligt for myndigheder

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 110 b, stk. 5, at personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet.

Den foreslåede bestemmelse skal bl.a. sikre, at myndigheder, der modtager oplysninger som led i et operativt samarbejde, er forpligtet til at bevare tavshed herom. Det gælder bl.a. i forhold til oplysninger, som andre myndigheder måtte modtage fra enheden og Hvidvasksekretariatet, oplysninger

fra Skatteforvaltningen eller Spillemyndigheden, som er underlagt den særlige tavshedspligt i Skatteforvaltningslovens § 17, samt oplysninger fra Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, som er underlagt tavshedspligt efter hvidvasklovens §§ 56 og 63.

Hvad angår oplysninger, der allerede er offentligt tilgængelige eller ikke i sig selv er fortrolige, indebærer den foreslåede § 110 b, stk. 5, at deltagerne i et operativt samarbejde er forpligtiget til at bevare tavshed om det forhold, at der er sket en behandling af de pågældende oplysninger som led i samarbejdet.

Den foreslåede bestemmelse udgør en særlig tavshedsforskrift i forhold til oplysninger, der deles i forbindelse med et operativt samarbejde, og indebærer, at oplysningerne som udgangspunkt ikke må videregives, jf. dog stk. 7. Dette gælder også inden for myndighedens egen koncern eller organisation.

Det medfører også, at der som hovedregel ikke kan ske videregivelse efter § 56, stk. 3, § 63 stk. 3, og § 69, stk. 3, i hvidvaskloven. Den særlige tavshedsforskrift indebærer bl.a. en begrænsning i retten til aktindsigt i sådanne oplysninger efter offentlighedsloven § 35. Den særlige tavshedsforskrift indebærer herudover begrænsninger i adgangen til at anvende og videregive de oplysninger, der er omfattet af tavshedspligten i den foreslåede § 110 b, stk. 5, i forhold til oplysninger, der er omfattet af den almindelige tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27.

Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse i § 110 b, stk. 6, at tavshedspligten i § 110 b, stk. 5, også gælder i forhold til den fysiske eller juridiske person, som oplysninger vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til anden lovgivning, jf. dog stk. 7. Dette drejer sig navnlig om forvaltningsretlige og databeskyttelsesretlige regler.

Bestemmelsen fastslår, at tavshedspligten også finder anvendelse over for de personer og virksomheder, som oplysningerne vedrører. Herved fraviges bl.a. forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring og § 24 om begrundelsespligt.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, om tavshedspligt medfører endvidere, at oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-4, ikke finder anvendelse, jf. forordningens artikel 14, stk. 5, litra d, for så vidt angår oplysninger, som de pågældende myndigheder, virksomheder og personer modtager i forbindelse med deltagelsen i det operative samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. Desuden kan sådanne oplysninger i medfør af databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, undtages fra

indsigtsretten efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1.

Ordningen skal sikre den nødvendige fortrolighed omkring oplysningerne, der kan være af sensitiv og personhenførbare karakter eller omhandle enkelte virksomheders eller kunders forhold, og hvor fortrolighed som udgangspunkt vil være nødvendigt af hensyn til myndighedernes opgave med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Den foreslåede § 110 b, stk. 7, 1. pkt., indeholder en undtagelse til tavshedspligten i stk. 5 og 6. Bestemmelsen indebærer, at oplysninger omfattet af tavshedspligten i stk. 5, efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, kan inddrages i den modtagne myndigheds sagsbehandling. Herefter vil tavshedspligten efter bestemmelsens stk. 5 og 6, ikke længere finde anvendelse for de pågældende oplysninger, og den videre behandling af oplysningerne vil i stedet være omfattet af de almindelige regler, der gælder for den modtagende myndighed. Endvidere vil de fravigelser af forvaltningsprocessuelle rettigheder, som den særlige tavshedsforskrift indebærer, ikke længere gælde. Eksempelvis vil enhedens videre behandling af oplysninger om mistænkelige transaktioner, virksomheder eller personer mv. modtaget fra Spillemyndigheden eller Finanstilsynet alene være reguleret af den lovgivning, politiet er underlagt, herunder navnlig forvaltningsloven, retsplejeloven og retshåndhævelsesloven.

Tilsvarende vil bl.a. forvaltningslovens regler om partshøring, partsaktindsigt, begrundelse mv. samt oplysningspligt og indsigtret efter databeskyttelsesreglerne finde anvendelse for myndighedernes videre behandling af oplysningerne.

Den foreslåede § 110 b, stk. 7, 2. pkt., medfører, at Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden f.eks. vil kunne videregive oplysninger i henhold til hvidvasklovens § 56, stk. 3, § 63, stk. 3 og § 69, stk. 3, på baggrund af en konkret vurdering i forhold til den enkelte modtager, hvis den afgivende myndighed har givet samtykke hertil.

Den afgivende myndigheds samtykke efter bestemmelsen er ikke underlagt særlige formkrav. Samtykke vil således bl.a. kunne meddeles mundtligt, f.eks. på et møde i regi af et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. De relevante myndigheder vil herefter kunne sikre den fornødne dokumentation af samtykket og dets omfang ved at gøre notat herom som led i deres respektive sagsbehandling, jf. offentlighedslovens § 13, stk. 2.

Bestemmelserne i § 110 b, stk. 5-7, 1. og 2. pkt., er en videreførelse af hvidvasklovens § 74 a. Der er således ikke tilsigtet ændringer i forhold til den tavshedspligt, som myn-

dighederne hidtil har været underlagt i regi af møderne i Det Operative Myndighedsforum.

2.6.1.3.4.2. Tavshedspligt for virksomheder

I medfør af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 2. pkt., vil virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 som nævnt ovenfor dog kunne deltage i et operativt samarbejde. Tavshedspligten i den foreslåede § 110 b, stk. 5, omfatter derfor også de virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1, der deltager i et operativt samarbejde om hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Tavshedspligten indebærer, at virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1, der modtager oplysninger gennem deltagelse i et operativt samarbejde, er underlagt en absolut tavshedspligt for så vidt angår den umiddelbare behandling af oplysningerne. Tavshedspligten vil således omfatte den helt umiddelbare deling og anvendelse af oplysninger, som finder sted under og i direkte tilknytning til arbejdet i et operativt samarbejde. Det indebærer navnlig, at de udvalgte virksomheder og personer ikke bilateralt må dele oplysninger mellem sig uden for egentlige møder i et operativt samarbejde. Det indebærer endvidere, at virksomheden og personen som udgangspunkt ikke kan dele oplysninger inden for virksomhedens eller personens egen organisation eller koncern, jf. dog den foreslåede § 110 b, stk. 7, 3. pkt.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, om tavshedspligt fastsættes som en lovgivningsmæssig foranstaltning til begrænsning af indsigtretten i databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, inden for rammerne af forordningens artikel 23, stk. 1, med hensyn til de private aktører, som deltager i et operativt samarbejde, jf. § 110 b, stk. 1. Det indebærer, at personoplysninger, der modtages af de private aktører i forbindelse med deres deltagelse i et operativt samarbejde, er undtaget fra indsigtretten i databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2. i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Det følger således af den foreslåede § 110 b, stk. 7, 3. pkt., at oplysninger omfattet af tavshedspligten i den foreslåede § 110 b, stk. 5, efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, kan inddrages i virksomhedens eller personens indsats med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

De deltagende virksomheder og personer kan herved, jf. bemærkningerne under pkt. 2.6.1.2, benytte oplysningerne til inden for virksomhedens eller personens egen organisation at styrke indsatsen med at forebygge hvidvask og terrorfinansiering, herunder eksempelvis ved skærpede kundekend-

skabsprocedurer og udvidet overvågning af kundens transaktioner.

2.6.1.3.5. Bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om det operative samarbejdes behandling af andre sager end hvidvask og terrorfinansiering

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 110 b, stk. 8, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at det operative samarbejde kan behandle sager vedrørende andre kriminalitetsområder end hvidvask og terrorfinansiering, hvis kriminalitetsområdet er omfattet af National enhed for Særlig Kriminalitets område, jf. § 110 a.

Bestemmelsen skal sikre, at det operative samarbejde også kan anvendes i andre sammenhænge, hvor det måtte vise sig at være relevant for forebyggelsen eller bekæmpelsen af kriminalitet, der henhører under enhedens område.

Justitsministeriet forventer i den forbindelse at udstede en bekendtgørelse i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, hvorved der i det operative samarbejde bliver mulighed for at drøfte og dele oplysninger om mistænkelige forhold vedrørende fjernovergreb, der er karakteriseret ved, at internettet bruges til at bestille og livestream seksuelle overgreb på børn i udlandet.

Baggrunden for at udvide det operative samarbejde til også at omfatte sager om fjernovergreb på børn i udlandet er, at denne type kriminalitet er svær at opdage for politiet, da det oftest vil være afdækningen af transaktionen mellem bestilleren i Danmark og krænkeren i udlandet, der er afgørende for, om der iværksættes en efterforskning. Forslaget udspringer af regeringens udspil ”Værn mod voksne der krænker børn”, der blev præsenteret den 17. maj 2021, hvor regeringen bl.a. vil styrke samarbejdet mellem politiet og pengeinstitutter om bekæmpelse af fjernovergreb på børn i udlandet.

Udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen forudsætter endvidere, at det drøftes med det relevante ressortministerium, om et kriminalitetsområde, som ministeriets myndigheder forventes at bidrage med oplysninger til, skal omfattes af den foreslåede § 110 b, stk. 8.

Som nævnt under pkt. 2.6.1.3.1, lægges der op til en fleksibel ordning for det operative samarbejde, hvor deltagerkredsen kan variere fra møde til møde afhængig af emnet for drøftelsen. Det forudsættes således, at en given myndighed eller privat aktør ikke deltager i det operative samarbejde, hvis området ikke er af umiddelbar relevans for myndigheden eller den private aktør.

Det bemærkes i den forbindelse, at de private aktørers del-

tagelse i samarbejdet forudsætter, at det bærende element i kriminaliteten er relateret til en given transaktion.

2.6.2. Fast track-ordning for hvidvaskunderretninger om større og andre særligt mistænkelige transaktioner

2.6.2.1. Gældende ret

Virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 er underlagt en række krav og pligter i henhold til loven.

Det fremgår bl.a. af hvidvasklovens § 26, stk. 1, at virksomheder og personer omgående skal underrette Hvidvasksekretariatet, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det samme gælder ved mistanke, der er opstået i forbindelse med kundens forsøg på at foretage en transaktion eller en henvendelse fra en mulig kunde med ønske om gennemførelse af en transaktion eller aktivitet.

Hvis underretningen omhandler hvidvask, skal virksomheder og personer undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter hvidvasklovens § 26, stk. 1, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen har tilknytning til hvidvask, og transaktionen ikke allerede er gennemført, jf. hvidvasklovens § 26, stk. 3, 1. pkt.

Hvis underretningen omhandler terrorfinansiering, skal virksomheder og personer undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter hvidvasklovens § 26, stk. 1, og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme. Hvidvasksekretariatet beslutter i den forbindelse hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse, jf. hvidvasklovens § 26, stk. 4.

Som det fremgår af de ovenfor nævnte bestemmelser, er der forskel på, hvordan virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 skal reagere, alt efter om de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen har tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering.

2.6.2.2. Justitsministeriets overvejelser

I den politiske aftale af 19. september 2018 mellem Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om at styrke indsatsen mod hvidvask mv. blev det besluttet at etablere en formaliseret fast track-ordning for større og andre særligt mistænkelige transaktioner i Hvidvasksekretariatet.

Det følger endvidere af aftalen, at ordningen skal afgrænses nærmere, og at de ressourcemæssige konsekvenser vil indgå i forhandlinger om politiets og anklagemyndighedens økonomi.

Af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 fremgår det, at aftaleparterne vil sikre, at de kriminelle ikke har mulighed for at gemme de værdier, de har snydt sig til ved deres kriminalitet, og at der derfor etableres en fast track-ordning, hvor hvidvaskunderretninger fra underretningspligtige efter hvidvaskloven (banker mv.) vedrørende særligt mistænkelige transaktioner skal underkastes en særlig behandling i Hvidvasksekretariatet, kombineret med en pligt for den underretningspligtige til at fastfryse transaktionen, indtil der senest ved udgangen af den efterfølgende bankdag er modtaget en tilbagemelding fra sekretariatet om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Det er hensigten med lovforslaget at gennemføre en sådan fast-track ordning for behandlingen af visse hvidvaskunderretninger.

2.6.2.3. Den foreslåede ordning

Som en udmøntning af den nævnte politiske aftale af 19. september 2018 og aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 foreslås det at etablere en fast track-ordning hos Hvidvasksekretariatet, hvor hvidvaskunderretninger fra banker mv. vedrørende større og andre særligt mistænkelige transaktioner underkastes en særlig behandling i sekretariatet. Dette kombineres med en pligt for eksempelvis bankerne til at fastfryse transaktionen.

Af hensyn til de gener, ordningen vil kunne indebære for de underretningspligtige, deres kunder og kundernes samarbejdspartnere mv., foreslås det, at forpligtelsen til at fastfryse en transaktion højst skal gælde indtil udgangen af den efterfølgende bankdag, og at fast track-ordningen afgrænses til de mere alvorlige situationer. Det vil særligt være transaktioner vedrørende større pengebeløb og transaktioner, der med høj sandsynlighed er en del af et kendt kriminalitetsmønster, hvor der er behov for hurtig indgriben, før udbyttet går tabt.

I lyset af skiftende kriminalitetsmønstre lægges der op til en fleksibel ordning, hvor justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om transaktionsstørrelsen og øvrige kriterier for, hvornår transaktioner skal anses for særligt mistænkelige. I første omgang lægges der op til, at mistænkelige aktiviteter vedrørende indestående pengebeløb på over 1 mio. kr. skal betragtes som særligt mistænkelige.

Med henblik på at etablere en fast track-ordning for underretninger vedrørende hvidvask af større eller særligt mistænkelig karakter foreslås det i lovforslagets § 3, nr. 1, at der indsættes et nyt stk. 4 og 5 i hvidvasklovens § 26.

Det følger således af den foreslåede § 26, stk. 4, 1. pkt., at virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter § 26, stk. 1, og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører hvidvask og er af større eller særligt mistænkelig karakter.

Det følger videre af den foreslåede § 26, stk. 4, 2. pkt., at Hvidvasksekretariatet hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning foranstalter beslutningen om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Overtrædelse af den foreslåede § 26, stk. 4, vil være belagt med strafansvar, jf. den foreslåede konsekvensrettelse i lovforslagets § 3, nr. 6.

Som nævnt ovenfor foreslås det med § 26, stk. 5, at der gives bemyndigelse til, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår en transaktion anses for omfattet af § 26, stk. 4.

2.6.3. Tavshedspligt for underretninger efter hvidvasklovens § 26

2.6.3.1. Gældende ret

Det følger af hvidvasklovens § 26, stk. 1, at virksomheder og personer omfattet af loven omgående skal underrette Hvidvasksekretariatet, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særlige hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning til Hvidvasksekretariatet, eller at dette overvejes, eller at der vil blive iværksat en undersøgelse med henblik på at afklare, om der skal ske underretning, jf. herved hvidvasklovens § 38, stk. 1.

Oplysningen herom kan dog efter anmodning videregives til de myndigheder og organisationer, der påser hvidvasklovens overholdelse, eller til retshåndhævelsesformål, jf. hvidvasklovens § 38, stk. 2.

Hvidvasksekretariatet har til opgave at modtage, analysere og videreformidle oplysninger om mistænkelige transaktioner, og videregivelsen sker i praksis til både politiet og en række særmyndigheder, herunder i særdeleshed Skattestyrelsen.

I forbindelse med denne videregivelse kan det være problematisk, hvis en særmyndighed efterfølgende videregiver en kopi af en hvidvaskunderretning, da dette kan afdække, at eksempelvis en tilsynssag er indledt på baggrund af en underretning fra f.eks. et pengeinstitut.

Med de nuværende regler kan oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet være genstand for partsaktindsigt efter reglerne herom i forvaltningsloven for de myndigheder, eksempelvis Slots- og Kulturstyrelsen, som ikke er underlagt en særskilt tavshedspligt vedrørende hvidvasklovens § 26, hvis den pågældende person eller virksomhed anmoder herom.

2.6.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet, herunder oplysninger om underretning efter hvidvasklovens § 26, danner som udgangspunkt alene grundlag for en eventuel sagsudvælgelse og er ikke i sig selv tilstrækkelige til, at myndighederne kan træffe en given afgørelse.

Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet vil derfor som udgangspunkt ikke indgå i det grundlag, der træffes en afgørelse på. Det vil som udgangspunkt alene være de oplysninger, som myndighederne efterfølgende indhenter, der danner grundlag for afgørelsen, og som den registrerede har interesse i at blive gjort bekendt med. Disse oplysninger vil indgå i det grundlag, der partshøres om efter forvaltningslovens § 19.

Aktindsigten kan dog efter forvaltningslovens § 15 b begrænses. Ved en begrænsning efter reglerne i § 15 b vil oplysninger fra Hvidvasksekretariatet kunne undtages fra aktindsigt, og parten vil kunne få indsigt i dokumenternes øvrige oplysninger gennem ekstrahering og delvis aktindsigt.

Det vil dog på trods af begrænsningen i størstedelen af tilfældene være muligt at identificere, hvem der har foretaget underretningen, uanset om de omhandlede oplysninger om eventuelle navne, adresser mv. på personer/virksomheder er udeladt ved ekstraheringen. Dette hænger bl.a. sammen med, at oplysningen i sig selv kun kan stamme et sted fra. Det vil således være muligt alene på baggrund af oplysningens karakter at henføre oplysningen til f.eks. vedkommendes pengeinstitut. Når der gives aktindsigt i oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet efter de nuværende regler, er der således ikke en generel beskyttelse i forhold til dem, der foretager indberetning til Hvidvasksekretariatet.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at denne mulige direkte identifikation af bankrådgiveren kan være problematisk, idet rådgiveren risikerer at blive konfronteret eller truet af deres kunder i anledning af underretningen.

Der er derfor behov for en udvidelse af rækkevidden af tavshedspligten i forhold til modtagere af hvidvaskunderretninger fra Hvidvasksekretariatet, således at der skabes et entydigt retsgrundlag med henblik på at undgå, at der foretages underretning af de pågældende borgere herom, eller at der meddeles partsaktindsigt i de pågældende oplysninger.

2.6.3.3. Den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås det at udstrække tavshedspligten vedrørende oplysninger, som hidrører fra underretninger efter hvidvasklovens § 26, til ansatte ved alle offentlige myndigheder.

Det fremgår således af den foreslåede § 38 a, stk. 1, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26.

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 38 a, stk. 2, at forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder ikke finder anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

De oplysninger, som bestemmelsen omhandler, og som myndighederne ikke må videregive, er oplysninger, der er foretaget underretning om efter hvidvasklovens § 26.

Ved denne særlige tavshedspligt sker der således bl.a. en fravigelse af forvaltningslovens partsrettigheder, som ellers ville indebære, at oplysningerne skulle udleveres til de pågældende.

Herudover er den foreslåede § 38 a en særlig tavshedspligtbestemmelse omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b, og offentlighedslovens § 35.

Det følger bl.a. af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b, at oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-4, ikke finder anvendelse, hvis og i det omfang personoplysninger, der indsamles, skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til national ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.

Endvidere er oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 35 undtaget fra egenaces efter offentlighedslovens § 8 og undtaget fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 3.

Herved sikres en beskyttelse af de ansatte hos virksomheder omfattet af hvidvaskloven, der er forpligtet til at foretage underretninger til Hvidvasksekretariatet.

Den foreslåede tavshedspligt er selvsagt ikke til hinder for, at underretningerne efterfølgende videregives fra f.eks. Slots- og Kulturstyrelsen til politiet i forbindelse med en anmeldelse.

Med den foreslåede § 38 a er der ikke tilsigtet ændringer i forhold til, hvad der i dag er gældende for told- og skatteforvaltningen, jf. hvidvasklovens § 69 c.

2.7. Regulering af bødetakster for hastighedsovertrædelser

2.7.1. Gældende ret

Færdselslovens regler om hastighed findes i kapitel 5. Færdselslovens § 41, stk. 1-4, indeholder de almindelige regler om hastighed. § 42, stk. 1-3, indeholder de generelle hastighedsgrænser, mens stk. 4 og 5 indeholder regler om mulighed for lokalt at fastsætte højere eller lavere hastighedsgrænser end den generelle for særlige strækninger eller nærmere afgrænsede områder. §§ 43-43 b indeholder regler om hastighedsgrænser for særlige typer af køretøjer.

Hvor hastighedsgrænsen for en vejstrækning i medfør af § 42, stk. 4 og 5, er fastsat højere eller lavere end den generelle hastighedsgrænse, vil hastigheden være angivet ved færdselstavler eller anden afmærkning. Det følger af færdselslovens § 4, stk. 1, at trafikanter skal efterkomme de anvisninger for færdslen, som gives ved færdselstavler, afmærkning på kørebane eller cykelsti, signalanlæg eller på anden måde, jf. færdselslovens § 95.

Overtrædelse af færdselslovens bestemmelser om hastighed straffes i medfør af § 118, stk. 1-5, med bøde.

Det følger af færdselslovens § 118, stk. 2, 1. pkt., at der ved fastsættelsen af bøder for overtrædelse af §§ 42 og 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning skal tages hensyn til den generelle risikoforøgelse, som den pågældende hastighedsovertrædelse medfører. Det følger af bestemmelsens 2. pkt., at der ved hastighedsovertrædelser på motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller derover udmåles en skærpet bøde.

Der skal endvidere ifølge færdselslovens § 118, stk. 4, udmåles en særligt skærpet bøde ved hastighedsovertrædelser på andre veje end motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje, hvis hastighedsoverskridelsen er på 30 pct. eller derover.

For kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer, dog undtaget knallert, gælder der således tre bødetakster afhæn-

gig af, om hastighedsoverskridelsen finder sted på motorveje med en hastighedsgrænse under 100 km i timen, på motorveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller derover eller motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller på andre veje, det vil sige strækninger i bymæssig bebyggelse, landeveje og motortrafikveje med en hastighedsgrænse under 100 km i timen. Bødetaksterne er fastsat på baggrund af den procentvise overskridelse af hastighedsgrænsen med en progressiv stigning i bødetaksten.

Det følger af § 118, stk. 2, 3. pkt., at der udmåles en skærpet bøde ved hastighedsovertrædelser begået ved kørsel med en række specifikke køretøjer. Det omfatter biler med en tilladt totalvægt på ikke over 3.500 kg med tilkøbt påhængsvogn, sættevogn eller registreringspligtigt påhængsredskab, herunder campingvogn, lastbiler og busser, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg, vogntog bestående busser eller lastbiler og registreringspligtige påhængskøretøjer, ledbusser, eller motorcykler med tilkøbt påhængsvogn eller registreringspligtigt påhængsredskab.

For kørsel med ovennævnte typer køretøjer gælder der således to bødetakster afhængig af, om hastighedsoverskridelsen finder sted på motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen eller motorveje, herunder motorveje med en hastighedsgrænse under 100 km i timen, eller andre veje, dvs. strækninger i bymæssig bebyggelse, landeveje og motortrafikveje med en hastighedsgrænse på under 100 km i timen. Bødetaksterne er fastsat på baggrund af den procentvise overskridelse af hastighedsgrænsen med en progressiv stigning i bødetaksten.

Ifølge færdselslovens § 118, stk. 3, skal det ved fastsættelsen af bøder for overtrædelse af §§ 42 og 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, jf. stk. 2, tillige indgå som en skærpende omstændighed, hvis hastigheden har udgjort 140 km i timen eller derover.

Efter denne bestemmelse skal der ved kørsel med hastigheder på 140 km i timen og derover lægges et særligt højhastighedstillæg oven i den bøde, som beregnes efter de eksisterende takster. Højhastighedstillægget finder anvendelse ved hastighedsovertrædelser på alle vejtyper, og uanset om hastighedsgrænsen er generel, lokal eller køretøjsbestemt. Højhastighedstillæggets størrelse, der ikke har nogen

øvre grænse, fastsættes således på baggrund af den kørte hastighed.

En isoleret hastighedsovertrædelse kan i visse tilfælde medføre fængselsstraf. Det følger af færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, at føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren overtræder §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, hvis hastigheden er 200 km i timen eller derover, eller overtræder §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 100 pct., hvis hastigheden er mere end 100 km i timen.

Det følger af § 118 a, stk. 1, at bøder for overtrædelse af færdselsloven og for overtrædelse af forskrifter, der udstedes i medfør af loven, udmåles til 1.000 kr. eller beløb derover, som er delelige med 500. For gående og førere af cykel, hestekøretøj eller hest udmåles bøden dog til 700 kr. eller derover og for personer med særligt lav indtægt til 500 kr. eller derover.

Ved overtrædelse af færdselsloven er minimumsbøden for førere af motordrevne køretøjer således 1.000 kr. Da bøder over 1.000 kr. skal være delelige med 500, følger det af § 118 a, stk. 1, at bøder herefter udmåles til 1.500 kr., 2.000 kr., 2.500 kr., 3.000 kr., 3.500 kr. osv.

Bødetaksterne ved hastighedsovertrædelser begået på henholdsvis lille og stor knallert er fastsat efter særskilte retningslinjer, idet der gælder særlige hastighedsgrænser for disse køretøjer, jf. færdselslovens § 43 a.

Bødefastsættelsen ved hastighedsovertrædelser på færdselsområdet er som udgangspunkt baseret på standardbødetakster. I Rigsadvokatens meddelelse, afsnittet om Færdsel, er der på baggrund af anvisninger i lovforarbejder om sanktionsudmåling samt domstolspraksis på området fastsat nærmere retningslinjer for anklagemyndighedens bødepåstand i sager om hastighedsovertrædelser.

Med baggrund heri anvendes som udgangspunkt følgende strafniveau for hastighedsovertrædelser, der vedrører overtrædelser af §§ 42-43 a:

Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger begået under kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer, undtagen knallert (§ 118, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 118, stk. 4)			
Hastighedsoverskridelse i procent	Motorveje med tilladt hastighed på under 100 km/t (kr.)	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje med tilladt hastighed på 100 km/t eller derover (kr.)	Alle andre veje (kr.)

Under 20	1.000	1.000	1.000
20-29	1.500	1.500	1.500
30-39	1.500	2.000	2.500
40-49	2.000	2.500	3.000
50-59	2.000	3.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹	3.000
60-69	2.500	3.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹	3.500
70-79	3.000	4.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹	4.000
80-89	3.500	5.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹	4.500
90-99	4.500	6.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹	5.500
100 eller mere	5.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ²	7.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ²	6.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ²

¹Hvis den konkrete hastighed er 200 km i timen eller derover, straffes der som udgangspunkt med 20 dages ubetinget fængsel, jf. § 118, stk. 11, nr. 2.

²Hvis den konkrete hastighed er 200 km i timen eller derover, eller hvis den konkrete hastighed er mere end 100 km i timen med en samtidig overskridelse af hastighedsgrænsen med mere end 100 procent, straffes der som udgangspunkt med 20 dages ubetinget fængsel, jf. § 118, stk. 11, nr. 2 og 3.

Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger begået under kørsel med tunge køretøjer (§ 118, stk. 2, 3. pkt.)		
Hastighedsoverskridelse i procent	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.500	1.500
20-29	1.500	1.500
30-39	2.000	3.000
40-49	2.500	3.500
50-59	3.000	4.000
60-69	3.500	4.500
70-79	4.500	5.500
80-89	5.000	6.000
90-99	6.500	7.500
100 eller mere	7.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹	8.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹

¹Hvis den konkrete hastighed er 200 km i timen eller derover, eller hvis den konkrete hastighed er mere end 100 km i timen med en samtidig overskridelse af hastighedsgrænsen med mere end 100 procent, straffes der som udgangspunkt med 20 dages ubetinget fængsel, jf. § 118, stk. 11, nr. 2 og 3.

Højhastighedstillæg (alle veje) (§ 118, stk. 3):	
Hastighed (km/t)	Tillæg (kr.)
140-149	1.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹
150-159	1.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹

160-169	2.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹
170-179	2.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹
180-189	3.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹
190-199	3.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹
200-209	4.000 (dog udgangspunkt om 20 dages ubetinget fængsel) ²
210-219	4.500 (dog udgangspunkt om 20 dages ubetinget fængsel) ²
220-229	5.000 (dog udgangspunkt om 20 dages ubetinget fængsel) ²
230-239	5.500 (dog udgangspunkt om 20 dages ubetinget fængsel) ²

¹Hvis den konkrete hastighed er mere end 100 km i timen med en samtidig overskridelse af hastighedsgrænsen med mere end 100 procent, straffes der som udgangspunkt med 20 dages ubetinget fængsel, jf. § 118, stk. 11, nr. 3.

²Der straffes som udgangspunkt med 20 dages ubetinget fængsel ved kørsel med 200 km i timen eller derover, jf. § 118, stk. 11, nr. 2.

Overtrædelse af færdselslovens § 43 a med lille knallert	
Hastighedsoverskridelse i pct.	Alle veje (kr.)
Under 30 pct.	1.000
30-60 pct.	1.500
Mere end 60 pct.	2.000

Overtrædelse af § 43 a med stor knallert	
Hastighedsoverskridelse	Alle veje (kr.)
Under 30 pct.	1.000
30-60 pct.	2.000
60-100 pct.	2.500
Mere end 100 pct.	2.500 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹

¹Hvis den konkrete hastighed er mere end 100 km i timen med en samtidig overskridelse af hastighedsgrænsen med mere end 100 procent, straffes der som udgangspunkt med 20 dages ubetinget fængsel, jf. § 118, stk. 11, nr. 3.

Færdselslovens § 41 angiver de almindelige regler om hastighed. Det følger bl.a. heraf, at et køretøjs hastighed til enhver tid skal være afpasset efter forholdene, herunder vej-, vejr- og sigtforholdene. Kørende skal endvidere holde en efter forholdene passende lav hastighed i forbindelse med bl.a. vejkryds, vejsving, glat føre mv. Overtrædelser af § 41 er i færdselslovens forstand også hastighedsovertrædelser, selvom der ved den konkrete kørsel ikke er sket en over-

trædelse af hastighedsgrænsen. Sådanne overtrædelser af § 41 straffes som udgangspunkt med bøde på 1.000 kr., for særtransporter dog med en bøde på 3.000 kr.

Det følger af færdselslovens § 118, stk. 5, at det ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af en hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, jf. stk. 2, skal indgå som en særlig skærpende omstændighed, hvis hastighedsovertrædelsen er sket på et sted, hvor hastigheds-

grænsen midlertidigt er nedsat i forbindelse med vejarbejde eller arbejde af tilsvarende karakter på eller ved vejen. Efter denne bestemmelse skal bøden for sådanne hastighedsovertrædelser fordobles i forhold til den samlede generelle bødetakst.

Overtrædelse af hastighedsgrænsen for letbanekøretøjer i § 43 b straffes efter færdselslovens § 118, stk. 1. Færdselslovens bestemmelser i § 118, stk. 2-5, om hensynet til risikoforøgelsen, højhastighedstillæg, vejtypen og vejarbejder gælder ikke for hastighedsovertrædelser med letbanekøretøjer. Der er ikke i forarbejderne til § 43 b tilkendegivet retningslinjer for bødeudmålingen for overtrædelse af § 43 b, ligesom der ikke findes retspraksis på området.

Ifølge § 118 a, stk. 1, 2. pkt., udmåles bøder til personer med særligt lav indkomst til 500 kr. eller derover. Det følger af forarbejderne til bestemmelsen, og af retspraksis, at personer med særlig lav indtægt kan få nedsat bøden til det halve af normalbøden.

2.7.2. Transportministeriets overvejelser

Det fremgår af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, at aftaleparterne (Regeringen, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti og Nye Borgerlige) er enige om, at der skal ske lønregulering af bødetakster, så bøderne bliver tidssvarende, og som kan tilvejebringe et merprovenu på 100 mio. kr. årligt fra 2022 og frem, der medgår til finansiering af aftalen.

I 2019 blev i størrelsesordenen 650.000 overtrædelser af færdselsloven afgjort med bødeafgørelser, hvilket er på niveau med det gennemsnitlige antal bøder for overtrædelser af færdselsloven pr. år. Langt størstedelen af disse bødeafgørelser (ca. 8 ud af 10) vedrører hastighedsovertrædelser. For høj hastighed er således antalmæssigt det absolut største adfærdsmæssige problem i trafikken.

En medvirkende årsag til det meget store antal bøder er utvivlsomt, at området i kraft af politiets anvendelse af navnlig mobile og stationære ATK-enheder er underlagt en særlig effektiv kontrol.

Det ændrer dog ikke på, at for høj hastighed er en problematisk adfærd, som skal tages alvorligt.

Det skal navnlig ses i lyset af, at for høj hastighed er blandt de største ulykkesfaktorer i trafikken og har afgørende betydning for, om en ulykke sker. Samtidig øger for høj hastighed risikoen for alvorlige personskader eller død ved et færdselsuheld.

Kombinationen af det meget store antal overtrædelser og den risiko for ulykker, som overtrædelserne generelt medfører, gør det særlig vigtigt, at de bøder, der udstedes for hastighedsovertrædelse, er tidssvarende og tilpasset pris- og lønudviklingen for at bevare bødernes præventive effekt.

De generelle bødetakster for hastighedsovertrædelser er senest reguleret ved lov nr. 184 af 8. marts 2011 om ændring af færdselsloven (Bødeforhøjelser, obligatorisk konfiskation af køretøjer ved kørsel uden førerret, skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer m.v.) i forbindelse med en generel revision af bødetaksterne på færdselslovens område. Siden 2012 er der ved lov nr. 373 af 14. april 2014 om ændring af færdselsloven (Skærpede sanktioner for hastighedsovertrædelser ved vejarbejde m.v.) indført en fordobling af bødestraffen i forhold til de gældende takster, hvis hastighedsovertrædelsen er begået ved vejarbejde, hvor hastighedsgrænsen er midlertidigt nedsat. Endvidere er hastighedsovertrædelser på motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen i sanktionsmæssig sammenhæng ved lov nr. 410 af 11. maj 2016 om ændring af færdselsloven (Højere lokale hastighedsgrænser på motortrafikveje og justering af bødetaksten for hastighedsoverskridelser på visse motortrafikveje) blevet sidestillet med hastighedsovertrædelser på motorveje. Disse ændringer regulerede imidlertid ikke de generelle bødetakster.

Da de generelle bødetakster for hastighedsovertrædelser således ikke har været reguleret siden 2012, er det Transportministeriets vurdering, at der er risiko for, at den præventive effekt af bødetaksterne udhules i takt med pris- og lønudviklingen. Der bør derfor efter Transportministeriets opfattelse foretages en pristalsregulering af de gældende bødetakster for hastighedsovertrædelser.

En ren pristalsregulering af bødetaksterne, hvor satsreguleringsprocenten anvendes med opskrivning fra 2012 til 2021, vil indebære en stigning af de gældende bødetakster på 17,9 pct. Det vil medføre, at den gældende minimumsbøde på 1.000 kr. vil stige til 1.179 kr., mens f.eks. en gældende bøde på 2.500 kr. vil stige til 2.948 kr.

En ren pristalsregulering uden oprunding vil dermed medføre, at bødetaksterne bliver ukurante beløb, som ikke er delelige med 100. Transportministeriet skal hertil bemærke, at ukurante beløb er uhensigtsmæssige af hensyn til den praktiske administration af færdselsområdet hos politi, anklagemyndighed og domstolene, ligesom bødetaksterne vil være mindre gennemskuelige for borgerne. Da overtrædelser af færdselsloven udgør en meget stor andel af det samlede antal straffesager i Danmark, er der et særligt hensyn at tage til såvel områdets administration som gennemskueligheden for borgerne. Transportministeriet finder derfor, at der bør foretages en oprunding i forhold til en ren pristalsregulering.

2.7.3. Den foreslåede ordning

På den baggrund foreslår Transportministeriet, at der indsættes et 3. pkt. i § 118 a, stk. 1, hvoraf det følger, at bøder for hastighedsovertrædelser vil skulle udmåles til 1.200 kr. eller beløb derover, som er delelige med 600.

Den foreslåede regulering vil medføre, at minimumsbøden for hastighedsovertrædelser vil stige med 20 pct. Det svarer til en pristalsregulering med oprunding, hvor udgangspunktet er en opskrivning fra 2012 til 2021 med anvendelse af satsreguleringsprocenten.

Den samtidig foreslåede forhøjelse af deleligheden fra 500 til 600 for bøder for hastighedsovertrædelser vil medføre, at alle øvrige bødetakster for hastighedsovertrædelser ligeledes vil stige med 20 pct. En bøde på f.eks. 1.500 kr. vil således stige til 1.800 kr., en bøde på 2.000 kr. til 2.400 og en bøde på 2.500 kr. til 3.000 kr. og så fremdeles. Det såkaldte høj-

hastighedstillæg i færdselslovens § 118, stk. 3, vil ligeledes stige med 20 pct.

Den foreslåede regulering indebærer, at samtlige bødetakster for hastighedsovertrædelser underlægges samme procentuelle stigning. Den foreslåede regulering af de pågældende bødetakster vil således stemme overens med den nuværende opbygning af færdselslovens bødesystem, hvor bøden er fastsat proportionalt i forhold til hastighedsovertrædelser. Derved vil overtrædelsens færdselssikkerhedsmæssige risiko (den procentvise overskridelse af hastighedsgrænsen), grovhed og strafværdighed fortsat blive afspejlet i bødetaksterne.

Den foreslåede ændring af § 118 a, stk. 1, vil herefter indebære følgende retningslinjer for bødeudmålingen for hastighedsovertrædelser:

Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger begået under kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer, undtagen knallert (§ 118, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 118, stk. 4)

Hastighedsoverskridelse i procent	Motorveje med tilladt hastighed på under 100 km/t (kr.)	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje med tilladt hastighed på 100 km/t eller derover (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.200	1.200	1.200
20-29	1.800	1.800	1.800
30-39	1.800	2.400	3.000
40-49	2.400	3.000	3.600
50-59	2.400	3.600	3.600
60-69	3.000	4.200	4.200
70-79	3.600	5.400	4.800
80-89	4.200	6.000	5.400

90-99	5.400	7.800	6.600
100 eller mere	6.000	9.000	7.200

Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger begået under kørsel med tunge køretøjer (§ 118, stk. 2, 3. pkt.)

Hastighedsoverskridelse i procent	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.800	1.800
20-29	1.800	1.800
30-39	2.400	3.600
40-49	3.000	4.200
50-59	3.600	4.800
60-69	4.200	5.400
70-79	5.400	6.600
80-89	6.000	7.200
90-99	7.800	9.000
100 eller mere	9.000	10.200

Højhastighedstillæg (alle veje) (§ 118, stk. 3):

Hastighed (km/t)	Tillæg (kr.)
140-149	1.200
150-159	1.800
160-169	2.400
170-179	3.000
180-189	3.600
190-199	4.200
200-209	4.800
210-219	5.400
220-229	6.000
230-239	6.600

Overtrædelse af færdselslovens § 43 a med lille knallert

Hastighedsoverskridelse i pct.	Alle veje (kr.)
Under 30 pct.	1.200
30-60 pct.	1.800
Mere end 60 pct.	2.400

Overtrædelse af § 43 a med stor knallert

Hastighedsoverskridelse i pct.	Alle veje (kr.)
Under 30 pct.	1.200
30-60 pct.	2.400
Mere end 60 pct.	3.000
Med mere end 100 pct.	3.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Den foreslåede regulering af bødetaksterne indebærer ikke ændringer i færdselslovens § 118, stk. 10 og stk. 11, nr. 2 og 3, hvorefter hastighedsovertrædelser under særlige omstændigheder kan medføre fængselsstraf.

Ifølge forarbejderne til den gældende bestemmelse i § 118 a, stk. 1, 2. pkt., og retspraksis, kan personer med særlig lav indtægt få nedsat bøden til det halve af normalbøden. Det er Transportministeriets opfattelse, at denne praksis bør oprettholdes i forhold til bøder for overtrædelse af færdselslovens §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning.

Som konsekvens af den foreslåede § 118 a, stk. 1, 3. pkt., hvorved minimumsbøden for overtrædelse af færdselslovens §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning foreslås forhøjet til 1.200 kr., foreslås det endvidere, at der indsættes et 4. pkt. i § 118 a, stk. 1, hvoraf det følger, at for overtrædelser omfattet af 3. pkt. udmåles bøder for personer med særlig lav indtægt til 600 kr. eller beløb derover.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at bøder for overtrædelse af færdselslovens §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning fortsat kun kan nedsættes til det halve for personer med særlig lav indtægt. Den foreslåede minimumsbøde på 1.200 kr., jf. den foreslåede bestemmelse i § 118 a, stk. 1, 3. pkt., vil herefter kunne nedsættes til 600 kr. for personer med særlig lav indtægt, og en bøde, der efter lovforslagets foreslåede retningslinjer vil skulle udmåles til f.eks. 1.800 kr., vil kunne nedsættes til 900 kr.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke ændringer af de gældende retningslinjer for, hvornår der i praksis sker nedsættelse af bøder til personer med særlig lav indtægt, herunder hvornår en person kan anses for at have en særlig lav indtægt, således som disse fremgår af Rigsadvokatens meddelelse, afsnittet Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, pkt. 5.2 om nedsættelsesgrunde – § 118 a, stk. 1, 2. pkt.

3. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

Behandling af personoplysninger er i almindelighed omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning 2016/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske

personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) og lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Forordningen og loven gælder ikke for behandling af personoplysninger omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (retshåndhævelsesdirektivet). Retshåndhævelsesdirektivet er gennemført ved lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven).

3.1. Nationale særregler for behandling af personoplysninger

Med den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 110 b, stk. 3, foreslås det, at de myndigheder, der deltager i et operativt samarbejde, jf. § 110 b, stk. 1, uanset tavshedspligt i anden lovgivning kan videregive oplysninger til andre deltagere i samarbejdet, hvis oplysningerne kan have betydning for den opgave, der varetages i samarbejdet.

I § 110 b, stk. 4, foreslås det – som følge af forslaget om, at visse virksomheder og personer skal kunne deltage i et operativt samarbejde – at indføre en bestemmelse, som uanset tavshedspligtsbestemmelser i lov om finansiel virksomhed mv. gør det muligt for sådanne aktører at videregive oplysninger som led i samarbejdet, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af den foreslåede § 110 b, stk. 8.

Spørgsmålet om, hvorvidt der må behandles personoplysninger, er som udgangspunkt reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, om behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger, artikel 9, stk. 2, om behandling af følsomme personoplysninger og databeskyttelseslovens § 8 om behandling af oplysninger om strafbare forhold samt databeskyttelseslovens § 11 om behandling af personnumre.

Databeskyttelsesforordningen indeholder et nationalt råderum for fastsættelse af særregler om behandling af personoplysninger.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3,

er det muligt at opretholde og indføre mere specifikke bestemmelser for at tilpasse anvendelsen af dele af artikel 6, stk. 1. Det gælder bl.a. artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger kan ske, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Behandling af ikke-følsomme personoplysninger efter de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 3 og 4, kan ske inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e. Det skyldes, at behandling af oplysningerne for de deltagende offentlige myndigheder vil være nødvendig af hensyn til deres opgaver på bl.a. hvidvask- og terrorfinansieringsområdet. For deltagende virksomheder og personer vil behandlingen være nødvendig for en opgave i samfundets interesse, som disse virksomheder og personer udfører i et operativt samarbejde og på hvidvask og terrorfinansieringsområdet i henhold til hvidvasklovgivningen.

Den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 110 b, stk. 3, fastsættes som national særregel for behandling af almindelige personoplysninger inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, jf. artikel 6, stk. 1, litra e.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, er det muligt at opretholde og indføre regler for lovlig behandling i overensstemmelse med artikel 9. Det er således muligt efter forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, at fastsætte regler for de deltagende myndigheders, virksomheders og personers lovlige behandling af følsomme personoplysninger.

I de tilfælde, hvor de deltagende myndigheders, virksomheders og personers behandling af følsomme oplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9 er nødvendig i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, vil dette også kunne ske i medfør af de foreslåede bestemmelser. Det vurderes, at der med de foreslåede bestemmelser vil være hjemmel hertil, idet behandlingen i sådanne tilfælde vil være nødvendig af hensyn til en væsentlig samfundsinteresse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, hvilket understøttes af de vigtige målsætninger om at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering samt anden kriminalitet, der forfølges med lovforslaget. De foreslåede bestemmelser vurderes således at kunne fastsættes inden for rammerne af forordningens artikel 9, stk. 2, litra g.

De nærmere betingelser for behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger er reguleret i databeskyttelsesforordningens artikel 10. Efter artikel 10, 1. pkt., kan behandling af oplysninger om strafbare forhold ske på grund-

lag af forordningens artikel 6, stk. 1, under kontrol af en offentlig myndighed. Det er således muligt at indføre mere specifikke bestemmelser om de deltagende myndigheders, virksomheders og personers behandling af oplysninger om strafbare forhold på baggrund af forordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3. Det vurderes i den forbindelse, at de foreslåede bestemmelser kan rummes inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., hvorefter behandling af de fornævnte oplysninger på baggrund af artikel 6, stk. 1, bl.a. kan ske med hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Overordnet vurderes de foreslåede bestemmelser at stå i et rimeligt forhold til de legitime mål, der forfølges, samt respektere det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse. Dette skyldes bestemmelsernes formålsafgrænsning i forhold til emnerne for et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, og de begrænsninger for anvendelse af udvekslede oplysninger, der foreslås fastsat i retsplejelovens § 110 b, stk. 7. For nærmere om bestemmelsernes anvendelsesområde og begrænsningerne i anvendelsen af oplysninger, henvises der til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Det følger herudover af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, at der i forbindelse med fastsættelsen af nationale regler skal sikres passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser. Forordningens artikel 10, 1. pkt., sidste led, stiller som nævnt ligeledes krav om, at der i national ret skal gives passende garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Det vurderes, at disse foranstaltninger og garantier bl.a. er sikret gennem organiseringen af samarbejdet i National enhed for Særlig Kriminalitet og den særlige tavshedspligt i den foreslåede § 110, stk. 5, i retsplejeloven.

Det er således vurderingen, at der inden for disse rammer kan fastsættes specifikke bestemmelser om de deltagende myndigheders, virksomheders og personers behandling, herunder indsamling og videregivelse, af personoplysninger i forbindelse med et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1.

Vurderingen af de foreslåede bestemmelser har generelt taget udgangspunkt i de kriterier, som fremgår af betænkning nr. 1565/2017 om databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, jf. betænkning nr. 1565/2017, del I – bind 1, side 168 ff. og side 229 ff.

For så vidt angår behandling af personoplysninger for politiet og anklagemyndigheden inden for et operativt samarbejde

vurderes bestemmelserne desuden at kunne fastsættes inden for rammerne af retshåndhævelseslovens § 9 og § 10, stk. 2.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 3, og 4, vil således udgøre hjemlerne for de deltagende myndigheders, virksomheders og personers behandling af personoplysninger i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. De deltagende myndigheder, virksomheder og personer vil således i medfør af de foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 3 og 4, kunne behandle personoplysninger (herunder følsomme personoplysninger, oplysninger om strafbare forhold og oplysninger om personnummer), uanset tavshedspligt fastsat i anden lovgivning, når oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 110 b, stk. 8.

Herudover bemærkes det, at de øvrige bestemmelser i databeskyttelsesforordningen og -loven samt retshåndhævelsesloven, herunder de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 og retshåndhævelseslovens § 4, også skal iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af de foreslåede bestemmelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.1.3 samt lovforslagets § 2, nr. 3.

3.2. Begrænsning af den registreredes rettigheder

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14 er den dataansvarlige ved indsamling af personoplysninger som udgangspunkt forpligtet til at meddele en række oplysninger til den registrerede, dvs. den person som oplysningerne vedrører. Oplysningspligten efter forordningens artikel 13 finder anvendelse i tilfælde, hvor oplysningerne indsamles hos den registrerede, mens artikel 14 finder anvendelse i tilfælde, hvor oplysningerne indsamles hos andre end den registrerede.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra d, finder oplysningspligten efter artikel 14 ikke anvendelse, hvis og i det omfang personoplysningerne skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, om tavshedspligt for oplysninger modtaget i forbindelse med et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, medfører således, at oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14 ikke finder anvendelse herfor. Det samme gælder for den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 38 a, stk. 1, om tavshedspligt for oplysning-

er, som hidrører fra en underretning efter hvidvasklovens § 26.

Efter forordningens artikel 15 har den registrerede som udgangspunkt ret til indsigt i personoplysninger vedrørende den pågældende, der behandles af den dataansvarlige. Efter databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, kan oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning som led i administrativ sagsbehandling, undtages fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 i samme omfang som efter reglerne i bl.a. offentlighedslovens § 35. Efter offentlighedslovens § 35 er pligten til at meddele oplysninger begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, om tavshedspligt for oplysninger modtaget i forbindelse med et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, medfører således, at sådanne oplysninger er undtaget fra indsigtsretten i databeskyttelsesforordningens artikel 15, når oplysningerne behandles for offentlige myndigheder, der deltager i samarbejdet. Det samme gælder for den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 38 a, stk. 1, om tavshedspligt for oplysninger, som hidrører fra en underretning efter hvidvasklovens § 26.

Med hensyn til politiet og anklagemyndigheden, der deltager i et operativt samarbejde, vurderes undtagelse fra oplysningspligten og indsigtsretten at kunne ske inden for rammerne af retshåndhævelseslovens §§ 14 og 16, hvorefter oplysninger, der modtages i forbindelse med et operativt samarbejde, som udgangspunkt vil kunne undtages fra oplysningspligten og indsigtsretten af hensyn til bl.a. at undgå at skade forebyggelsen, afsløringen, efterforskningen eller retsforfølgningen af strafbare handlinger eller fuldbyrdelsen af strafferetlige sanktioner.

For så vidt angår virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, udgør den foreslåede særlige tavshedspligt i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, en fravigelse fra indsigtsretten i databeskyttelsesforordningens artikel 15 for de oplysninger, der modtages i forbindelse med et operativt samarbejde.

Justitsministeriet vurderer, at bestemmelserne kan fastsættes inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, hvorefter medlemsstaterne ved lovgivningsmæssige foranstaltninger kan begrænse rækkevidden af forordningens bestemmelser om de registreredes rettigheder mv., herunder indsigtsretten efter forordningens artikel 15, når det er nødvendigt og forholdsmæssigt af hensyn til bl.a. forebyggelse, efterforskning eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod

den offentlige sikkerhed, samt kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse.

Justitsministeriet finder i den forbindelse, at der bør gælde en tilsvarende undtagelse for retten til indsigt for virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, som for de offentlige myndigheder, der deltager i samarbejdet. En adgang for den registrerede til i videre omfang at kunne få oplysninger fra virksomheder og personer, der deltager i samarbejdet, vil efter Justitsministeriets vurdering udhule den særlige tavshedspligt og de undtagelser, der ellers gælder for offentlige myndigheder. Dette vil kunne føre til, at offentlige myndigheder er tilbageholdende med at udveksle nødvendige oplysninger i forbindelse med samarbejdet til skade for formålet med det operative samarbejde om at forebygge og bekæmpe bl.a. hvidvask og terrorfinansiering. Samtidig vil adgang til oplysninger, der modtages i forbindelse med samarbejdet, bl.a. kunne skade efterforskningen og strafforfølgningen af strafbare handlinger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.1.3 samt lovforslagets § 2, nr. 3.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget indeholder et forslag om at skærpe straffen for trusler, herunder digitale trusler, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed og deltage i den demokratiske debat, eller som har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat. Lovforslaget indebærer, at strafskærpelsen gennemføres gennem en fordobling af straffniveaulet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene for tilsvarende trusler.

Institut for Menneskerettigheder foretog i 2017 undersøgelsen ”Hædfulde ytringer i den offentlige online debat”, der viser, at en stor mængde beskeder på to store nyhedsmediers Facebook-sider var hædfulde, og at mange mennesker afstod fra at deltage i debatten på grund af den hårde tone. Undersøgelsen viser endvidere, at kvinder afholdt sig fra at deltage i debatten i langt højere grad end mænd. I 2019 foretog Institut for Menneskerettigheder endvidere undersøgelsen ”Demokratisk deltagelse på Facebook”, der også viser, at kvinder oftere afholdt sig fra at deltage i den offentlige debat på grund af den hårde og negative debattonen. Institut for Menneskerettigheder offentliggjorde endelig i august 2019 en undersøgelse vedrørende chikane og trusler mod folketingskandidater under valgkampen i 2019. Undersøgelsen viser, at 72 pct. af de kandidater, der svarede på undersøgelsen, havde oplevet chikane og trusler under valgkampen.

Det vurderes, at forslaget om at skærpe straffen for trusler, herunder digitale trusler, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed og deltage i

den demokratiske debat, eller som har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat, har positive ligestillingsmæssige konsekvenser, da forslaget vil bidrage til at imødegå de ovennævnte udfordringer med, at kvinder i højere grad end mænd afholder sig fra at deltage i den offentlige debat på grund af den hårde tone.

5. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes at kunne have en positiv betydning for opfyldelsen af delmål 5.5. i FN's verdensmål om, at kvinder skal sikres fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder for lederskab på alle niveauer i beslutningsprocesser inden for politik, økonomi og det offentlige liv.

Lovforslaget vurderes endvidere at kunne have en positiv betydning for opfyldelsen af delmål 16.4 i FN's verdensmål om væsentlig reducere af ulovlige penge- og våbenstrømme inden 2030 og styrkelse af indsatsen for inddrivelse og tilbagelevering af stjålne værdier og bekæmpelse af alle former for organiseret kriminalitet.

6. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget er finansieret inden for aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

Forslaget må forventes at medføre et øget pres på kriminalforsorgen. Det har dog ikke været muligt at vurdere de konkrete økonomiske konsekvenser af forslaget om begrænsning af strafnedsættelse på grund af lang sagsbehandlingstid, da det afhænger af praksis ved domstolene.

For så vidt angår forslaget om skærpelse af straffen for trusler mod ytringsfriheden vurderes det, at der årligt vil være tale om et mindre antal sager, der forventes at medføre merudgifter for kriminalforsorgen på op til ca. 1 mio. kr. årligt, som afholdes inden for kriminalforsorgens eksisterende økonomiske ramme. Initiativet vil endvidere kunne medføre begrænsede merudgifter for domstolene, der forventes at kunne afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske ramme.

Til forslaget om videoafhøring af voldtægtsofre er der med aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 afsat finansiering på 10,0 mio. kr. i 2021 og 13,7 mio. kr. årligt i 2022-2023 til politiet og anklagemyndigheden. Det bemærkes, at der forventes yderligere udgifter for anklagemyndigheden forbundet med forslaget, som i udgangspunktet vil skulle afholdes inden for anklagemyndighedens eksisterende økonomiske ramme. Forslaget forventes ligeledes at medføre merudgifter for domstolene, som vil skulle afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske ramme.

For så vidt angår de lovgivningsmæssige justeringer med henblik på at indføre målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet vil initiativet kunne medføre begrænsede merudgifter for domstolene, der forventes at kunne afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske ramme.

For så vidt angår forslaget om regulering af bødetaksterne for hastighedsovertrædelser indebærer dette, at de gældende bødetakster for hastighedsovertrædelser stiger med 20 procent.

På baggrund af beregninger foretaget af Rigsadvokaten skønnes reguleringen af bødetaksterne at medføre et samlet årligt merprovenu efter tilbageløb for staten i størrelsesordenen 107 mio. kr. i 2022 og 128 mio. kr. i 2023 og frem. Årsagen til den forventede stigning i merprovenuet fra 2022 til 2023 og frem er indsættelsen af 25 yderligere ATK-enheder, som er besluttet som led i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023. ATK-enhederne forventes idriftsat fra 1. oktober 2022 og vil derfor have fuld effekt i 2023.

Der forventes at være begrænsede udgifter til en tilpasning og opdatering af politiets it-systemer. Udgifterne hermed afholdes inden for aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

De forhøjede bødetakster vil muligvis kunne føre til en mindre stigning i antallet af bødesager ved domstolene med dertil hørende ressourceforbrug for henholdsvis anklagemyndigheden og domstolene. Udgifterne forbundet hermed skønnes dog at være begrænsede og vil blive afholdt inden for myndighedernes eksisterende økonomiske rammer.

Dertil kommer et øget ressourceforbrug på ca. 1,2 mio. kr. årligt i Politiets Administrative Center (PAC). Udgifterne hermed afholdes inden for aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

Forslaget om regulering af bødetaksterne har herudover ikke økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet og en ny særlig statsadvokat indebærer væsentlige organisatoriske ændringer, der omfatter samling af visse eksisterende enheder fra flere myndigheder og er forbundet med et stort implementeringsarbejde i aftaleperioden. I lighed med andre store organisationsændringer vil der være en indkøringsperiode, indtil de nye strukturer er på plads, hvilket først forventes i slutningen af aftaleperioden.

Endelig bemærkes det, at lovforslaget efterlever principperne for digitaliseringsklar lovgivning, herunder princippet om tryk- og sikker datahåndtering, der er nærmere beskrevet under lovforslagets pkt. 3, hvor det fremgår, at behandlingen af oplysninger kan finde sted inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Principperne for agil lovgivning er ikke relevante for lovforslaget, da lovforslaget ikke omhandler forretningsmodeller, innovation eller særlige teknologier.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

9. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ingen klimamæssige konsekvenser.

10. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget medfører ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Det foreslås i lovforslagets § 2, nr. 3, at der under ledelse af National enhed for Særlig Kriminalitet oprettes et operativt samarbejde til bekæmpelse af hvidvask, finansiering af terrorisme og andre nærmere fastsatte kriminalitetsområder. Tilsynsmyndigheder i henhold til hvidvaskloven samt Told- og skatteforvaltningen deltager i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. Efterforskningsenheden kan derudover beslutte, at andre myndigheder kan deltage, hvis myndighedernes deltagelse kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask, finansiering af terrorisme eller andre nærmere kriminalitetsområder.

Det foreslås, at de deltagende myndigheder kan videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask, finansiering af terrorisme eller andre nærmere fastsatte kriminalitetsområder.

Det følger af artikel 57 a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/843/EU af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU (5. hvidvaskdirektiv), at alle, der arbejder eller har arbejdet i myndigheder, som fører tilsyn med overholdelse af direktivet, er underlagt tavshedspligt.

Artikel 57 a og b giver dog mulighed for, at tilsynsmyndigheder i en medlemsstat kan videregive oplysninger til andre tilsynsmyndigheder i henholdsvis samme eller andre medlemsstater i en række situationer, herunder til brug for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme og retsforfølgelse.

4. og 5. hvidvaskdirektiv giver ikke samme mulighed for, at der kan videregives oplysninger fra tilsynsmyndighederne til private aktører.

Ovenstående vurderes ikke til hinder for, at enheden på baggrund af oplysninger modtaget fra tilsynsmyndighederne kan anmode de deltagende virksomheder eller personer i regi af et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, om at være opmærksomme på bestemte tendenser inden for forebyggelse af hvidvask og terrorfinansiering eller lignende, ligesom ovenstående ikke vurderes til hinder for politiets adgang til i øvrigt at udveksle oplysninger med de private aktører i samarbejdet under iagttagelse af gældende regler om tavshedspligt.

Det foreslås i lovforslagets § 3, nr. 1, at virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven i visse situationer skal undlade at gennemføre en transaktion, hvor der er mistanke om hvidvask, til der er indhentet godkendelse hertil fra Hvidvasksekretariatet.

Den foreslåede bestemmelse i lovforslaget § 3, nr. 1, ligger inden for, hvad der er foreskrevet efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 648/2012 (EU) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF (4. hvidvaskdirektiv).

Det følger af artikel 32, stk. 7, at medlemsstaterne sikrer, at FIU'erne har beføjelse til at træffe hastende foranstaltninger, enten direkte eller indirekte, når der er mistanke om, at en transaktion er forbundet med hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, med henblik på at suspendere eller tilbageholde en godkendelse af en igangværende transaktion, med det formål at analysere transaktionen, bekræfte mistan-

ken og formidle resultaterne af analysen til de kompetente myndigheder.

Det følger af artikel 33, stk. 1, at medlemsstaterne pålægger forpligtede enheder, og hvor det er relevant deres ledelse og ansatte, at samarbejde fuldt ud ved omgående: a) at informere FIU'en på eget initiativ, herunder ved en indberetning, når den forpligtede enhed ved, har mistanke om eller har rimelig grund til at formode, at midler, uanset det pågældende beløbs størrelse, er udbytte fra kriminelle handlinger eller er forbundet med finansiering af terrorisme, og ved omgående at imødekomme FIU'ens anmodninger om yderligere oplysninger i sådanne tilfælde, og b) efter anmodning fra FIU'en direkte eller indirekte at give denne alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med de procedurer, der er fastlagt i den gældende lovgivning.

Endeligt følger det af artikel 35, stk. 1, at medlemsstaterne pålægger forpligtede enheder at undlade at udføre transaktioner, som de ved har eller mistænker for at have forbindelse med udbytte fra kriminelle handlinger eller med finansiering af terrorisme, før de har truffet de nødvendige foranstaltninger, jf. artikel 33, stk. 1, første afsnit, litra a), og efterkommet eventuelle yderligere specifikke instrukser fra FIU'en eller de kompetente myndigheder i overensstemmelse med den relevante medlemsstats ret.

12. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslagets § 2, nr. 1-3 og §§ 3-21 har i perioden fra den 17. august 2021 til den 14. september 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Aalborg Universitet (Juridisk Fakultet), Aarhus Universitet (Juridisk Fakultet), Akademikerne, Amnesty International, Børsmæglerforening Danmark, Copenhagen Business School (CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi), Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Tekniske Universitet (DTU Diplom – Center for Diplomin-genioruddannelse), Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Akkrediteringsfond, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Den Europæiske Centralbank (ECB), Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, Digitaliseringsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansiell Stabilitet A/S, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsautoriserede

de Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen af J. A. K. Pengeinstitutter, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglerne Brancheforening, FSR – danske revisorer, Fængselsforbundet, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, Investeringsforeningsrådet, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Kuratorforeningen, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Københavns Universitet (Retsmedicinsk Institut), Landsdækkende Banker, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Lokale Pengeinstitutter, Politiforbundet, Politidirektørforeningen, PROSA, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rådet for Digital Sikkerhed og Syddansk Universitet (Juridisk Institut).

Et udkast til lovforslagets § 1, § 2, nr. 4-7, og § 22 har i perioden fra den 23. august 2021 til den 20. september 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, 3F Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademikernes Centraladministration, Alkohol og Samfund, Amnesty International Ankestyrelsen, Autobranchen Danmark, Automobilbranchens Handels- og Industriforening, Bedre Psykiatri, Beredskabsstyrelsen, Business Danmark, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Copenhagen Business School – CBS) – CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Cyklistforbundet, Danmarks Automobilforhandler Forening, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Danmarks Motor Union, Danmarks Nationalbank, Danmarks Tekniske Universitet – Institut for Transport (DTU Transport), Dansk Bilbrancheråd, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Erhverv, Dansk Journalistforbund, Dansk Kørelærer-Union, Dansk Mobilitet, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Standard, Dansk Taxi Råd, Dansk Transport & Logistik (DTL), Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Biludlejere, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Medier, Danske Motorcyklister, Danske Regioner, Danske Seniorer, Datatilsynet, De Danske Bilimportører, Den Danske Dommerforening, Det faglige hus, Det Kriminalpræventive

Råd, DFIM, Digitaliseringsstyrelsen, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolernes Tjenestemandforening, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Falck Danmark A/S, Familieretshuset, Finans & Leasing, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansiell Stabilitet A/S, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Frie Kørelærere, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglerne Brancheforening, Frie Danske Lastbilvognmænd (FDL), FSR - danske revisorer, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FT, Fængselsforbundet, Handelshøjskolen – Århus Universitet, Hjælp Voldsofre, HK, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark (ITD), IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Kuratorforeningen, Københavns Rets hjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Køreprøvesagkyndiges Landsforening, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af nuværende og tidligere psykiatribrugere, Landsforeningen af patientrådgivere og bistandsværger i Danmark, Landsforeningen af Polio Trafik- og Ulykkeskadede, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen SIND, Lederne, Lejernes Landsorganisation, Lokale Pengeinstitutter, NOAH-Trafik, Odense Rets hjælp, Offerrådgivningen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, PROSA, Psykiatrifonden, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Sikker Trafik, Rådet for Socialt Udsatte, Samtlige kommuner, SAVN, Sikkerhedsbranchen, Syddansk Universitet – Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Tekniq Arbejdsgiverne, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Trafikselskaberne i Danmark, Udbetaling Danmark, Ældre Sagen, Aalborg Universitet – Juridisk Institut, Aarhus Rets hjælp, Aarhus Universitet – Juridisk Institut.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Den foreslåede regulering af bødetaksterne for hastighedsovertrædelser forventes at medføre et årligt merprovenu for staten	Lovforslaget er finansieret inden for aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

	på ca. 107 mio. kr. i 2022 og ca. 128 mio. kr. i 2023 og frem.	<p>Til initiativet om videoafhøring af voldtægts ofre er der med aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi afsat finansiering på 10,0 mio. kr. i 2021 og 13,7 mio. kr. årligt i 2022-2023 til politiet og anklagemyndigheden. Der forventes at være yderligere udgifter for anklagemyndigheden forbundet med forslaget, som i udgangspunktet vil skulle afholdes inden for anklagemyndighedens eksisterende økonomiske ramme. Desuden medfører initiativet merudgifter for domstolene, der afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer.</p> <p>Initiativerne vedrørende begrænsning af strafnedsættelse på grund af lang sagsbehandlingstid, skærpelse af straffen for trusler mod ytringsfriheden og prioritering af personfarlig kriminalitet medfører endvidere merudgifter for henholdsvis domstolene og kriminalforsorgen, der afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer.</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	<p>Den foreslåede regulering af bødetaksterne for hastighedsovertrædelser medfører behov for tilpasning og opdatering af politiets IT-systemer.</p> <p>Omfanget af de implementeringsmæssige konsekvenser i øvrigt kendes på nuværende tidspunkt ikke fuldt ud.</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser		
Forholdet til EU-retten	<p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 648/2012 (EU) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF (4. hvidvaskdirektiv) og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/843/EU af 30. maj 2018 om ændring af direktiv (EU) 2015/849 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme og om ændring af direktiv 2009/138/EF og 2013/36/EU (5. hvidvaskdirektiv) artikel 57 a, giver tilsynsmyndighederne mulighed for at videregive fortrolige oplysninger til andre tilsynsmyndigheder i ind- og udland, men ikke til private aktører, jf. lovforslaget § 2, nr. 2.</p> <p>Lovforslagets § 3, nr. 1, ligger inden for, hvad der er foreskrevet efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/849/EU af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 648/2012 (EU) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF (4. hvidvaskdirektiv).</p>	

Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X
--	----	--------------

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af straffelovens § 82, nr. 13, at det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden.

Det foreslås, at § 82, nr. 13, ophæves.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med, at muligheden for at lade sagsbehandlingstiden indgå som formildende omstændighed ved straffens fastsættelse fremover vil være reguleret af det foreslåede stk. 2 i § 82, jf. lovforslagets § 1, nr. 2.

Der henvises til pkt. 2.1.2 og 2.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Efter straffelovens § 82, nr. 13, skal det ved straffens fastsættelse i almindelighed indgå som formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden.

Det foreslås, at der indsættes et *stk. 2* i straffelovens § 82, der vedrører muligheden for at lade sagsbehandlingstiden indgå som formildende omstændighed ved straffens fastsættelse.

Efter det foreslåede stk. 2, *1. pkt.*, kan det ved straffens fastsættelse indgå som formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden. Af det foreslåede stk. 2, *2. pkt.*, følger det, at sagsbehandlingstiden dog kun kommer i betragtning som formildende omstændighed, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.

Bestemmelsen vil sammen med den samtidige ophævelse

af straffelovens § 82, nr. 13, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, indebære, at muligheden for at lade sagsbehandlingstiden indgå som formildende omstændighed ved straffens fastsættelse fremover vil være reguleret af det foreslåede § 82, stk. 2.

Ved afgørelse af, om straffastsættelse vil være i strid med EMRK artikel 6, jf. det foreslåede § 82, stk. 2, kan det tillægges vægt, om gerningsmanden under sagen har fremsat anmodning om fastsættelse af et tidspunkt for hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 152 a, eller har indbragt spørgsmålet om sigtelsens varighed for retten, jf. retsplejelovens § 718 b, stk. 1.

Anvendelsesområdet for det foreslåede § 82, stk. 2, i straffeloven kan således navnlig være situationer, hvor den sigtede eller tiltalte har benyttet retsplejelovens retsmidler mod lang sagsbehandlingstid i § 152 a og § 718 b, men hvor disse desuagtet ikke har været effektive mod at sikre, at sagen blev behandlet inden rimelig tid. Det gælder eksempelvis, hvis der ikke har kunnet berammes en hovedforhandling inden rimelig tid uanset tiltaltes anmodning efter § 152 a.

Det vil dog i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, om straffastsættelsen vil være i strid med EMRK artikel 6. Ved vurderingen af, om den tidsmæssige udstrækning af sagen er forenelig med kravet om rettergang inden for en »rimelig frist«, foretages en konkret vurdering af sagens faktiske omstændigheder.

Beregningen af den relevante periode, der skal tages i betragtning ved bedømmelsen af sagsbehandlingstiden i straffesager efter EMRK, begynder på det tidspunkt, hvor der foreligger en anklage for en forbrydelse. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har defineret begrebet »anklage« som en officiel tilkendegivelse over for en person fra en dertil kompetent myndighed, der indeholder en beskyldning om, at vedkommende har begået en strafbar handling. Fristen vil almindeligvis begynde at løbe fra det tidspunkt, hvor klager anholdes, afhøres som sigtet, eller hvor der rejses tiltale, jf. bl.a. Simeonovi mod Bulgarien, dom af 12. maj 2017, præmis 111, og Abboud mod Belgien, dom af 2. juli 2019, præmis 40. Den relevante periode slutter, når der foreligger en endelig afgørelse af anklagen, eller strafforfølgning afbrydes, jf. bl.a. Kalashnikov mod Rusland, dom af 15. juli 2002, præmis 124, og Schumacher mod Luxembourg, dom af 25. november 2003, præmis 28.

Ved vurderingen af, om den tidsmæssige udstrækning af sagen er forenelig med kravet om rettergang inden for en »rimelig frist«, foretages en konkret vurdering af sagens faktiske omstændigheder. Det kan udledes af EMD's praksis, at »sagsbehandlingstiden vurderes i forhold til (1) sagens kompleksitet, (2) parternes adfærd og (3) de relevante myndigheders adfærd, herunder navnlig domstolenes«, jf. Jon F. Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere, 5. udgave (2020), side 797. Ved vurderingen af myndighedernes adfærd lægges vægt på sagens betydning for klager. Endelig beror vurderingen på en helhedsbedømmelse af sagen.

Ud fra EMD's praksis kan der ikke opstilles faste grænser for, hvad der forstås ved en »rimelig frist« efter EMRK artikel 6. Det vil afhænge af en samlet bedømmelse af sagens konkrete omstændigheder, hvorvidt sagsbehandlingstiden må anses for at være rimelig ud fra en vurdering af ovenstående momenter.

Der kan være sager af kortere varighed, hvor der er blevet statueret en krænkelse, hvorimod der i andre sager af længere varighed ikke er blevet statueret en krænkelse. Domstolen har bl.a. i *Hutchison Reid mod Storbritannien*, dom af 20. februar 2003, præmis 79, og *Khudoyorov mod Rusland*, dom af 8. november 2005, præmis 193, udtalt, at en sagsbehandlingstid på 1 år for hver instans kan være en grov tommelfingerregel i sager om retten til en rettergang inden for en rimelig frist. Domstolen har endvidere i bl.a. *Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy mod Finland*, dom af 27. juni 2017, præmis 210 udtalt, at 1 år og 6 måneder i én instans ikke i sig selv kunne anses for uforholdsmæssig.

Ud fra EMD's praksis kan det med en vis forsigtighed udledes, at hvis en retssag tager meget mere end 5 år i to instanser, vil sagsbehandlingstiden som udgangspunkt være problematisk i forhold til konventionen, men den kan dog retfærdiggøres konkret.

EMD har fastslået, at der i forbindelse med en krænkelse af artikel 6, stk. 1, som følge af lang sagsbehandlingstid skal være adgang til et effektivt retsmiddel, jf. EMRK artikel 13, der skal forhindre eller standse krænkelsen, eller at der skal tilkendes passende kompensation for den allerede skete krænkelse, jf. bl.a. *Kudla mod Polen*, dom af 26. oktober 2000, præmis 146-160.

I de straffesager, hvor der i forbindelse med domsafsigelsen konstateres en krænkelse af EMRK artikel 6 som følge af lang sagsbehandlingstid, er medlemsstaterne således forpligtede til at kompensere for krænkelsen, herunder ved straffens udmåling.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke få betydning for anvendelse af andre strafnedsættelsesgrunde i § 82.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af straffelovens § 83, 1. pkt., at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor. Efter bestemmelsens 2. pkt. kan straffen bortfalde under i øvrigt formildende omstændigheder.

Efter gældende ret anvendes straffelovens § 83 bl.a. i tilfælde, hvor sagen ikke har været afgjort inden rimelig tid, uden at dette kan bebrejdes gerningsmanden.

Det foreslås, at der indsættes et 3. pkt. i straffelovens § 83, hvoraf det følger, at sagsbehandlingstiden dog kun kommer i betragtning som formildende omstændighed, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.

Formålet med ændringen er at begrænse anvendelsen af straffelovens § 83, så bestemmelsen kun kan anvendes til strafnedsættelse under den foreskrevne strafferamme og til strafbortfald på de samme betingelser, som foreskrives i det foreslåede § 82, stk. 2, 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at sagsbehandlingstiden kun kan medføre nedsættelse af straffen under den foreskrevne strafferamme eller bortfald, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i EMRK artikel 6 om behandlingen af sagen inden for en rimelig frist.

Beregningen af den relevante periode, der skal tages i betragtning ved bedømmelsen af sagsbehandlingstiden i straffesager efter EMRK, begynder på det tidspunkt, hvor der foreligger en anklage for en forbrydelse. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) har defineret begrebet »anklage« som en officiel tilkendegivelse over for en person fra en dertil kompetent myndighed, der indeholder en beskyldning om, at vedkommende har begået en strafbar handling. Fristen vil almindeligvis begynde at løbe fra det tidspunkt, hvor klager anholdes, afhøres som sigtet, eller hvor der rejses tiltale, jf. bl.a. *Simeonovi mod Bulgarien*, dom af 12. maj 2017, præmis 111, og *Abboud mod Belgien*, dom af 2. juli 2019, præmis 40. Den relevante periode slutter, når der foreligger en endelig afgørelse af anklagen, eller strafforfølgning afbrydes, jf. bl.a. *Kalashnikov mod Rusland*, dom af 15. juli 2002, præmis 124, og *Schumacher mod Luxembourg*, dom af 25. november 2003, præmis 28.

Ved vurderingen af, om den tidsmæssige udstrækning af sagen er forenelig med kravet om rettergang inden for en

»rimelig frist«, foretages en konkret vurdering af sagens faktiske omstændigheder. Det kan udledes af EMD's praksis, at »sagsbehandlingstiden vurderes i forhold til (1) sagens kompleksitet, (2) parternes adfærd og (3) de relevante myndigheders adfærd, herunder navnlig domstolenes«, jf. Jon F. Kjølbros, *Den Europæiske Menneskerettighedskonvention for praktikere*, 5. udgave (2020), side 797. Ved vurderingen af myndighedernes adfærd lægges vægt på sagens betydning for klager. Endelig beror vurderingen på en helhedsbedømmelse af sagen.

Ud fra EMD's praksis kan der ikke opstilles faste grænser for, hvad der forstås ved en »rimelig frist« efter EMRK artikel 6. Det vil afhænge af en samlet bedømmelse af sagens konkrete omstændigheder, hvorvidt sagsbehandlingstiden må anses for at være rimelig ud fra en vurdering af ovenstående momenter.

Der kan være sager af kortere varighed, hvor der er blevet statueret en krænkelse, hvorimod der i andre sager af længere varighed ikke er blevet statueret en krænkelse. Domstolen har bl.a. i *Hutchison Reid mod Storbritannien*, dom af 20. februar 2003, præmis 79, og *Khudoyorov mod Rusland*, dom af 8. november 2005, præmis 193, udtalt, at en sagsbehandlingstid på 1 år for hver instans kan være en grov tommelfingerregel i sager om retten til en rettergang inden en rimelig frist. Domstolen har endvidere i bl.a. *Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy mod Finland*, dom af 27. juni 2017, præmis 210 udtalt, at 1 år og 6 måneder i én instans ikke i sig selv kunne anses for uforholdsmæssig.

Ud fra EMD's praksis kan det med en vis forsigtighed udledes, at hvis en retssag tager meget mere end 5 år i to instanser, vil sagsbehandlingstiden som udgangspunkt være problematisk i forhold til konventionen, men den kan dog retfærdiggøres konkret.

EMD har fastslået, at der i forbindelse med en krænkelse af artikel 6, stk. 1, som følge af lang sagsbehandlingstid skal være adgang til et effektivt retsmiddel, jf. EMRK artikel 13, der skal forhindre eller standse krænkelsen, eller at der skal tilkendes passende kompensation for den allerede skete krænkelse, jf. bl.a. *Kudla mod Polen*, dom af 26. oktober 2000, præmis 146-160.

I de straffesager, hvor der i forbindelse med domsafsigelsen konstateres en krænkelse af EMRK artikel 6 som følge af lang sagsbehandlingstid, er medlemsstaterne således forpligtede til at kompensere for krænkelsen, herunder ved straffens udmåling.

Den foreslåede ændring vil ikke få betydning for anvendelsen af straffelovens § 83 i andre situationer, der ikke vedrører sagsbehandlingstidens betydning for strafnedsættelse under den foreskrevne strafferamme eller for strafbortfald.

Der henvises til pkt. 2.1.2 og 2.1.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 4

Det fremgår af straffelovens § 119, at den, som øver vold, truer med at øve vold eller offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter trussel om vold mod nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, straffes med bøde eller fængsel indtil 8 år. Ved fastsættelse af straffen skal det indgå som en skærpende omstændighed, at forholdet er begået, mens eller i umiddelbar forlængelse af at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, eller at forholdet er begået mod den pågældende i dennes fritid.

Med lovforslaget foreslås det, at der indsættes et 2. pkt. i straffelovens § 119, stk. 3, hvoraf det fremgår, at det ved fastsættelse af straffen skal betragtes som en skærpende omstændighed, at en trussel om vold efter stk. 1 har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Den foreslåede bestemmelse finder alene anvendelse, hvis gerningen har baggrund i den forurettedes »lovlige« ytringer, eller hvis formålet er at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed gennem lovlige ytringer i den offentlige debat. Det forudsættes, at »lovlige« ytringer forstås i overensstemmelse med straffelovens § 81, nr. 7, og det omfatter således f.eks. ikke situationer, hvor gerningen er foretaget på baggrund af ytringer, der er i strid med straffelovens § 136, stk. 1, om at opfordre til en forbrydelse, straffelovens § 266 b om fremsættelse af udtalelser mv., ved hvilke en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, eller straffelovens § 267 om injurier.

Formålet med ændringen er at skærpe straffen for trusler, herunder digitale trusler, der har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed og deltage i den demokratiske debat.

Strafskærpelsen vil konkret medføre, at der som udgangspunkt skal ske en fordobling af strafniveauet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene for tilsvarende trusler.

Det betyder, at en sag om trusler mod ytringsfriheden efter straffelovens § 119, der i dag ville blive afgjort med 30 dages fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle afgøres med 60 dages fængsel, hvis truslen har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat. Straffelovens § 119, stk. 3, 1. pkt., finder fortsat anvendelse, og der skal derfor ved straffens fastsættelse også lægges vægt på den betydning, som truslen kan have for forurettedes udførelse af tjenesten eller hvervet.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det bemærkes i den forbindelse, at den foreslåede ændring alene finder anvendelse på tilfælde af trussel om vold efter straffelovens § 119, stk. 1. Der er ikke herved tilsigtet en tilsvarende skærpelse af straffen for vold efter straffelovens § 119, stk. 1.

Det bemærkes endvidere, at straffelovens § 81, nr. 7, hvor-efter det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat, fremover ikke vil finde anvendelse i forhold til overtrædelser af straffelovens § 119 for så vidt angår trusler.

Det bemærkes desuden, at en trussel, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat, efter omstændighederne vil kunne indeholde et element af tvang omfattet af straffelovens § 260, stk. 1, nr. 1. Den foreslåede bestemmelse i § 119, stk. 3, 2. pkt., vil finde anvendelse i tilfælde, hvor truslen er fremsat med henblik på at afskære forurettede fra at ytre sig i en given sammenhæng i den offentlige debat. I sådanne tilfælde vil der således skulle straffes i medfør af den foreslåede bestemmelse, selv om forholdet efter omstændighederne også ville kunne straffes efter straffelovens § 260.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte den beskyttede personkreds efter straffelovens § 119, der deltager i den offentlige debat, herunder politikere, politibetjente mv. Strafskærpelsen vil også gælde for digitale trusler. Ved digitale trusler forstås trusler fremsat gennem internettet, herunder hvor digitale medier som e-mail, sociale medier, blogs og hjemmesider bruges til at true nogen.

Den foreslåede bestemmelse vil både omfatte tilfælde, hvor forurettede allerede har taget del i debatten og modtager

trusler som en reaktion herpå, samt tilfælde, hvor forurettede forud for en mulig ytring trues til at tie. Bestemmelsen vil finde anvendelse for trusler, der har til formål at afholde forurettede fra at deltage i den offentlige debat. Udenfor falder tilfælde, hvor truslen har til formål at forhindre den forurettede i at ytre sig under rent private former.

Den foreslåede bestemmelse vil f.eks. omfatte tilfælde, hvor politikere udtaler sig med henblik på at deltage i debatten og i den forbindelse bliver udsat for trusler som reaktion på ytringen. Den vil endvidere omfatte tilfælde, hvor eksempelvis en politibetjent eller sygeplejerske tager del i debatten og udsættes for trusler. Bestemmelsen vil også gælde tilfælde, hvor en trussel fremsættes over for en person omfattet af den beskyttede personkreds, der har en bestemt politisk eller religiøs overbevisning, og hvor truslen har til formål at forhindre vedkommende i at udtale sig offentligt herom. Strafskærpelsen vil således f.eks. efter omstændighederne kunne omfatte tilfælde, hvor en trussel har til formål at forhindre forurettede i at ytre sig offentligt om f.eks. den pågældendes tilknytning til eller frafald fra en religion, et meningsfællesskab eller en politisk overbevisning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af straffelovens § 266, at den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Med lovforslaget foreslås det, at der indsættes et *stk. 2* i straffelovens § 266, hvoraf det fremgår, at det ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal betragtes som en skærpende omstændighed, at en trussel har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Bestemmelsen finder alene anvendelse, hvis gerningen har baggrund i den forurettedes »lovlige« ytringer, eller hvis formålet er at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed gennem lovlige ytringer i den offentlige debat. »Lovlige« ytringer skal forstås i overensstemmelse med straffelovens § 81, nr. 7, og det omfatter således f.eks. ikke situationer, hvor truslen har baggrund i ytringer, der er i strid med straffelovens § 136, stk. 1, om at opfordre til en forbrydelse, straffelovens § 266 b om fremsættelse af udtalelser mv., ved hvilke en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af deres race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, eller straffelovens § 267 om injurier.

Formålet med ændringen er at skærpe straffen for trusler, herunder digitale trusler, der har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed og deltage i den demokratiske debat.

Strafskærpelsen vil konkret medføre, at der som udgangspunkt skal ske en fordobling af strafniveauet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene for tilsvarende trusler.

Det betyder, at en sag om trusler mod ytringsfriheden efter straffelovens § 266, der i dag ville blive afgjort med 20 dages fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle afgøres med 40 dages fængsel, hvis truslen har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger andre skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Det bemærkes, at straffelovens § 81, nr. 7, hvorefter det ved straffens fastsættelse i almindelighed skal indgå som skærpende omstændighed, at gerningen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat, fremover ikke vil finde anvendelse i forhold til overtrædelser af straffelovens § 266.

Det bemærkes desuden, at en trussel, der har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat, efter omstændighederne vil kunne indeholde et element af tvang omfattet af straffelovens § 260, stk. 1, nr. 1. Den foreslåede bestemmelse i § 266, stk. 2, vil finde anvendelse i tilfælde, hvor truslen er fremsat med henblik på at afskære forurettede fra at ytre sig i en given sammenhæng i den offentlige debat. I sådanne tilfælde vil der således skulle straffes i medfør af den foreslåede bestemmelse, selv om forholdet efter omstændighederne ville kunne straffes efter straffelovens § 260.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte alle, der deltager i den offentlige debat, herunder journalister, debattører og andre borgere mv. Bestemmelsen vil også omfatte journalister og lignende, når de som led i deres funktion agerer som formidlere af information, uanset om de deltager i debatten med egne synspunkter eller ej.

Strafskærpelsen vil også gælde for digitale trusler. Ved digitale trusler forstås trusler fremsat gennem internettet, herun-

der hvor digitale medier som e-mail, sociale medier, blogs og hjemmesider bruges til at true nogen.

Den foreslåede bestemmelse vil både omfatte tilfælde, hvor forurettede allerede har taget del i debatten og modtager trusler som en reaktion herpå, samt tilfælde, hvor forurettede forud for en mulig ytring trues til at tie. Bestemmelsen vil finde anvendelse for trusler, der har til formål at afholde forurettede fra at deltage i den offentlige debat. Udenfor falder tilfælde, hvor truslen har til formål at forhindre den forurettede i at ytre sig under rent private former.

Den foreslåede bestemmelse vil f.eks. omfatte tilfælde, hvor en borger udtaler sig med henblik på at deltage i debatten og i den forbindelse bliver udsat for trusler som reaktion på ytringen. Bestemmelsen vil også gælde tilfælde, hvor en trussel fremsættes over for en person, der har en bestemt politisk eller religiøs overbevisning, og hvor truslen har til formål at forhindre vedkommende i at udtale sig offentligt herom. Strafskærpelsen vil således f.eks. efter omstændighederne kunne omfatte tilfælde, hvor en trussel har til formål at forhindre forurettede i at ytre sig offentligt om f.eks. den pågældendes tilknytning til eller frafald fra en religion, et meningsfællesskab eller en politisk overbevisning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1 og 2

Det fremgår af retsplejelovens § 101, stk. 1, 1. pkt., at statsadvokaterne varetager udførelsen af straffesager ved landsretterne.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 oprettes en Statsadvokat for Særlig Kriminalitet. Statsadvokaten skal føre tilsyn med National enhed for Særlig Kriminalitets komplekse straffesagsbehandling, føre legalitetskontrol, hjælpe med styring og tilskæring af enhedens sager og føre ankesager for landsretterne, jf. dog den foreslåede § 101, stk. 3. Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet vil således i et vist omfang overtage nogle af de opgaver, der allerede ligger hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det foreslås med lovforslagets § 2, nr. 1, at ændre § 101, stk. 1, 1. pkt., således at det kommer til at fremgå af bestemmelsen, at statsadvokaterne varetager udførelsen af straffesager ved landsretterne, jf. dog § 101, stk. 3.

På den baggrund foreslås det endvidere med lovforslagets § 2, nr. 2, at indsætte et *stk. 3* i retsplejelovens § 101, så Rigsadvokaten kan bemyndige National enhed for Særlig

Kriminalitet til i et nærmere bestemt omfang at varetage udførelsen af straffesager ved landsretterne i sager omfattet af enhedens område.

Forslaget er begrundet i et hensyn til de kompetencer, der samles i National enhed for Særlig Kriminalitet og for at sikre størst mulig fleksibilitet ved anklagemyndighedens behandling af komplekse straffesager.

Dette indebærer, at enheden modsat politikredsene forventes at føre visse ankesager i landsretterne. Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet vil i den forbindelse skulle være særlig opmærksom på tilsynsforpligtigheden i forhold til de ankesager, som enheden er bemyndiget til at varetage.

For en nærmere gennemgang af disse sager henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Til § 110 a

I medfør af retsplejelovens § 110, stk. 1, 1. pkt., er landet inddelt i 12 politikredse. Justitsministeren er politiets øverste foresatte og udøver sine beføjelser gennem rigspolitichefen og politidirektørerne, jf. retsplejelovens § 108, 1. pkt. Rigspolitichefen har ansvar for politiets virksomhed i hele landet og fører tilsyn med politidirektørerne, jf. retsplejelovens § 109, stk. 1.

De nærmere regler om politiets opgavevaretagelse og organisatoriske struktur findes bl.a. i retsplejelovens kapitel 11.

Justitsministeren er de offentlige anklagere overordnet og fører tilsyn med disse, jf. retsplejelovens § 98, stk. 1.

Det følger af retsplejelovens § 95, at de offentlige anklagere er rigsadvokaten, statsadvokaterne, politidirektørerne samt de personer, der er antaget til bistand for disse ved den retlige behandling af straffesager.

Rigsadvokaten varetager udførelsen af straffesager ved Højesteret og virker ved Den Særlige Klageret, jf. retsplejelovens § 99, stk. 1. Statsadvokaterne varetager som udgangspunkt udførelsen af straffesager ved landsretterne, jf. retsplejelovens § 101, stk. 1, 1. pkt., mens politidirektørerne og de offentlige anklagere, der er ansat hos disse, som udgangspunkt varetager udførelsen af straffesager ved byretterne, jf. retsplejelovens § 104, stk. 1, 1. pkt.

De nærmere regler om anklagemyndighedens opgavevaretagelse og organisatoriske struktur findes bl.a. i retsplejelovens kapitel 10.

Politiets og anklagemyndighedens organisering er løbende blevet udviklet i takt med det ændrede kriminalitetsbillede. Derfor er der over tid etableret flere landsdækkende enheder og regionale opgavefællesskaber med forskellige organisatoriske ophæng til håndtering af den mere komplekse kriminalitet, som bl.a. er kendetegnet ved at bevæge sig på tværs af politikredse og landegrænser og ikke mindst i det digitale rum.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 er det besluttet, at der som led i videreudviklingen af politiet og anklagemyndigheden etableres en ny National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor de mest specialiserede politi- og anklagerfaglige kompetencer i politiet og anklagemyndigheden forenes og samles i én enhed.

Med lovforslagets § 2, nr. 3, foreslås det derfor bl.a. at indsætte § 110 a som ny bestemmelse i retsplejeloven.

Det fremgår af den foreslåede § 110 a, stk. 1, at National enhed for Særlig Kriminalitet for hele landet varetager efterforskningen og strafforfølgingen af forbrydelser, hvor der er grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, indebærer kompleks samarbejde med udenlandske retshåndhævende myndigheder, er et led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelse af særegne metoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

Det fremgår af den foreslåede § 110 a, stk. 2, at National enhed for Særlig Kriminalitet ledes af en politidirektør, der har ansvar for enhedens virksomhed.

Der lægges således op til, at enheden organisatorisk forankres på niveau med politikredsene, og at enheden organiseres som politikreds med egen anklagemyndighed med kompetencer til håndtering af den landsdækkende og komplekse opgaveportefølje.

Endelig foreslås det i § 110 a, stk. 3, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke kriminalitetsområder der er omfattet af National enhed for Særlig Kriminalitets område.

Der lægges i den forbindelse op til, at enheden skal varetage efterforskningen og strafforfølgingen af sager om overtrædelse af straffelovens §§ 278-283, §§ 289-304 eller af lovgivning, der regulerer erhvervslivets eller de finansielle markeders forhold, når der kan være grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, er et led i organiseret kriminalitet, er udført ved anvendelse af særegne

metoder, eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

Herudover skal enheden varetage internationale straffesager, herunder navnlig sager om folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden, krigsforbrydelser og andre alvorlige forbrydelser begået i udlandet, hvor efterforskningen og strafforfølgningen som følge af sagens kompleksitet og internationale aspekt forudsætter en særlig viden om og indsigt i forholdene i udlandet og forudsætter, at der etableres et samarbejde med myndigheder i andre lande, internationale institutioner, organisationer mv.

Enheden overtager dermed forretningerne vedrørende de kriminalitetsområder, der hidtil har hørt under Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Med etableringen af enheden samles endvidere også Særlig Efterforskning Vest, Særlig Efterforskning Øst, Grænsecenter Øresund (GCØ) og politiets Landsdækkende Center for It-relateret økonomisk Kriminalitet (LCIK), samt Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center (NC3), Rigspolitiets Nationale Kriminaltekniske Center (NKC) og dele af Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC), hvorfor enheden vil have et bredere kompetenceområde end kriminalitetsområderne fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Enheden kommer derfor i et vist omfang til at varetage forretningerne vedrørende komplekse kriminalitetsområder som f.eks. bandekriminalitet, organiseret narkotikahandel og smugling, ulovlig våbenhandel, hvidvask, organiseret skatteunddragelse samt organiseret menneskehandel og menneskesmugling.

Der lægges med den foreslåede § 110 a, stk. 3, op til en fleksibel ordning, hvor justitsministeren inden for rammerne af § 110 a, stk. 1, kan bestemme de kriminalitetsområder, som National enhed for Særlig Kriminalitet skal varetage. Det forudsættes i den forbindelse, at justitsministeren kan bemyndige rigspolitichefen efter drøftelse med rigsadvokaten til at fastsætte den nærmere fordeling mellem National enhed for Særlig Kriminalitet og politikredsene. Opstår der tvivl om, hvorvidt en konkret sag henhører under enheden, forudsættes det, at spørgsmålet afgøres af Statsadvokaten for Særlig Kriminalitet.

Dette kommer ikke til at berøre den adgang, som statsadvokaten i øvrigt har til at overføre en konkret sag fra en politidirektør til en anden efter retsplejelovens § 104, stk. 3, hvis der eksempelvis er tilfælde af inhabilitet hos enheden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 110 b

Regeringen oprettede i efteråret 2019 Operativt Myndighedsforum med det formål at etablere et tættere og fast operationelt samarbejde, der kan styrke myndighedernes indsats på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet.

På møderne kan de deltagende myndigheder drøfte konkrete sager og dele relevante oplysninger med hinanden. Det Operative Myndighedsforum sikrer således, at de relevante myndigheder får det bedst mulige grundlag for at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering, ligesom det giver myndighederne en bedre mulighed for at koordinere fælles indsatser på området.

Med lovforslagets § 2, nr. 3, foreslås det bl.a. at indsætte en ny § 110 b i retsplejeloven.

Det fremgår af den foreslåede § 110 b, stk. 1, at der under ledelse af National enhed for Særlig Kriminalitet oprettes et operativt samarbejde til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering og andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Det fremgår videre af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 1. pkt., at tilsynsmyndighederne i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt told- og skatteforvaltningen deltager i det operative samarbejde.

Herved videreføres det eksisterende Operative Myndighedsforum med en selvstændig juridisk ramme i retsplejeloven.

Det fremgår af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 2. pkt., at National enhed for Særlig Kriminalitet kan beslutte, at andre myndigheder end de, der er nævnt i 1. pkt., og virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan deltage i et operativt samarbejde, jf. stk. 1.

Det forudsættes i den forbindelse, at myndighedernes, virksomhedens eller personens deltagelse har betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Af hensyn til grundlæggende principper om fortrolighedsforholdet mellem advokat og klient og klienternes retssikkerhed i øvrigt fremgår det af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 3. pkt., at advokater, jf. § 1, stk. 1, nr. 14, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, ikke kan deltage i et operativt samarbejde uanset bestemmelsens stk. 2, 2. pkt.

Der lægges op til en fleksibel ordning for det operative samarbejde, hvor enheden kan beslutte at nedsætte et operativt samarbejde specifikt i forhold til en konkret sag, et givet geografisk område eller nye risici og tendenser på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet eller andre kriminalitetsområder omfattet af samarbejdet i henhold til § 110 b, stk. 8. Deltagerkredsen kan derfor variere fra møde til møde alt efter enhedens skøn. Det er således ikke en forudsætning, at en given myndighed automatisk deltager i et operativt samarbejde, hvis området ikke er af umiddelbar relevans for myndigheden.

Der eksisterer i dag ikke et lovgrundlag, der gør det muligt for private virksomheder, herunder banker og andre finansielle virksomheder omfattet af hvidvasklovens § 1, at videregive fortrolige oplysninger til eller i øvrigt deltage i Det Operative Myndighedsforum.

Det fremgår derimod af § 117, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed, at bestyrelsesmedlemmer, medlemmer af lokale bestyrelser og lignende, medlemmer af repræsentantskabet i en finansiel virksomhed, der ikke er en sparekasse, revisorer og granskningsmænd samt deres suppleanter, stiftere, vurderingsmænd, likvidatorer, direktører, ansvarshavende aktuarer, generalagenter og administratorer i et forsikringsselskab samt øvrige ansatte ikke uberettiget må videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som de under udøvelsen af deres hverv er blevet bekendt med.

Revisorer og revisionsvirksomheder er endvidere underlagt tavshedspligt i samme omfang som offentligt ansatte, jf. § 30, stk. 1, i lov om revisorer og revisionsvirksomheder. Det fremgår af denne bestemmelse, at straffelovens §§ 144, 150-152 f og 155-157 finder tilsvarende anvendelse på revisorer. For så vidt angår disses medarbejdere finder straffelovens §§ 144, 152-152 f og 155 tilsvarende anvendelse.

En udbyder af betalingstjenester og en udsteder af elektroniske penge skal på forhånd indhente udtrykkeligt samtykke fra en bruger af betalingstjenester, hvis udbyderen eller udstederen behandler personoplysninger i forbindelse med udbuddet af betalingstjenesten, jf. § 124, stk. 2, i lov om betalinger. Det fremgår dog af § 124, stk. 3, at en udbyder af betalingstjenester og betalingssystemer og en udsteder af elektroniske penge uanset stk. 2 må behandle personoplysninger til brug for forebyggelse, efterforskning, retshåndhævelse og opdagelse af misbrug eller svig, eller hvis behandlingen er hjemlet ved anden lov.

Det fremgår endvidere af § 125, stk. 6, i lov om betalinger, at en erhvervsdrivende ikke må videregive betalingsoplysninger til tredjemand, medmindre dette er hjemlet ved anden lovgivning eller det sker i forbindelse med gennemførelse eller korrektion af en betalingstransaktion eller udbuddet af

en tjeneste, som brugeren har anmodet om, og som ikke er i strid med stk. 2-5.

Der er på baggrund af ovenstående behov for at tilvejebringe et lovgrundlag, således at udvalgte virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 kan videregive oplysninger til og deltage i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Det fremgår derfor af den foreslåede § 110 b, stk. 3, at de myndigheder, der er nævnt i stk. 1 og 2, uanset tavshedspligt fastsat i anden lovgivning kan videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at medarbejdere i tilsynsmyndighederne, herunder Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, uanset tavshedspligten fastsat i anden lovgivning kan videregive oplysninger til et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1.

For Finanstilsynets vedkommende vil der således være tale om en undtagelse til tavshedspligten i hvidvasklovens § 56, stk. 1, § 354 i lov om finansiel virksomhed, § 136 i lov om betalinger, § 224 i lov om kapitalmarkeder, § 175 i lov om investeringsforeninger m.v., § 170 i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., § 17 i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, § 27 f i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, § 15, stk. 2, i lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber, § 13 i lov om ejendomskreditselskaber, § 103 i lov om firmapensionskasser, § 31 i lov om forsikringsformidling, § 19 i lov om forbrugslånsvirksomhed, § 15 i lov om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med forsikring, pension og lignende finansielle ydelser, § 17, stk. 4, i lov om en terrorforsikringsordning på skadesforsikringsområdet, § 4, stk. 2, i lov om et skibsfinansieringsinstitut, § 76 a i lov om arbejdsskadesikring, § 22, stk. 2, i lov om indskyder- og investorgarantiordning, § 10 f i lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond og § 25, stk. 2, i lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler.

For Erhvervsstyrelsens vedkommende vil der således være tale om en undtagelse til tavshedspligten i hvidvasklovens § 63, stk. 1, og revisorlovens § 48, stk. 1.

For Spillemyndighedens vedkommende vil der være tale om en undtagelse til tavshedspligten i hvidvasklovens § 69, stk. 1.

Endvidere vil Spillemyndigheden og told- og skatteforvalt-

ningen få mulighed for af egen drift at videregive oplysninger omfattet af den særlige tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17 til myndigheder, der deltager i et operative samarbejde, forudsat at oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Videregivelse af oplysninger efter det foreslåede stk. 3 vil f.eks. kunne ske på møder i et operativt samarbejde. Som grundlag for vurderingen af, om en oplysning kan have betydning for en myndigheds opgave med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering, vil bl.a. kunne indgå, om oplysningen vil kunne danne grundlag for en underretning efter hvidvasklovens §§ 26 og 28, eller om Spillemyndigheden eller told- og skatteforvaltningen har fået en underretning fra en samarbejdspartner, f.eks. om et bestyrelsesmedlem eller en direktør, som også ejer andre virksomheder, der er omfattet af hvidvaskloven, og hvor en anden myndighed fører tilsyn efter hvidvasklovens bestemmelser. Oplysningerne vil kunne videregives, selv om de ud fra en konkret vurdering ikke vil være relevante for alle de myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde.

Den foreslåede bestemmelse medfører endvidere, at Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltningen vil få mulighed for efter anmodning og af egen drift fra en af de myndigheder, der deltager i et operativt samarbejde, at videregive oplysninger omfattet af den særlige tavshedspligt, til myndighederne i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. Videregivelse efter stk. 3 vil forudsætte, at oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8. Den anmodende myndighed skal have en formodning om, at oplysningerne kan bidrage til at belyse en potentiel lovovertrædelse, der har tilknytning til hvidvask eller terrorfinansiering eller kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8. Der stilles ikke krav om, at den anmodende myndighed har en konkret mistanke om, at der foreligger en lovovertrædelse.

Med bestemmelsen er det vurderet, at hvis en myndighed er med i samarbejdet, er den pågældende myndighed allerede af den grund en relevant og legitim modtager af oplysningen. Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltning vil eksempelvis ikke skulle foretage en konkret vurdering af, om der vil være hjemmel til at videregive oplysningen af egen drift til alle de i samarbejdet deltagende myndigheder. Myndighederne vil således alene skulle vurdere, om oplysningen er omfattet af bestemmelsen i § 110 b, stk. 3. Det vil ikke i praksis være en forudsætning for videregivelse af oplysninger omfattet af den særlige tavshedspligt, at der foreligger en konkret mistanke om en lovovertrædelse, og at videregivelse må forventes at kunne medvirke til, at

lovovertrædelsen konstateres, eller at der foreligger andre lovbestemmelser, der giver andre myndigheder hjemmel til at indhente fortrolige oplysninger. Det vil således også for Spillemyndigheden være muligt af egen drift at videregive oplysninger, der ikke er nødvendige til brug for registrering og kontrol efter spilleloven, f.eks. oplysninger om spillere. Det vil fremover være tilstrækkeligt, at betingelserne i § 110 b, stk. 3, er opfyldt.

Dette vil gælde for oplysninger om både fysiske og juridiske personer. Sådanne oplysninger videregives i dag efter henholdsvis reglerne i forvaltningslovens § 28, jf. § 31, og efter reglerne i databeskyttelsesloven, databeskyttelsesforordningen og særlovgivningen.

Det foreslås således, at Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltningen på møder i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, ville kunne videregive oplysninger om identificerede eller identificerbare fysiske og juridiske personer, herunder også følsomme personoplysninger og oplysninger om eventuelle strafbare forhold, uagtet den særlige tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17. Det vil alene være oplysninger, som Spillemyndigheden eller told- og skatteforvaltningen allerede er i besiddelse af, der vil kunne videregives. Spillemyndigheden vil således ikke på baggrund af en anmodning fra en myndighed i et operativt samarbejde skulle indhente nye oplysninger om spillere, spilludbydere og andre tilladelsesindehavere.

Som eksempel kan nævnes, at det i det tilfælde, hvor en af myndighederne, der deltager i et operativt samarbejde, på et møde i samarbejdet, efterspørger oplysninger om en eller flere navngivne personer eller virksomheder, vil det være muligt for Spillemyndigheden eller told- og skatteforvaltningen at videregive oplysninger om de pågældende personer eller virksomheder, herunder også oplysninger om personer, der er involverede i en virksomhed, som Spillemyndigheden eller told- og skatteforvaltningen er besiddelse af.

Myndighederne kan fortsat uden for et operativt samarbejde ud fra en konkret vurdering videregive oplysninger efter de almindelige gældende regler i forvaltningsloven, databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og særlovgivningen til de i samarbejdet deltagende myndigheder. Det foreslås ikke at ændre på dette.

Spillemyndigheden kan således eksempelvis af egen drift og efter anmodning videregive oplysninger, ud over hvad der følger af spillelovens § 49, hvis betingelserne for videregivelse efter stk. 3 er opfyldt.

For at sikre et optimalt samarbejde mellem myndighederne og de udvalgte virksomheder og personer tilvejebringes med den foreslåede § 110 b, stk. 4, en lovhjemmel, der sikrer,

at virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 kan dele oplysninger som led i samarbejdet.

Det fremgår heraf, at virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme uanset § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, § 30, stk. 1, i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder og §§ 124 og 125 i lov om betalinger kan videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, kan herved uanset bestemmelsen i § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed videregive fortrolige oplysninger. Efter bemærkningerne til bestemmelsen forstås fortrolige oplysninger som alle oplysninger den finansielle virksomhed er i besiddelse af, jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, side 191-192. Videregivelse af oplysninger skal dog have betydning for opgaven med at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8. Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse, at der indsættes en lovhjemmel, der sikrer, at revisorer og revisionsvirksomheder uanset bestemmelsen i § 30, stk. 1, i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder kan dele fortrolige oplysninger. De deltagende virksomheder og personer kan endvidere uanset bestemmelsen i §§ 124 og 125 i lov om betalinger videregive eksempelvis betalingsoplysninger, hvorved forstås personhenførbare oplysninger om, hvor en bruger har anvendt en betalingstjeneste, og hvad der er blevet købt med betalingstjenesten, jf. § 7, nr. 41, i lov om betalinger.

Deltagerne i Det Operative Myndighedsforum er underlagt tavshedspligt, jf. hvidvasklovens § 74 a, stk. 1. Det fremgår heraf, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, og som deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. dog § 74 a, stk. 3.

Det fremgår af § 74 a, stk. 2, at tavshedspligten i stk. 1 også gælder i forhold til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til forvaltningsretlige eller databeskyttelsesretlige regler, jf. dog § 74 a, stk. 3.

Det fremgår endvidere af § 74 a, stk. 3, at oplysninger omfattet af stk. 1 efter samtykke fra den myndighed, der

har afgivet oplysningerne, kan inddrages i den modtagende myndigheds sagsbehandling. Foreligger der samtykke, finder de regler, der i almindelighed gælder for den modtagende myndighed, og som i medfør af stk. 1 og 2 er fraveget, på ny anvendelse.

Tilsynsmyndighederne i henhold til hvidvaskloven, herunder Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, kan videregive oplysninger til deltagere i Det Operative Myndighedsforum, jf. hvidvasklovens § 56, stk. 3, nr. 2, og § 63, stk. 3, nr. 2.

Efter skatteforvaltningslovens § 17 (den særlige tavshedspligt) skal skattemyndighederne under ansvar efter straffelovens §§ 152, 152 a og 152 c-152 f, iagttage ubetinget tavshed over for uvedkommende med hensyn til oplysninger om en fysisk eller en juridisk persons økonomiske, erhvervmæssige eller privatlivet tilhørende forhold, som de under varetagelsen af deres arbejde bliver bekendt med. Den særlige tavshedspligt efter skatteforvaltningslovens § 17 er ubetinget og omfatter hele ministerområdets lovgivning, bortset fra lovgivning, der ikke er lovgivning om skatter i bred forstand.

Som følge af den særlige tavshedspligt i skatteforvaltningslovens § 17 er skattemyndighedernes, herunder Spillemyndighedens, muligheder for videregivelse af oplysninger begrænset.

Det fremgår på den baggrund af hvidvasklovens § 69 b og § 69 d, at Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltningen uanset skatteforvaltningslovens § 17 kan videregive oplysninger til et operativt samarbejde, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

De deltagende virksomheder og personers tavshedspligt er nærmere beskrevet ovenfor.

Det er nødvendigt at sikre fortrolige rammer for det operative samarbejde. Det fremgår derfor af den foreslåede § 110 b, stk. 5, at personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. stk. 7.

Den foreslåede bestemmelse skal bl.a. sikre, at myndigheder, der modtager oplysninger som led i et operativt samarbejde, er forpligtet til at bevare tavshed herom. Dette gælder bl.a. i forhold til oplysninger, som andre myndigheder måtte modtage fra enheden og Hvidvasksekretariatet, oplysninger fra Skatteforvaltningen eller Spillemyndigheden, som er underlagt den særlige tavshedspligt i Skatteforvaltningslovens § 17, samt oplysninger fra Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, som er underlagt tavshedspligt efter hvidvasklovens §§ 56 og 63.

Hvad angår oplysninger, der allerede er offentligt tilgængelige eller ikke i sig selv er fortrolige, indebærer den foreslåede § 110 b, stk. 5, at deltagerne i et operativt samarbejde er forpligtiget til at bevare tavshed om det forhold, at der er sket en behandling af de pågældende oplysninger som led i samarbejdet.

Den foreslåede bestemmelse udgør en særlig tavshedsforskrift i forhold til oplysninger, der deles i forbindelse med et operativt samarbejde, og indebærer, at oplysningerne som udgangspunkt ikke må videregives, jf. dog stk. 7. Dette gælder også inden for myndighedens egen concern eller organisation.

Det medfører også, at der som hovedregel ikke kan ske videregivelse efter § 56, stk. 3, § 63 stk. 3, og § 69 stk. 3, i hvidvaskloven. Den særlige tavshedsforskrift indebærer bl.a. en begrænsning i retten til aktindsigt i sådanne oplysninger efter offentlighedslovens § 35. Den særlige tavshedsforskrift indebærer herudover begrænsninger i adgangen til at anvende og videregive de oplysninger, der er omfattet af tavshedspligten i den foreslåede § 110 b, stk. 5, i forhold til oplysninger, der er omfattet af den almindelige tavshedspligt, jf. forvaltningslovens § 27.

Det fremgår endvidere af den foreslåede bestemmelse i § 110 b, stk. 6, at tavshedspligten i § 110 b, stk. 5, også gælder i forhold til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til anden lovgivning, jf. dog stk. 7. Dette drejer sig navnlig om forvaltningsretlige og databeskyttelsesretlige regler.

Bestemmelsen fastslår, at tavshedspligten også finder anvendelse over for de personer og virksomheder, som oplysningerne vedrører. Herved fraviges bl.a. forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring og § 24 om begrænsningspligt.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, om tavshedspligt medfører endvidere, at oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-4, ikke finder anvendelse, jf. forordningens artikel 14, stk. 5, litra d, for så vidt angår oplysninger, som de pågældende myndigheder, virksomheder og personer modtager i forbindelse med deltagelsen i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. Desuden kan sådanne oplysninger i medfør af databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, undtages fra indsigtsretten efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1.

Ordningen skal sikre den nødvendige fortrolighed omkring oplysningerne, der kan være af sensitiv og personhenførbart karakter eller omhandle enkelte virksomheders eller kunders forhold, og hvor fortrolighed som udgangspunkt vil være

nødvendigt af hensyn til myndighedernes opgave med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Den foreslåede § 110 b, stk. 7, 1. pkt., indeholder en undtagelse til tavshedspligten i stk. 5 og 6. Bestemmelsen indebærer, at oplysninger omfattet af tavshedspligten i stk. 5, efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, kan inddrages i den modtagne myndigheds sagsbehandling. Herefter vil tavshedspligten efter bestemmelsens stk. 5 og 6 ikke længere finde anvendelse for de pågældende oplysninger, og den videre behandling af oplysningerne vil i stedet være omfattet af de almindelige regler, der gælder for den modtagende myndighed. Endvidere vil de fravigelser af forvaltningsprocessuelle rettigheder, som den særlige tavshedsforskrift indebærer, ikke længere gælde. Eksempelvis vil enhedens videre behandling af oplysninger om mistænkelige transaktioner, virksomheder eller personer mv. modtaget fra Spillemyndigheden eller Finanstilsynet alene være reguleret af den lovgivning, politiet er underlagt, herunder navnlig forvaltningsloven, retsplejeloven og retshåndhævelsesloven.

Tilsvarende vil bl.a. forvaltningslovens regler om partshøring, partsaktindsigt, begrundelse mv. samt oplysningspligt og indsigtsret efter databeskyttelsesreglerne finde anvendelse for myndighedernes videre behandling af oplysningerne.

Den foreslåede § 110 b, stk. 7, 2. pkt., medfører, at Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden f.eks. vil kunne videregive oplysninger i henhold til hvidvasklovens § 56, stk. 3, § 63, stk. 3 og § 69, stk. 3, på baggrund af en konkret vurdering i forhold til den enkelte modtager, hvis den afgivende myndighed har givet samtykke hertil.

Den afgivende myndigheds samtykke efter bestemmelsen er ikke underlagt særlige formkrav. Samtykke vil således bl.a. kunne meddeles mundtligt, f.eks. på et møde i regi af et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. De relevante myndigheder vil herefter kunne sikre den fornødne dokumentation af samtykket og dets omfang ved at gøre notat herom som led i deres respektive sagsbehandling, jf. offentlighedslovens § 13, stk. 2.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5-7, 1. og 2. pkt., er en videreførelse af hvidvasklovens § 74 a. Der er således ikke tilsigtet ændringer i forhold til den tavshedspligt, som myndighederne hidtil har været underlagt i regi af møderne i Det Operative Myndighedsforum, jf. herved også bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 7.

I medfør af den foreslåede § 110 b, stk. 2, 2. pkt., vil virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 som nævnt ovenfor dog kunne deltage i et operativt samarbejde. Tavshedspligten i den foreslåede § 110 b, stk. 5,

omfatter derfor også de virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1, der deltager i et operativt samarbejde om hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Tavshedspligten indebærer, at virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1, der modtager oplysninger gennem deltagelse i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, er underlagt en absolut tavshedspligt for så vidt angår den umiddelbare behandling af oplysningerne. Tavshedspligten vil således omfatte den helt umiddelbare deling og anvendelse af oplysninger, som finder sted under og i direkte tilknytning til arbejdet i et operativt samarbejde. Det indebærer navnlig, at de udvalgte virksomheder og personer ikke bilateralt må dele oplysninger mellem sig uden for egentlige møder i et operativt samarbejde. Det indebærer endvidere, at virksomheden og personen som udgangspunkt ikke kan dele oplysninger inden for virksomhedens eller personens egen organisation eller koncern, jf. dog den foreslåede § 110 b, stk. 7, 3. pkt.

De foreslåede bestemmelser i retsplejelovens § 110 b, stk. 5 og 6, om tavshedspligt fastsættes som en lovgivningsmæssig foranstaltning til begrænsning af indsigtsretten i databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, inden for rammerne af forordningens artikel 23, stk. 1, med hensyn til de private aktører, som deltager i et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1. Det indebærer, at personoplysninger, der modtages af de private aktører i forbindelse med deres deltagelse i et operativt samarbejde, er undtaget fra indsigtsretten i databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslaget almindelige bemærkninger.

Det følger således af den foreslåede § 110 b, stk. 7, 3. pkt., at oplysninger omfattet af tavshedspligten i den foreslåede § 110 b, stk. 5, efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, kan inddrages i virksomhedens eller personens indsats med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

De deltagende virksomheder og personer kan herved, jf. bemærkningerne under pkt. 2.6.1.2, benytte oplysningerne til inden for virksomhedens eller personens egen organisation at styrke indsatsen med at forebygge hvidvask og terrorfinansiering, herunder eksempelvis ved skærpede kundekend-skabsprocedurer og udvidet overvågning af kundens transaktioner.

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 110 b, stk. 8, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at det operative samarbejde kan behandle sager vedrørende andre kriminalitetsområder end hvidvask og terrorfinansiering, hvis kriminalitetsområdet er omfattet af National enhed for Særlig Kriminalitets område, jf. § 110 a.

Bestemmelsen skal sikre, at et operativt samarbejde, jf. den foreslåede § 110 b, stk. 1, også kan anvendes i andre sammenhænge, hvor det måtte være relevant for forebyggelsen eller bekæmpelsen af kriminalitet, der henhører under enhedens område.

Udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen forudsætter endvidere, at det drøftes med det relevante ressortministerium, om et kriminalitetsområde, som ministeriet forventes at bidrage med oplysninger til, skal omfattes af den foreslåede § 110 b, stk. 8.

Der lægges op til en fleksibel ordning for det operative samarbejde, hvor enheden kan beslutte at nedsætte et operativt samarbejde specifikt i forhold til en konkret sag, et givent område eller nye risici og tendenser på området. Deltagerkredsen kan derfor variere fra møde til møde alt efter enhedens skøn.

Det bemærkes i den forbindelse, at de private aktørers deltagelse i samarbejdet forudsætter, at det bærende element i kriminaliteten er relateret til en given transaktion. Det kan f.eks. være sager om fjernovergreb på børn i udlandet, der er karakteriseret ved, at internettet bruges til at bestille og livestream seksuelle overgreb på børn i udlandet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af retsplejelovens § 172 a, stk. 1, at en person, der er blevet videoafhørt efter § 745 e eller § 183, stk. 3, ikke har pligt til at afgive forklaring som vidne under hovedforhandlingen.

Det foreslås at ændre henvisningen til retsplejelovens 745 e i § 172 a, stk. 1, så der fremover henvises til retsplejelovens 745 e, stk. 1, nr. 1-4.

Ændringen skal ses i sammenhæng med den foreslåede bestemmelse i § 745 e, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, hvorefter videoafhøringsordningen i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, udvides til også at omfatte forurettede, der er 15 år eller derover, når efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 216 (voldtægt) eller straffelovens § 225, jf. § 216 (voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje).

Med ændringen vil forurettede, der fremover omfattes af den foreslåede bestemmelse i § 745 e, stk. 1, nr. 5, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, have pligt til at møde som vidne i retten og svare på supplerende spørgsmål i de situationer, hvor forurettede er videoafhørt.

Forslaget indebærer således, at den pågældende ikke vil være fritaget fra at afgive forklaring efter retsplejelovens § 172 a. Det videoafhørte vidne vil dermed fortsat skulle møde som vidne i retten for der at stå til rådighed for supplerende spørgsmål til den optagne forklaring.

Det forudsættes, at videooptagelsen under afhøringen af forurettede vil blive afspillet for retten indledningsvis under forurettedes tilstedeværelse. Forurettede vil herefter skulle sandhedsformanes af retten og dernæst blive bedt om at forholde sig til, om vedkommende kan vedstå sig forklaringen i videoafhøringen. Herefter kan forurettede komme med tilføjelser eller rettelser til den videooptagne forklaring.

Derefter forudsættes det, at anklageren og forsvareren vil få mulighed for at stille supplerende spørgsmål til den forurettede. De supplerende spørgsmål bør ikke have karakter af en egentlig genafhøring af forurettede, hvilket indebærer, at spørgsmål til forhold, der efter rettens vurdering er tilstrækkeligt belyst ved videoafhøringen, bør afskæres i medfør af retsplejelovens § 864, efter hvilken retten kan beslutte at afslutte bevisførelsen enten i det hele eller om et enkelt punkt, inden alle beviserne er fremført.

Efter omstændighederne vil forurettede kunne være omfattet af reglerne om vidnefritagelse i retsplejelovens § 171. Der vil således kunne opstå situationer, hvor en forurettet efter at have fået sin forklaring videooptaget alligevel ikke ønsker den afspillet i retten og heller ikke selv ønsker at afgive forklaring for retten med henvisning til retsplejelovens § 171, stk. 1 og 2. Forslaget ændrer ikke på anvendelsesområdet for de gældende regler om vidnefritagelse. I de tilfælde, hvor forurettede har ret til at blive fritaget fra at vidne, kan den optagne forklaring således ikke afspilles uden den forurettedes samtykke. I de tilfælde, hvor retten efter retsplejelovens § 171, stk. 3, pålægger forurettede at afgive forklaring, vil videoafhøringen derimod skulle afspilles.

I anledning af uenighed mellem parterne om bevisførelsen kan der træffes afgørelse efter retsplejelovens § 875.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 2, nr. 7.

Til nr. 5

Det følger af retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, at en person ikke kan beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.

Det foreslås at ændre ordlyden af § 735, stk. 3, nr. 2, så »sagens behandling« ændres til »behandlingen af sagen«.

Der er med forslaget alene tale om en sproglig ændring af

lovteksten, som har til formål at give mulighed for at ændre bemærkningerne til § 735, stk. 3, nr. 2, så anvendelsen af reglerne om forsvarerbeskikkelse bringes i overensstemmelse med den nye prioritering af sager om personfarlig kriminalitet, som følger af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023. Aftaleparterne har således besluttet, at der skal indføres målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden, så der sikres en ensartet prioritering af sager om personfarlig kriminalitet.

Forslaget indebærer, at prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet erstatter den hidtidige prioritering af VVV-sager i relation til reglerne om forsvarerbeskikkelse.

Sager om personfarlig kriminalitet omfatter i denne sammenhæng følgende:

- Sager om vold, trusler mv. mod bl.a. personer i offentlig tjeneste (straffelovens §§ 119-121)
- Sager om vold, trusler mv. mod vidner eller dennes nærmeste (straffelovens § 123)
- Sager om brandstiftelse (straffelovens §§ 180-182)
- Sager om incest (straffelovens § 210)
- Sager om vanrøgt eller nedværdigende behandling af ægtefælle, barn mv. (straffelovens § 213)
- Sager om unddragelse af forældremyndighed (straffelovens § 215)
- Sager om bortsendelse af barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare (straffelovens § 215 a)
- Seksualforbrydelser (straffelovens kapitel 24)
- Forbrydelser mod liv og legeme (straffelovens kapitel 25)
- Forbrydelser mod den personlige frihed (straffelovens kapitel 26)
- Sager om trusler, der er egnet til at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd (straffelovens § 266)
- Sager om offentlige udtalelser, der tilstræber at fremkalde voldshandlinger eller hærværk (straffelovens § 266 a)
- Sager om røveri (straffelovens § 288)

Det foreslås, at de særligt prioriterede sager – ligesom det i dag gælder for de hidtil prioriterede VVV-sager – ved domstolene skal omfatte tilståelsessager og domsmandssager, men ikke nævningsager og sager uden domsmænd, som ikke er tilståelsessager.

Det forudsættes, at anklagemyndigheden i sager om personfarlig kriminalitet ved indleveringen af retsmødebegæringen i en tilståelsessag eller anklageskriftet i en domsmandssag til retten tydeligt angiver dette. Retten vil herefter straks fra modtagelsen af retsmødebegæringen eller anklageskriftet kunne behandle sagen som en særligt prioriteret sag, herunder i forhold til reglerne om beskikkelse af forsvarer.

Hensynet til sagsbehandlingstiden skal fremover vægtes på samme måde som hidtil over for hensynet til sigtedes frie forsvarervalg.

Den hidtil foretagne afvejning videreføres således med nærværende lovforslag uændret med den moderation, at særligt prioriterede sager fremover defineres som sager om personfarlig kriminalitet, jf. afgrænsningen ovenfor.

Der er ikke herudover tilsigtet ændringer i reglerne om forsvarerbeskikkelse eller anvendelsen af disse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af retsplejelovens § 736, stk. 1, nr. 2, at en beskikkelse kan tilbagekaldes, hvis betingelserne efter § 735, stk. 3, for at nægte at beskikke den pågældende kommer til at foreligge.

Efter retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2, kan en person ikke beskikkes til forsvarer, hvis den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.

Det foreslås at ændre ordlyden af § 736, stk. 1, nr. 2, så »at beskikke« ændres til »beskikkelse af«.

Der er alene tale om en sproglig ændring af lovteksten, som har til formål at give mulighed for at ændre bemærkningerne til § 736, stk. 1, nr. 2, så anvendelsen af reglerne om afbeskikkelse af en forsvarer, hvis medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af en sag, bringes i overensstemmelse med den nye prioritering af sager om personfarlig kriminalitet, som følger af aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023. Aftaleparterne besluttede således, at der skal indføres målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden, så der sikres en ensartet prioritering af sager om personfarlig kriminalitet.

Forslaget indebærer således, at prioriteringen af sager om personfarlig kriminalitet erstatter den hidtidige prioritering af VVV-sager i relation til reglerne om forsvarerbeskikkelse.

Sager om personfarlig kriminalitet omfatter i denne sammenhæng følgende:

- Sager om vold, trusler mv. mod bl.a. personer i offentlig tjeneste (straffelovens §§ 119-121)
- Sager om vold, trusler mv. mod vidner eller dennes nærmeste (straffelovens § 123)
- Sager om brandstiftelse (straffelovens §§ 180-182)
- Sager om incest (straffelovens § 210)

- Sager om vanrøgt eller nedværdigende behandling af ægtefælle, barn mv. (straffelovens § 213)
- Sager om unddragelse af forældremyndighed (straffelovens § 215)
- Sager om bortsendelse af barn til udlandet til forhold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare (straffelovens § 215 a)
- Seksualforbrydelser (straffelovens kapitel 24)
- Forbrydelser mod liv og legeme (straffelovens kapitel 25)
- Forbrydelser mod den personlige frihed (straffelovens kapitel 26)
- Sager om trusler, der er egnet til at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd (straffelovens § 266)
- Sager om offentlige udtalelser, der tilstræber at fremkalde voldshandlinger eller hærværk (straffelovens § 266 a)
- Sager om røveri (straffelovens § 288)

Det foreslås, at de særligt prioriterede sager – ligesom det i dag gælder for de hidtil prioriterede VVV-sager – ved domstolene skal omfatte tilståelsessager og domsmandssager, men ikke nævningesager og sager uden domsmænd, som ikke er tilståelsessager.

Det forudsættes, at anklagemyndigheden i sager om personfarlig kriminalitet ved indleveringen af retsmødebegæringen i en tilståelsessag eller anklageskriftet i en domsmandssag til retten tydeligt angiver dette. Retten vil herefter straks fra modtagelsen af retsmødebegæringen eller anklageskriftet kunne behandle sagen som en særligt prioriteret sag, herunder i forhold til reglerne om beskikkelse af forsvarer.

Ved afgørelsen af, om en beskikkelse skal tilbagekaldes, fordi den beskikkede forsvarers medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling, vil der ligesom i dag skulle foretages en samlet vurdering, hvori der ud over det bestående klientforhold og forsvarerens arbejde i sagen hidtil, bl.a. indgår sagens karakter, hensynet til medsigtede, forurettede og andre vidner i sagen, hensyn til varetægtsfængslede og hensyn til sigtede under 18 år.

Hensynet til sagsbehandlingstiden skal fremover vægtes på samme måde som hidtil over for hensynet til sigtedes frie forsvarervalg.

Den hidtil foretagne afvejning videreføres således med nærværende lovforslag med den moderation, at særligt prioriterede sager fremover defineres som sager om personfarlig kriminalitet, jf. afgrænsningen ovenfor.

Der er ikke herudover tilsigtet ændringer i reglerne om tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse eller anvendelsen af disse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af retsplejelovens § 745 e, stk. 1, at politiets afhøring af en person kan optages på video med henblik på anvendelse af optagelsen som bevis under hovedforhandlingen efter retsplejelovens § 872 (videoafhøring) i følgende tilfælde:

- Personen er under 13 år.
- Personen er under 15 år, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 210 (incest) eller kapitel 24 (seksualforbrydelser) eller straffelovens §§ 237 (manddrab) eller 243-246 (psykisk vold, vold og legemsangreb), hvor personen eller en af dennes nærmeste er forurettet og den, der er mistænkt, er en af personens nærmeste.
- Personen er under 18 år, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.
- Personen er 18 år eller derover og har en alvorlig psykisk lidelse eller væsentlig funktionsnedsættelse, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.

Det fremgår af retsplejelovens § 745 e, stk. 2, at forsvareren skal være til stede under videoafhøringen.

Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 745 e, stk. 3, at den, der er mistænkt, ikke har adgang til at overvære videoafhøringen. Den pågældende skal snarest muligt have adgang til sammen med sin forsvarer at gennemse videooptagelsen hos politiet. En begæring fra den, der er mistænkt, eller dennes forsvarer om, at der foretages genafhøring af personen, skal fremsættes snarest muligt herefter.

Af retsplejelovens § 745 e, stk. 4, fremgår, at hvis den, der er mistænkt, eller forsvareren vil modsætte sig, at videoafhøringen anvendes som bevis under hovedforhandlingen, skal den pågældende senest 4 uger efter videoafhøringens foretagelse indbringe spørgsmålet for retten. Retten kan se bort fra en fristoverskridelse, der må anses for undskyldelig.

Det foreslås at indsætte et *nr. 5* i § 745 e, *stk. 1*, hvorefter politiets afhøring af en person kan optages på video med henblik på anvendelse af optagelsen som bevis under hovedforhandlingen efter § 872 (videoafhøring), hvis personen er 15 år eller derover, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 216 eller straffelovens § 225, jf. § 216, hvor personen er forurettet.

Med forslaget udvides videoafhøringsordningen i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, således til også at omfatte forurettede, der er 15 år eller derover, når efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 216 (voldtægt) eller straffe-

lovens § 225, jf. § 216 (voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje).

Forslaget indebærer, at videoafhøringen kan forevises under sagens behandling i retten som en del af bevisførelsen, jf. retsplejelovens § 872, dog således, at forurettede i disse sager – i modsætning til efter den gældende videoafhøringsordning – skal spørges til, om vedkommende kan vedstå sig sin videooptagede forklaring i retten, hvor der også skal være mulighed for efterfølgende at stille supplerende spørgsmål til forurettede, jf. lovforslagets § 2, nr. 4.

Der er tale om et tilbud til forurettede, og den forurettede har således mulighed for at fravælge videoafhøring og i stedet afgive fuld forklaring i retten.

Den forurettede har som alle andre vidner pligt til at tale sandt i retten, jf. straffelovens §§ 158, stk. 1, og 160. Det forudsættes, at politiet vejleder forurettede om, at videoafhøringen vil skulle afspilles i retten som bevis under forurettedes tilstedeværelse, og at den forurettede i retten efter afspilningen af videoen og efter, at den pågældende er blevet sandhedsformanet af retten, vil blive spurgt, om vedkommende kan vedstå sig sin forklaring fra videoafhøringen, hvorefter der vil være adgang til at stille supplerende spørgsmål til forurettede. Forurettede skal endvidere vejledes om, at forurettede som udgangspunkt ikke efterfølgende vil kunne fravælge, at videoen afspilles i retten, men at forurettede vil have lejlighed til at korrigere sit vidneudsagn i retten.

Videoafhøring af den forurettede forudsættes gennemført hurtigst muligt og som udgangspunkt inden for 4 uger.

Tidspunktet for videoafhøringen vil skulle fastsættes under hensyntagen til, at den forurettede, bistandsadvokaten og forsvareren kan være til stede.

Der vil inden videoafhøringen skulle beskikkes en forsvarer for den, der er mistænkt eller senere måtte blive mistænkt i sagen, hvis videoafhøringen formodes at skulle anvendes som bevis under hovedforhandlingen, jf. den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 731 a.

Forsvarerbeskikkelse bliver således obligatorisk i alle sager, hvor der skal foretages videoafhøring af den forurettede i en voldtægtssag. Dette gælder også, hvis den mistænkte ikke selv har valgt en forsvarer, hvis den valgte forsvarer udebliver, eller hvis ingen endnu er mistænkt i sagen. Hvis politiet har en formodning om, at der foruden den mistænkte er flere uidentificerede gerningsmænd, skal der som udgangspunkt også beskikkes forsvarere for dem.

Politiets videoafhøring af den forurettede skal gennemføres

i et dertil særligt indrettet lokale og skal i videst muligt omfang foretages af særligt uddannede afhørere.

Det bemærkes, at der med aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 er afsat finansiering til at etablere 30 særlige afhøringsrum fordelt geografisk over hele landet, som indrettes under hensyn til, at ofre udsat for seksuelle overgreb befinder sig i en særligt sårbar situation.

I afhøringslokalet skal der som udgangspunkt alene være den forurettede og afhøreren til stede. Derudover kan der være en tolk, hvis der er behov for det. Forsvarsadvokaten, bistandsadvokaten og øvrige personer, der overværer afhøringen, vil skulle befinde sig i et andet lokale (monitorrum) og overvære afhøringen og stille spørgsmål efter behov. Anklageren kan også deltage og stille spørgsmål efter behov.

Supplerende spørgsmål fra dem, der har overværet afhøringen i monitorrummet, stilles altid gennem den, som forestår afhøringen.

I forbindelse med afhøringen skal politiet være opmærksom på, at de personer, der er til stede i afhøringslokalet, så vidt muligt sidder sådan, at de alle er med i videobilledet under afhøringen.

Ligesom efter den gældende ordning skal forsvareren have tilsendt en kopi af videoafhøringen og en eventuel hel eller delvis udskrift af denne, jf. også retsplejelovens § 729 a, stk. 3. Den mistænkte vil ikke have adgang til at overvære videoafhøringen, jf. § 745 e, stk. 3. Den mistænkte skal dog snarest muligt have adgang til sammen med sin forsvarer at gennemse videooptagelsen hos politiet. Politiet skal vejlede den mistænkte om denne adgang. Det er frivilligt for den mistænkte, om han eller hun ønsker at gennemse videoafhøringen.

Udgangspunktet er – ligesom i dag – at den mistænkte gennemsyn af videooptagelsen skal foregå hos politiet. Politiet skal udarbejde en rapport om, at den mistænkte har set videooptagelsen inden en eventuel hovedforhandling.

Hvis den mistænkte ønsker at gennemse videoafhøringen hos politiet uden forsvarerens tilstedeværelse, f.eks. i forbindelse med en afhøring, skal politiet underrette forsvareren herom, inden den mistænkte ser videooptagelsen, så forsvareren har mulighed for at drøfte denne beslutning nærmere med sin klient.

Såfremt den mistænkte ikke ønsker, at gennemsyn af videooptagelsen skal foregå hos politiet, er der mulighed for, at gennemsyn kan ske hos forsvareren.

En begæring fra den mistænkte eller dennes forsvarer om, at der skal foretages en genafhøring af forurettede, skal fremsættes snarest muligt og som udgangspunkt inden 2 uger efter, at den pågældende har haft adgang til at gennemse videoafhøringen, jf. den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 745 e, stk. 3, 3. pkt., der ikke foreslås ændret.

Genafhøring af forurettede vil – ligesom i dag – forudsætte en konkret begrundelse. Det kan eksempelvis være, at der er fremkommet nye oplysninger, eller at den mistænkte eller forsvareren ønsker nye relevante spørgsmål stillet til forurettede.

Beslutningen om, hvorvidt der skal foretages flere videoafhøringer, skal altid foretages efter en konkret vurdering. Hvis man vælger at gennemføre flere videoafhøringer, forudsættes det som det klare udgangspunkt at være den samme afhører, der gennemfører afhøringerne og med korte mellemrum imellem afhøringerne. Derudover skal afhøringerne gennemføres hurtigt efter anmeldelsen.

Hvis en begæring om genafhøring fremsættes mere end 2 uger efter, at den pågældende har haft adgang til at gennemse videoafhøringen, skal politiet/anklagemyndigheden ved vurderingen af, om der skal foretages genafhøring, ligeledes lægge vægt på, om hensynet til forurettede – på grund af den tid, der er forløbet siden den første afhøring – tilsiger, at der ikke bør foretages fornyet afhøring af forurettede. Ved vurderingen skal det endvidere indgå, hvad årsagen til den sene begæring er, herunder om det skyldes den mistænkte egne forhold. Ved vurderingen skal endvidere indgå, at de spørgsmål, som forsvareren forhindres i at stille ved en (sen) genafhøring, formentlig vil blive stillet under hovedforhandlingen i stedet.

En tvist mellem politiet/anklagemyndigheden og den mistænkte og dennes forsvarer om, hvorvidt der skal foretages genafhøring, vil kunne indbringes for retten i medfør af retsplejelovens § 746, stk. 1.

Hvis der skal foretages en genafhøring af forurettede, skal det som udgangspunkt ske ved en yderligere videoafhøring.

Den mistænkte skal have adgang til efterfølgende at gennemse en eventuel genafhøring af forurettede. Der skal således snarest rettes henvendelse til mistænkte og forsvareren om, at gennemsyn af genafhøringen kan ske hos politiet.

Politiet skal altid orientere den forurettede om, at den mistænkte efterfølgende har adgang til at blive gjort bekendt med den forurettedes forklaring.

Det forudsættes i det hele taget, at videoafhøringerne gennemføres på samme måde som efter den gældende ordning.

Hvis den mistænkte eller forsvareren ønsker at modsætte sig, at videoafhøringen anvendes som bevis under hovedforhandlingen, skal pågældende i overensstemmelse med retsplejelovens gældende § 754 e, stk. 4, senest 4 uger efter, at videoafhøringen er foretaget, indbringe spørgsmålet for retten. I de tilfælde, hvor gerningsmanden er ukendt på tidspunktet for videoafhøringen og derfor ikke bliver gjort bekendt med videoafhøringen, vil fristen først løbe fra sigtelsestidspunktet.

Fristen for at gøre indsigelser mod, at videoafhøringen anvendes som bevis, afskærer ikke den tiltalte fra under hovedforhandlingen at gøre indsigelse mod bevisværdien af videoafhøringen. I overensstemmelse med princippet om fri bevisbedømmelse vil retten herefter skulle afgøre, hvilken bevismæssig værdi forklaringen på videoafhøringen skal tillægges.

Hvis retten bestemmer, at videoafhøringen ikke kan anvendes som bevis, skal anklageren hurtigst muligt beslutte, om forurettede undtagelsesvis skal indkaldes til at afgive fuld vidneforklaring for retten, eller om en ny videoafhøring vil kunne afhjælpe fejl ved den tidligere videoafhøring.

Forslaget ændrer ikke på retsstillingen for de forurettede, der er omfattet af reglerne i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, nr. 3 og 4 (børn og unge). De vil derfor fortsat kunne videoafhøres efter reglerne og fremgangsmåden i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, nr. 3 og 4, og dermed fortsat være fritaget for at afgive forklaring i retten, jf. § 172 a.

Der henvises til pkt. 2.4.1.2 og 2.4.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 2, nr. 4.

Til § 3

Til nr. 1

Virksomheder og personer omfattet af hvidvasklovens § 1 er underlagt en række krav og pligter i henhold til loven.

Det fremgår af hvidvasklovens § 26, stk. 1, at virksomheder og personer omgående skal underrette Hvidvasksekretariatet, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Det samme gælder ved mistanke, der er opstået i forbindelse med kundens forsøg på at foretage en transaktion eller en henvendelse fra en mulig kunde med ønske om gennemførelse af en transaktion eller aktivitet.

Hvis underretningen omhandler hvidvask, skal virksomheder og personer undlade at gennemføre transaktioner, indtil

der er sket underretning efter hvidvasklovens § 26, stk. 1, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen har tilknytning til hvidvask, og transaktionen ikke allerede er gennemført, jf. hvidvasklovens § 26, stk. 3, 1. pkt.

Hvis underretningen omhandler terrorfinansiering, skal virksomheder og personer undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter hvidvasklovens § 26, stk. 1, og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme. Hvidvasksekretariatet beslutter i den forbindelse hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse, jf. hvidvasklovens § 26, stk. 4, 1. og 2. pkt.

Med henblik på at etablere en fast track-ordning for underretninger vedrørende hvidvask af større eller særligt mistænkelig karakter foreslås det med lovforslagets § 3, nr. 1, at indsætte et nyt stk. 4 herom i hvidvasklovens § 26.

Det følger således af den foreslåede § 26, stk. 4, 1. pkt., at virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter § 26, stk. 1, og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører hvidvask og er af større eller særligt mistænkelig karakter.

Det følger videre af den foreslåede § 26, stk. 4, 2. pkt., at Hvidvasksekretariatet hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning foranstalter beslutningen om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Med henblik på at sikre en fleksibel ordning foreslås det endvidere, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i § 26. Det følger derfor af den foreslåede § 26, stk. 5, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår en transaktion anses for omfattet af § 26, stk. 4.

Hvidvasklovens § 26, stk. 4-6, ændres på baggrund af ovenstående til § 26, stk. 6-8.

Overtrædelse af den foreslåede § 26, stk. 4, vil være belagt med strafansvar, jf. den foreslåede ændring af hvidvasklovens § 78, stk. 2, jf. lovforslagets § 3, nr. 6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af hvidvasklovens § 26, stk. 4, 1. pkt., at virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter § 26, stk. 1, og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme.

Det fremgår videre af bestemmelsens 2. pkt., at Hvidvasksekretariatet hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning beslutter, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Med lovforslagets § 3, nr. 2, foreslås det at ændre i hvidvasklovens § 26, stk. 4, 2. pkt. (der med lovforslagets § 3, nr. 1, bliver til § 26, stk. 6, 2. pkt.), så det fremgår, at Hvidvasksekretariatet foranstalter beslutningen om beslaglæggelse.

Ændringen er udelukkende en præcisering af gældende ret, idet det er politiet eller retten, der kan foretage en beslaglæggelse efter reglerne i retsplejelovens kapitel 74 om beslaglæggelse og edition. Hvidvasksekretariatet foranstalter således allerede i dag beslutningen om beslaglæggelse til politiet, der indbringer sagen for retten, hvis ikke indgrebet kan foretages på øjemedet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af hvidvasklovens § 29, stk. 1, at den danske finansielle efterretningsenhed er Hvidvasksekretariatet hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Hvidvasksekretariatets opgaver er nærmere beskrevet i cirkulære nr. 9010 af 2. januar 2020 om Danmarks Finansielle Efterretningsenhed (FIU), Hvidvasksekretariatet, hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).

Det fremgår videre af hvidvasklovens § 78 a, stk. 2, at Finanstilsynet forud for udstedelsen af et administrativt bødeforelæg skal indhente samtykke fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvis Finanstilsynet vurderer, at en overtrædelse giver anledning til en vis skønsmæssig vurdering, eller at udgangspunktet for bødeniveauet skal fraviges.

Med lovforslagets § 3, nr. 3, foreslås hvidvasklovens § 29, stk. 1, ændret således, at den danske finansielle efterret-

ningsenhed Hvidvasksekretariatet fremover er placeret ved National enhed for Særlig Kriminalitet.

Det bemærkes i den forbindelse, at Hvidvasksekretariatet fortsat er operationelt uafhængigt og selvstændigt virkende, hvorved forstås, at sekretariatet har kompetence og kapacitet til at udføre sine opgaver frit og selvstændigt kan træffe beslutninger om at analysere, anmode om og formidle specifikke oplysninger som beskrevet i § 29, stk. 2, jf. hvidvasklovens § 29, stk. 1, 2. pkt.

Med lovforslagets § 3, nr. 3, foreslås endvidere hvidvasklovens § 78 a, stk. 2, ændret, hvorefter Finanstilsynet forud for udstedelsen af et administrativt bødeforelæg fremadrettet skal indhente samtykke fra National enhed for Særlig Kriminalitet, hvis Finanstilsynet vurderer, at en overtrædelse giver anledning til en vis skønsmæssig vurdering, eller at udgangspunktet for bødeniveauet skal fraviges.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af hvidvasklovens § 37, stk. 1, 1. pkt., at de underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer omfattet af denne lov giver i god tro i medfør af § 26, stk. 1 og 2, og ved standsning af transaktioner i medfør af § 26, stk. 3 og 4, ikke påfører virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar.

Som en konsekvens af etableringen af fast track-ordningen for hvidvaskunderretninger af større eller særligt mistænkelig karakter, jf. lovforslagets § 3, nr. 1, foreslås det med lovforslagets § 3, nr. 4, at der ændres i § 37, stk. 1, 1. pkt., således at standsning af transaktioner i medfør af § 26, stk. 3, 4 og 6, ikke påfører virksomheden eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det følger af hvidvasklovens § 26, stk. 1, at virksomheder og personer omfattet af loven omgående skal underrette Hvidvasksekretariatet, hvis virksomheden eller personen er vidende om, har mistanke om eller rimelig grund til at formode, at en transaktion, midler eller en aktivitet har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Virksomheder og personer omfattet af hvidvaskloven, ledelse og ansatte i disse virksomheder og hos disse personer samt revisorer eller andre, der udfører eller har udført særli-

ge hverv for virksomheden eller personen, har pligt til at hemmeligholde, at der er givet underretning til Hvidvasksekretariatet, eller at dette overvejes, eller at der vil blive iværksat en undersøgelse med henblik på at afklare, om der skal ske underretning, jf. herved hvidvasklovens § 38, stk. 1.

Oplysningen herom kan dog efter anmodning videregives til de myndigheder og organisationer, der påser hvidvasklovens overholdelse, eller til retshåndhævelsesformål, jf. hvidvasklovens § 38, stk. 2.

Hvidvasksekretariatet har til opgave at modtage, analysere og videreformidle oplysninger om mistænkelige transaktioner, og videregivelsen sker i praksis til både politiet og en række særmyndigheder, herunder i særdeleshed Skattestyrelsen.

Det bemærkes i den forbindelse, at skatteforvaltningen i dag modtager underretninger fra Hvidvasksekretariatet, hvis sekretariatet vurderer, at underretningerne ikke omhandler hvidvask af udbytte fra strafbare forhold eller finansiering af terrorisme, men har en skatte- og afgiftsmæssig interesse. Formålet med at sende oplysningerne til Skatteforvaltningen er, at oplysningerne vurderes af Skatteforvaltningen med henblik på regulering/ændring af den pågældendes skatte- og afgiftsmæssige tilsvare/ansættelse.

Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet er som udgangspunkt ikke tilstrækkelige til, at Skatteforvaltningen kan træffe afgørelse på baggrund af oplysningerne. Når Skatteforvaltningen har modtaget oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet, bliver de gennemgået med henblik på at vurdere, om oplysningerne kan danne grundlag for opstarten af en egentlig skatte- og/eller moms kontrol.

Når en oplysning modtaget fra Hvidvasksekretariatet er blevet udvalgt som grundlag for en sagsbehandling, indhenter Skatteforvaltningen de relevante oplysninger, der skal danne grundlag for en eventuel ændring af den pågældendes skatteansættelse og/eller afgiftstilsvare. De oplysninger, der indhentes, er eksempelvis relevante bankkontooplysninger, kontoudtog for et helt indkomstår, regnskabs- og bogføringsmateriale mv. Oplysningerne søges indhentet hos personen eller virksomheden selv. I det omfang personen eller virksomheden ikke imødekommer Skatteforvaltningens anmodning om at indsende de relevante oplysninger, indhentes kontoudtog direkte fra pengeinstitutter og andre relevante aktører.

I forbindelse med denne videregivelse kan det være problematisk, hvis en særmyndighed efterfølgende giver en kopi af en hvidvaskunderretning, da dette kan afdække, at eksempelvis en tilsyns sag er indledt på baggrund af en underretning fra f.eks. et pengeinstitut.

Med de nuværende regler kan oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet, være genstand for partsaktindsigt efter reglerne herom i forvaltningsloven for de myndigheder, eksempelvis Slots- og Kulturstyrelsen, som ikke er underlagt en særskilt tavshedspligt vedrørende hvidvasklovens § 26, hvis den pågældende person eller virksomhed anmoder herom.

Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet, herunder oplysninger om underretning efter hvidvasklovens § 26 danner som udgangspunkt alene grundlag for en eventuel sagsudvælgelse, og er ikke i sig selv tilstrækkelige til, at myndighederne kan træffe en given afgørelse.

Oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet vil derfor som udgangspunkt ikke indgå i det grundlag, der træffes en afgørelse på. Det vil som udgangspunkt alene være de oplysninger, som myndighederne efterfølgende indhenter, der danner grundlag for afgørelsen, og som den registrerede har interesse i at blive gjort bekendt med. Disse oplysninger vil indgå i det grundlag, der partshøres om efter forvaltningslovens § 19.

Aktindsigten kan dog efter forvaltningslovens § 15 b begrænses. Ved en begrænsning efter reglerne i § 15 b vil oplysninger fra Hvidvasksekretariatet kunne undtages fra aktindsigt, og parten vil kunne få indsigt i dokumenternes øvrige oplysninger gennem ekstrahering og delvis aktindsigt.

Det vil dog på trods af begrænsning i størstedelen af tilfældene være muligt at identificere, hvem der har foretaget underretningen, uanset om de omhandlede oplysninger om eventuelle navne, adresser mv. på personer/virksomheder er udeladt ved ekstraheringen. Dette hænger bl.a. sammen med, at oplysningen i sig selv kun kan stamme et sted fra. Det vil således være muligt alene på baggrund af oplysningens karakter at henføre oplysningen til f.eks. vedkommendes pengeinstitut. Når der gives aktindsigt i oplysningerne fra Hvidvasksekretariatet efter de nuværende regler, er der således ikke en generel beskyttelse i forhold til dem, der foretager underretning til Hvidvasksekretariatet.

Der er derfor behov for en udvidelse af rækkevidden af tavshedspligten i forhold til modtagere af hvidvaskunderretninger fra Hvidvasksekretariatet, således at der skabes et entydigt retsgrundlag med henblik på at undgå, at der foretages underretning af de pågældende borgere herom, eller at der meddeles partsaktindsigt i de pågældende oplysninger.

Med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås det at udstrække tavshedspligten vedrørende oplysninger, som hidrører fra underretninger efter hvidvasklovens § 26, til ansatte ved alle offentlige myndigheder.

Det fremgår således af den foreslåede § 38 a, stk. 1, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26.

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 38 a, stk. 2, at forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder ikke finder anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

De oplysninger, som bestemmelsen omhandler, og som myndighederne ikke må videregive, er oplysninger, der er foretaget underretning om efter hvidvasklovens § 26.

Ved denne særlige tavshedspligt sker der således bl.a. en fravigelse af forvaltningslovens partsrettigheder, som ellers ville indebære, at oplysningerne skulle udleveres til de pågældende.

Herudover er den foreslåede § 38 a en særlig tavshedspligtsbestemmelse omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b, og offentlighedslovens § 35.

Det følger bl.a. af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra b, at oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-4, ikke finder anvendelse, hvis og i det omfang, personoplysninger, der indsamles, skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til national ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.

Endvidere er oplysninger omfattet af offentlighedslovens § 35 undtaget fra egenaces efter offentlighedslovens § 8 og undtaget fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 3.

Herved sikres en beskyttelse af de ansatte hos virksomheder omfattet af hvidvaskloven, der er forpligtet til at foretage underretninger til Hvidvasksekretariatet.

Den foreslåede tavshedspligt er selvsagt ikke til hinder for, at underretningerne efterfølgende videregives fra f.eks. Slots- og Kulturstyrelsen til politiet i forbindelse med en anmeldelse.

Med den foreslåede § 38 a er der ikke tilsigtet ændringer i forhold til, hvad der i dag er gældende for told- og skatteforvaltningen, jf. hvidvasklovens § 69 c.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af § 55, stk. 3, § 62, stk. 3, § 64 a, stk. 3, og § 68, stk. 3, at tilsynsmyndighedernes reaktioner, der omfatter en fysisk persons navn, i henhold til loven kan offentliggøres ved gentagne overtrædelser af underretningspligten i hvidvasklovens § 26, stk. 1, stk. 3 og stk. 4, 1. pkt.

Det fremgår endvidere af § 78, stk. 1, 2. pkt., at forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af underretningspligten i hvidvasklovens § 26, stk. 1, stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler. Ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af underretningspligten i hvidvasklovens § 26, stk. 1, stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., kan straffen stige til 2 års fængsel, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 290 b, stk. 2, jf. hvidvasklovens § 78, stk. 2.

Forældelsesfristen for overtrædelse af hvidvasklovens § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., er 5 år, jf. hvidvasklovens § 78, stk. 5.

Det fremgår endeligt af hvidvasklovens § 78 a, stk. 1, at skønnes en overtrædelse af § 26, stk. 1 eller 3 eller stk. 4, 1. pkt., ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan Finanstilsynet i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den fysiske eller juridiske person, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Med lovforslagets § 3, nr. 6, foreslås det som en konsekvens af etableringen af fast track-ordningen for hvidvaskunderretninger af større eller særligt mistænkelig karakter, jf. lovforslagets § 3, nr. 1, at der ændres i de nævnte bestemmelser, således at det fremadrettet er overtrædelser af hvidvasklovens § 26, stk. 1, stk. 3, stk. 4, 1. pkt., og stk. 6, 1. pkt., der kan udløse de ovenfor nævnte retsvirkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af hvidvasklovens § 69 b, stk. 1, og § 69 d, stk. 1, at Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltningen uanset skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, kan videregive oplysninger til myndigheder, der deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

Det fremgår videre af hvidvasklovens § 69 b, stk. 2 og § 69 d, stk. 2, at anmoder en myndighed, der deltager i et

operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, om oplysninger fra Spillemyndigheden eller told- og skatteforvaltningen, skal Spillemyndigheden eller told- og skatteforvaltningen uanset skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, videregive oplysningerne, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedens opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

Det fremgår endvidere af hvidvasklovens § 69 c, at told- og skatteforvaltningens ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26, og som told- og skatteforvaltningen har modtaget fra Hvidvasksekretariatet.

Det fremgår videre af stk. 2, at forvaltningsloven § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder ikke finder anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Det fremgår af hvidvasklovens § 74 a, stk. 1, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, og som deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. dog stk. 3.

Det fremgår videre af § 74 a, stk. 2, at tavshedspligten i stk. 1 også gælder i forhold til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til forvaltningsretlige eller databeskyttelsesretlige regler, jf. dog stk. 3.

Det fremgår endeligt af § 74 a, stk. 3, at oplysninger omfattet af stk. 1 efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, kan inddrages i den modtagende myndigheds sagsbehandling. Foreligger der samtykke, finder de regler, der i almindelighed gælder for den modtagende myndighed, og som i medfør af stk. 1 og 2 er fraveget, på ny anvendelse.

Det foreslås med lovforslagets § 2, nr. 7, at ophæve bestemmelserne i hvidvasklovens § 69 b-§ 69 c og § 74 a.

Ophævelsen af § 69 c sker som konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 5, hvor det foreslås at videreføre hvidvasklovens § 69 c om tavshedspligt for hvidvaskunderretninger i den foreslåede bestemmelse i hvidvasklovens § 38 a.

Med den foreslåede § 38 a er der ikke tilsigtet ændringer i

forhold til, hvad der i dag er gældende for told- og skatteforvaltningen, jf. hvidvasklovens § 69 c.

Ophævelsen af § 69 b og § 69 d sker endvidere som konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 3, hvor det foreslås delvist at videreføre hvidvasklovens § 69 b og § 69 d i den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 110 b, stk. 3, idet bestemmelsen dog ikke længere er begrænset til Spillemyndigheden og told- og skatteforvaltningen.

Ophævelsen af § 74 a sker endeligt som konsekvens af lovforslagets § 2, nr. 3, hvor det foreslås at videreføre hvidvasklovens § 74 a i den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 110 b, stk. 5-7.

Herved er der ikke tilsigtet ændringer i forhold til, hvad der i dag er gældende for de myndigheder, der deltager i et operativt samarbejde eller i øvrigt bekæmper hvidvask og terrorfinansiering. Disse regler vil således fremadrettet være omfattet af reglerne i den foreslåede § 110 b i retsplejeloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af § 1 a, stk. 6, i lov om europæiske firma-grupper, at den europæiske økonomiske firma-gruppe efter anmodning skal udlevere oplysninger om firma-gruppens reelle ejere, herunder om firma-gruppens forsøg på at identificere firma-gruppens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af § 1 a, stk. 7, i lov om europæiske firma-grupper, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiet og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 4, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 1 a, stk. 6, således at den europæiske økonomiske firma-gruppe fremover efter anmodning skal udlevere oplysninger om firma-gruppens reelle ejere, herunder om firma-gruppens forsøg på at identificere firma-gruppens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 4, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 1 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet fremover kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af fondslovens § 4, stk. 6, at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af fondslovens § 4, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Det fremgår af fondslovens § 52, stk. 6, at foreningen efter anmodning skal udlevere oplysninger om foreningens reelle ejere, herunder om foreningens forsøg på at identificere foreningens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af fondslovens § 52, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 5, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 4, stk. 6, således at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 5, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 4, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet fremover vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med lovforslagets § 5, nr. 1, foreslås det desuden at ændre i § 52, stk. 6, så foreningen efter anmodning skal udlevere oplysninger om foreningens reelle ejere, herunder om foreningens forsøg på at identificere foreningens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 5, nr. 1, foreslås det endeligt at ændre i § 52, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Til nr. 1

Det fremgår af SE-lovens § 17 a, stk. 6, at SE-selskabet efter anmodning skal udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af SE-lovens § 17 a, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 6, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 17 a, stk. 6, således SE-selskabet efter anmodning skal udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 6, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 17 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 7

Til nr. 1

Det fremgår af SCE-lovens § 14 a, stk. 6, at SCE-selskaber efter anmodning skal udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af SCE-lovens § 14 a, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 7, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 14 a, stk. 6, således at SCE-selskaber efter anmodning skal udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herun-

der om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 7, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 14 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

Til nr. 1

Det fremgår af erhvervsvirksomhedslovens § 15 g, stk. 6, at virksomheden efter anmodning skal udlevere oplysninger om virksomhedens reelle ejere, herunder om virksomhedens forsøg på at identificere virksomhedens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår af erhvervsvirksomhedslovens § 15 g, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 8, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 15 g, stk. 6, således at virksomheden efter anmodning skal udlevere oplysninger om virksomhedens reelle ejere, herunder om virksomhedens forsøg på at identificere virksomhedens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 8, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 15 g, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er

registreret, jf. bestemmelsens stk. 3, eller er indhentet, jf. bestemmelsens stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Til nr. 1

Det fremgår af revisorlovens § 22, stk. 1, at såfremt virksomhedens ledelse ikke senest 14 dage efter underretningen over for revisor har dokumenteret at have taget de fornødne skridt til at standse igangværende kriminalitet og til at rette op på de skader, den begåede kriminalitet har forårsaget, skal revisor straks underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet om de formodede økonomiske forbrydelser.

Det fremgår videre af revisorlovens § 22, stk. 2, at såfremt revisor finder, at underretning til ledelsesmedlemmerne vil være uegnet til at forhindre fortsat kriminalitet, skal revisor straks underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet om de formodede økonomiske forbrydelser.

Det fremgår desuden af revisorlovens § 22, stk. 3, at såfremt revisor fratræder, jf. § 18, stk. 2, og dette sker i forbindelse med, at revisor har en begrundet formodning om, at der foreligger en situation som omhandlet i stk. 1, 1. pkt., skal revisor straks underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet herom og om grundene til sin fratræden.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet indgår.

Med lovforslagets § 9, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 22, stk. 1, således, at såfremt ledelsen ikke senest 14 dage efter underretningen over for har revisor dokumenteret at have taget de fornødne skridt til at standse igangværende kriminalitet og til at rette op på de skader, den begåede kriminalitet har forårsaget, skal revisor straks underrette

National enhed for Særlig Kriminalitet om de formodede økonomiske forbrydelser.

Med lovforslagets § 9, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 22, stk. 2, således, at såfremt revisor finder, at underretning til ledelsesmedlemmerne vil være uegnet til at forhindre fortsat kriminalitet, skal revisor straks underrette National enhed for Særlig Kriminalitet om de formodede økonomiske forbrydelser.

Med lovforslagets § 9, nr. 1, foreslås det endeligt at ændre i § 22, stk. 3, således, at såfremt revisor fratræder, jf. § 18, stk. 2, og dette sker i forbindelse med, at revisor har en begrundet formodning om, at der foreligger en situation som omhandlet i stk. 1, 1. pkt., skal revisor straks underrette National enhed for Særlig Kriminalitet herom og om grundene til sin fratræden.

Den foreslåede ændring medfører ikke ændringer i revisors underretningspligt, men blot en ændring af den myndighed, hvortil revisor skal give underretning.

Der er således alene tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

Til nr. 1

Det fremgår af konkurrencelovens § 23 i, stk. 2, nr. 3, at en fysisk person, som er omfattet af en ansøgning i henhold til stk. 1, opnår tiltalefrafald og fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation, hvis virksomhedens ansøgning ligger forud for det tidspunkt, hvor den fysiske person af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet er gjort bekendt med den sag, som ansøgningen angår.

Det fremgår videre af konkurrencelovens § 23 i, stk. 5, 2. pkt., at bestemmelsen i § 23 h, stk. 2, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse, idet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet dog forinden afgivelsen af et foreløbigt tilsagn til en fysisk person skal tiltræde, at betingelserne herfor er til stede.

Det fremgår endvidere af konkurrencelovens § 23 i, stk. 6, at når sagen er endeligt oplyst og vurderet, meddeler Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kri-

minalitet tiltalefrafald til fysiske personer omfattet af stk. 1 eller 4, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet indgår.

Med lovforslagets § 10, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 23 i, stk. 2, nr. 3, således at en fysisk person, som er omfattet af en ansøgning i henhold til stk. 1, opnår tiltalefrafald og fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation, hvis virksomhedens ansøgning ligger forud for det tidspunkt, hvor den fysiske person af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller National enhed for Særlig Kriminalitet er gjort bekendt med den sag, som ansøgningen angår.

Med lovforslagets § 10, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 23 i, stk. 5, 2. pkt., således at bestemmelsen i § 23 h, stk. 2, nr. 2, finder tilsvarende anvendelse, idet National enhed for Særlig Kriminalitet dog forinden afgivelsen af et foreløbigt tilsagn til en fysisk person skal tiltræde, at betingelserne herfor er til stede.

Med lovforslagets § 10, nr. 1, foreslås det endeligt at ændre i § 23 i, stk. 6, således at når sagen er endeligt oplyst og vurderet, meddeler National enhed for Særlig Kriminalitet tiltalefrafald til fysiske personer omfattet af stk. 1 eller 4, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Der er således alene tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Til nr. 1

Det fremgår af § 21 a, stk. 6, i lov om erhvervsdrivende fonde, at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af § 21 a, stk. 7, i lov om erhvervsdrivende fonde, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre

EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 11, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 21 a, stk. 6, således at fonden efter anmodning skal udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 11, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 21 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

Til nr. 1

Det fremgår af § 111, stk. 6, i lov om firmapensionskasser, at firmapensionskassen efter anmodning skal udlevere oplysninger om firmapensionskassens reelle ejere, herunder om firmapensionskassens forsøg på at identificere firmapensionskassens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår videre af § 111, stk. 7, i loven om firmapensionskasser, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 12, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § III, stk. 6, således at firmapensionskassen efter anmodning skal udlevere oplysninger om firmapensionskassens reelle ejere, herunder om firmapensionskassens forsøg på at identificere firmapensionskassens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 12, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § III, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 13

Til nr. 1

Det fremgår for det første af § 23, stk. 8, i lov om finansiel virksomhed, at det gensidige forsikringselskab og den tværgående pensionskasse efter anmodning skal udlevere oplysninger om det gensidige forsikringselskabs og den tværgående pensionskasses reelle ejere, herunder om det gensidige forsikringselskabs og den tværgående pensionskasses forsøg på at identificere deres reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår for det andet af § 23, stk. 9, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 5, eller er indhentet, jf. stk. 8, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Det fremgår for det tredje af § 81 b, stk. 6, at sparekassen efter anmodning skal udlevere oplysninger om sparekassens reelle ejere, herunder om sparekassens forsøg på at identificere sparekassens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår for det fjerde af § 81 b, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Det fremgår for det femte af § 85 b, stk. 6, at andelskassen efter anmodning skal udlevere oplysninger om andelskassens reelle ejere, herunder om andelskassens forsøg på at identificere andelskassens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår for det sjette af § 85 b, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Det fremgår for det syvende af § 336 a, stk. 6, at sparevirksomheden efter anmodning skal udlevere oplysninger om sparevirksomhedens reelle ejere, herunder om sparevirksomhedens forsøg på at identificere sparevirksomhedens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår for det ottende af § 336 a, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det derfor for det første at ændre i § 23, stk. 8, således at det gensidige forsikringselskab og den tværgående pensionskasse efter anmodning skal udlevere oplysninger om det gensidige forsikringselskabs og den tværgående pensionskasses reelle ejere, herunder om det gensidige forsikringselskabs og den tværgående pensionskasses forsøg på at identificere deres reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det andet at ændre i § 23, stk. 9, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 5, eller er indhentet, jf. stk. 8, til andre

EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det tredje at ændre i § 81 b, stk. 6, således at sparekassen efter anmodning skal udlevere oplysninger om sparekassens reelle ejere, herunder om sparekassens forsøg på at identificere sparekassens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det fjerde at ændre i § 81 b, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det femte at ændre i § 85 b, stk. 6, således at andelskassen efter anmodning skal udlevere oplysninger om andelskassens reelle ejere, herunder om andelskassens forsøg på at identificere andelskassens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det sjette at ændre i § 85 b, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det syvende at ændre i § 336 a, stk. 6, således at sparevirksomheden efter anmodning skal udlevere oplysninger om sparevirksomhedens reelle ejere, herunder om sparevirksomhedens forsøg på at identificere sparevirksomhedens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 13, nr. 1, foreslås det for det ottende at ændre i § 336 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 1

Det fremgår af investeringsforeningslovens § 14 a, stk. 6, at investeringsforeningen eller SIKAV'en efter anmodning skal udlevere oplysninger om investeringsforeningens eller SIKAV'ens reelle ejere, herunder om investeringsforeningens eller SIKAV'ens forsøg på at identificere investeringsforeningens eller SIKAV'ens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår endvidere af investeringsforeningslovens § 14 a, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 14, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 14 a, stk. 6, således at investeringsforeningen eller SIKAV'en efter anmodning skal udlevere oplysninger om investeringsforeningens eller SIKAV'ens reelle ejere, herunder om investeringsforeningens eller SIKAV'ens forsøg på at identificere investeringsforeningens eller SIKAV'ens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 14, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 14 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 1

Det fremgår af § 136 a, stk. 3, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv., at kapitalforeningen efter anmodning skal udlevere oplysninger om foreningens reelle ejere, herunder om foreningens forsøg på at identificere foreningens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 15, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 136 a, stk. 3, således at kapitalforeningen efter anmodning skal udlevere oplysninger om foreningens reelle ejere, herunder om foreningens forsøg på at identificere kapitalforeningens reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 16

Til nr. 1

Det fremgår af selskabslovens § 58 a, stk. 6, at kapital-selskabet efter anmodning skal udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet.

Det fremgår endvidere af selskabslovens § 58 a, stk. 7, at Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, herunder Hvidvasksekretariatet, indgår.

Med lovforslagets § 16, nr. 1, foreslås det derfor at ændre

i § 58 a, stk. 6, således at kapital-selskabet efter anmodning skal udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Hvidvasksekretariatet.

Med lovforslagets § 16, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 58 a, stk. 7, således at Hvidvasksekretariatet vederlagsfrit kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Der er således tale om en konsekvensændring som følge af etableringen af National enhed for Særlig Kriminalitet, jf. den foreslåede § 110 a, og en præcisering som følge af, at de nævnte bestemmelser er rettet mod Hvidvasksekretariatet og ikke National enhed for Særlig Kriminalitet, hvor Hvidvasksekretariatet organisatorisk kommer til at høre under.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 17

Til nr. 1-3

Det fremgår af udlændingelovens § 40 a, stk. 3, at fingeraftryk, der optages i medfør af § 40 a, stk. 1 eller 2, kan registreres i et særligt edb-register, der føres af Rigspoliti- chefen. Det fremgår videre af § 40 b, stk. 3, at personfotografi, der optages i medfør af § 40 a, stk. 1 eller 2, kan registreres i et særligt register, der føres af Rigspoliti- chefen.

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, § 58 i, stk. 1-5, og § 58 j, stk. 1-3, at rigspoliti- chefen eller Rigspolitiet under visse nærmere angivne omstændigheder videregiver oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Rigspolitiet indgår.

På den baggrund foreslås det med lovforslagets § 17, nr. 1-3, at ændre i de ovenfor nævnte bestemmelser, således at det fremadrettet er politiet, og ikke Rigspolitiet eller rigspoliti- chefen, der fører det i udlændingelovens § 40 a, stk. 3, og § 40 b, stk. 3, nævnte register.

Det foreslås ligeledes, at det fremadrettet er politiet, der kan videregive oplysninger til Eurodac-systemet, jf. § 58 d, stk. 1, § 58 i, stk. 1-5, og § 58 j, stk. 1-3.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 18

Til nr. 1-3

Det fremgår af PNR-lovens § 1, at Rigspolitiet etablerer en passagerlisteoplysningsenhed (PNR-enhed).

Det fremgår endvidere af PNR-lovens § 3, stk. 1, 1. pkt., at luftfartsselskaber efter anmodning fra Rigspolitiet og herefter løbende forud for flyvninger, der har tilknytning til Danmark, skal videregive PNR-oplysninger, jf. lovens bilag 1, i elektronisk form til PNR-enheden.

Det fremgår herudover af PNR-lovens § 3, stk. 3, at har en flyvning fælles rutenummer, er det alene det luftfartsselskab, der står for flyvningen, der skal videregive PNR-oplysninger til Rigspolitiet.

Det fremgår endeligt af PNR-lovens § 7, stk. 2, nr. 1, at oplysninger, der er maskeret efter PNR-lovens § 7, stk. 1, ikke må afmaskeres, medmindre det er nødvendigt for at forebygge, opdage, efterforske eller retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet, jf. lovens bilag 2, der kan straffes med mindst 3 års fængsel, og afmaskeringen er godkendt af rigspolitichefen eller den, som bemyndiges hertil.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Rigspolitiet indgår.

Med lovforslagets § 18, nr. 1, foreslås det at ændre i PNR-lovens § 1, således at det fremadrettet er politiet, der etablerer en passagerlisteoplysningsenhed (PNR-enhed).

Med lovforslagets § 18, nr. 2, foreslås det at ændre i PNR-lovens § 3. Det foreslås for det første at ændre i bestemmelsens *stk. 1*, således at luftfartsselskaber fremadrettet efter anmodning fra politiet og herefter løbende forud for flyvninger, der har tilknytning til Danmark, skal videregive PNR-oplysninger, jf. lovens bilag 1, i elektronisk form til PNR-enheden. Det foreslås for det andet at ændre i bestemmelsens *stk. 3*, således at, hvis en flyvning har fælles rutenummer, er det alene det luftfartsselskab, der står for flyvningen, der fremadrettet skal videregive PNR-oplysninger til politiet.

Med lovforslagets § 18, nr. 3, foreslås det endvidere at ændre i PNR-lovens § 7, *stk. 2*, således at oplysninger, der er maskeret efter § 7, stk. 1, ikke må afmaskeres, medmindre det er nødvendigt for at forebygge, opdage, efterforske eller

retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet, jf. lovens bilag 2, der kan straffes med mindst 3 års fængsel, og afmaskeringen er godkendt af politiet eller den, som bemyndiges hertil.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 19

Det fremgår af Dna-profilregisterlovens § 1, stk. 1, at Rigspolitichefen efter reglerne i loven opbevarer og fører Det Centrale Dna-profil-register, der tjener som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af personer.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Rigspolitiet indgår.

Med lovforslagets § 19, nr. 1, foreslås det derfor at ændre Dna-profilregisterlovens § 1, *stk. 1*, således at det fremadrettet er politiet, der efter reglerne i loven opbevarer og fører Det Centrale Dna-profil-register, der tjener som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af personer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 20

Det fremgår af § 12, stk. 1, i lov om elektronisk kommunikationsnet og -tjenester, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester skal registrere deres virksomhed hos Rigspolitiets Telecenter (nu Teledatasektionen).

Det fremgår videre af lovens § 75 a, stk. 4, at erhvervs- og vækstministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Rigspolitiets Telecenter om forhold, som er omfattet af § 12, stk. 1, skal foregå digitalt.

Med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Rigspolitiet indgår.

Med lovforslagets § 20, nr. 1, foreslås det derfor at ændre i § 12, *stk. 1*, således at udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester fremadrettet skal registrere deres virksomhed hos politiets centrale teledatasektion.

Med lovforslagets § 20, nr. 1, foreslås det endvidere at ændre i § 75 a, stk. 4, således at erhvervs- og vækstministeren efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra politiets centrale teledatasektion om forhold, som er omfattet af § 12, stk. 1, skal foregå digitalt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 21

Ved lov nr. 796 af 9. juni 2020 blev § 22 b indsat i lov om erhvervsfremme (lov nr. 1518 af 18. december 2018).

Det fremgår af § 22 b, stk. 1, at Erhvervsstyrelsens ansatte under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e er forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, der har tilknytning til underretninger vedrørende de erhvervsrettede covid-19-kompensationsordninger, og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

Det fremgår videre af bestemmelsens stk. 2, at forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder ikke finder anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås det at udstrække tavshedspligten vedrørende oplysninger, som hidrører fra underretninger efter hvidvasklovens § 26, til ansatte ved alle offentlige myndigheder.

Det fremgår således af den foreslåede § 38 a, stk. 1, at personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, er forpligtet til under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26.

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 38 a, stk. 2, at forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder ikke finder anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Den foreslåede § 38 a omfatter således de situationer, der hidtil har været omfattet af § 22 b i lov om erhvervsfremme.

Med lovforslagets § 21 foreslås det derfor at ophæve § 22 b i lov om erhvervsfremme.

Med den foreslåede § 38 a er der ikke tilsigtet ændringer

i forhold til, hvad der i dag er gældende for Erhvervsstyrelsens ansatte, jf. § 22 b i lov om erhvervsfremme.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 22

Til nr. 1

Det følger af færdselslovens § 118 a, stk. 1, at bøder for overtrædelse af færdselsloven og forskrifter, der udstedes i medfør af loven, udmåles til 1.000 kr. eller beløb derover, som er delelige med 500. For gående og førere af cykel, hestekøretøj eller hest udmåles bøder dog til 700 kr. eller derover og for personer med særligt lav indtægt til 500 kr. eller derover.

Bøder for overtrædelser af færdselslovens bestemmelser om hastighed i §§ 41-43 b udmåles i overensstemmelse med § 118 a, stk. 1. For så vidt angår de gældende bødetakster for overtrædelse af §§ 41-43 b henvises til pkt. 2.7.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås det, at der indsættes et 3. pkt. i § 118 a, stk. 1, hvoraf det fremgår, at bøder for overtrædelse af §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning fremover vil skulle udmåles til 1.200 kr. eller beløb derover, som er delelige med 600.

Den foreslåede regulering vil medføre, at minimumsbøden for hastighedsovertrædelser vil stige med 20 pct. Det svarer til en pristalsregulering med oprunding, hvor udgangspunktet er en opskrivning fra 2012 til 2021 med anvendelse af satsreguleringsprocenten.

Den samtidig foreslåede forhøjelse af deleligheden fra 500 til 600 for bøder for hastighedsovertrædelser vil medføre, at alle øvrige bødetakster for hastighedsovertrædelser ligeledes vil stige med 20 pct. En bøde på f.eks. 1.500 kr. vil således stige til 1.800 kr., en bøde på 2.000 kr. til 2.400 kr. og en bøde på 2.500 kr. til 3.000 kr. og så fremdeles. Det såkaldte højhastighedstillæg i færdselslovens § 118, stk. 3, vil ligeledes stige med 20 pct.

Den foreslåede regulering indebærer, at samtlige bødetakster for hastighedsovertrædelser underlægges samme procentuelle stigning. Den foreslåede regulering af de pågældende bødetakster vil således stemme overens med den nuværende opbygning af færdselslovens bødesystem, hvor bøden er fastsat proportionalt i forhold til hastighedsovertrædelser. Derved vil overtrædelsens færdselssikkerhedsmæssige risiko (den procentvise overskridelse af hastighedsgrænsen), grovhed og strafværdighed fortsat bliver afspejlet i bødetaksterne.

Den foreslåede ændring af § 118 a, stk. 1, vil herefter inde-

bære følgende retningslinjer for bødeudmålingen for hastighedsovertrædelser:

Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger begået under kørsel med andre køretøjer end tunge køretøjer, undtagen knallert (§ 118, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 118, stk. 4)

Hastighedsoverskridelse i procent	Motorveje med tilladt hastighed på under 100 km/t (kr.)	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje med tilladt hastighed på 100 km/t eller derover (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.200	1.200	1.200
20-29	1.800	1.800	1.800
30-39	1.800	2.400	3.000
40-49	2.400	3.000	3.600
50-59	2.400	3.600	3.600
60-69	3.000	4.200	4.200
70-79	3.600	5.400	4.800
80-89	4.200	6.000	5.400
90-99	5.400	7.800	6.600
100 eller mere	6.000	9.000	7.200

Overtrædelse af de generelle, lokale og køretøjsbestemte hastighedsbegrænsninger begået under kørsel med tunge køretøjer (§ 118, stk. 2, 3. pkt.)

Hastighedsoverskridelse i procent	Motortrafikveje med en hastighedsgrænse på 100 km i timen og motorveje (kr.)	Alle andre veje (kr.)
Under 20	1.800	1.800

20-29	1.800	1.800
30-39	2.400	3.600
40-49	3.000	4.200
50-59	3.600	4.800
60-69	4.200	5.400
70-79	5.400	6.600
80-89	6.000	7.200
90-99	7.800	9.000
100 eller mere	9.000	10.200

Højhastighedstillæg (alle veje) (§ 118, stk. 3):	
Hastighed (km/t)	Tillæg (kr.)
140-149	1.200
150-159	1.800
160-169	2.400
170-179	3.000
180-189	3.600
190-199	4.200
200-209	4.800
210-219	5.400
220-229	6.000
230-239	6.600

Overtrædelse af færdselslovens § 43 a med lille knallert	
Hastighedsoverskridelse i pct.	Alle veje (kr.)
Under 30 pct.	1.200
30-60 pct.	1.800
Mere end 60 pct.	2.400

Overtrædelse af § 43 a med stor knallert	
Hastighedsoverskridelse i pct.	Alle veje (kr.)
Under 30 pct.	1.200
30-60 pct.	2.400
Mere end 60 pct.	3.000
Med mere end 100 pct.	3.000 (evt. 20 dages ubetinget fængsel) ¹

Fastsættelse af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne bødeniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Den foreslåede regulering af bødetaksterne indebærer ikke ændringer i færdselslovens § 118, stk. 10 og stk. 11, nr. 2 og 3, hvorefter hastighedsovertrædelser under særlige omstændigheder kan medføre fængselsstraf.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et 4. pkt. i § 118 a,

stk. 1, hvoraf det fremgår, at for overtrædelser omfattet af 3. pkt. vil bøder for personer med særlig lav indtægt skulle udmåles til 600 kr. eller beløb derover.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede § 118 a, stk. 1, 3. pkt., hvorved minimumsbøden for overtrædelse af færdselslovens §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning foreslås forhøjet til 1.200 kr.

Den foreslåede bestemmelse medfører således, at bøder for overtrædelse af færdselslovens §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning fortsat kun kan nedsættes til det halve for person-

er med særlig lav indtægt. Den foreslåede minimumsbøde på 1.200 kr., jf. den foreslåede bestemmelse i § 118 a, stk. 1, 3. pkt., vil herefter kunne nedsættes til 600 kr. for personer med særlig lav indtægt, og en bøde, der efter lovforslagets foreslåede retningslinjer vil skulle udmåles til f.eks. 1.800 kr., vil kunne nedsættes til 900 kr.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke ændringer af de gældende retningslinjer for, hvornår der i praksis sker nedsættelse af bøder til personer med særlig lav indtægt, herunder hvornår en person kan anses for at have en særlig lav indtægt, således som disse fremgår af Rigsadvokatens meddelelse, afsnittet Generelle retningslinjer for sanktionspåstande i færdselssager, pkt. 5.2 om nedsættelsesgrunde – § 118 a, stk. 1, 2. pkt.

Til § 23

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2022.

Til § 24

Bestemmelsen angår lovens territoriale anvendelsesområde.

Det fremgår af den foreslåede *stk. 1*, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Efter den foreslåede *stk. 2*, kan §§ 3, 5, 8-9 og 11-19, dog ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslagets § 1 om ændring af straffeloven kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet der for Grønland gælder en særlig kriminallov.

Lovforslagets § 2 om ændring af retsplejeloven kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet der for Grønland gælder en selvstændig retsplejelov.

Lovforslagets § 4 om ændring af lov om europæiske firma-grupper kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 6 om ændring af SE-loven kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 7 om ændring af SCE-loven kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 10 om ændring af konkurrenceloven kan

ikke sættes i kraft for Grønland, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 20 om ændring af lov om elektronisk kommunikationsnet og -tjenester kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 21 om ophævelse af § 22 b i lov om erhvervsfremme kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet ophævelsen af § 22 b er overflødig som følge af, at § 22 b ikke kan sættes i kraft for Grønland, jf. § 3 i lov nr. 796 af 9. juni 2020.

Lovforslagets § 22 om ændring af færdselsloven kan ikke sættes i kraft for Grønland, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Efter den foreslåede *stk. 3*, kan §§ 3, 13-15 og 17-19, endvidere ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lovforslagets § 1 om ændring af straffeloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet Færøerne pr. 1. marts 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område.

Lovforslagets § 2 om ændring af retsplejeloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet der på Færøerne gælder en selvstændig retsplejelov.

Lovforslagets § 4 om ændring af lov om europæiske firma-grupper kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 5 om ændring af fondsloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet Færøerne har overtaget formueretten.

Lovforslagets § 6 om ændring af SE-loven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 7 om ændring af SCE-loven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 8 om ændring af erhvervsvirksomhedsloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet Færøerne har overtaget selskabsretten.

Lovforslagets § 9 om ændring af revisorloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 10 om ændring af konkurrenceloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 11 om ændring af lov om erhvervsdrivende fonde kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 12 om ændring af lov om firmapensionskasser kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 16 om ændring af selskabsloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 20 om ændring af lov om elektronisk kommunikationsnet og -tjenester kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslagets § 21 om ophævelse af § 22 b i lov om erhvervsfremme kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet ophævelsen af § 22 b er overflødig som følge af, at § 22 b ikke kan sættes i kraft for Færøerne, jf. § 3 i lov nr. 796 af 9. juni 2020.

Lovforslagets § 22 om ændring af færdselsloven kan ikke sættes i kraft for Færøerne, idet hovedloven ikke indeholder en anordningshjemmel.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget
§ 1

§ 82. Det skal ved straffens fastsættelse i almindelighed indgå som formildende omstændighed,

1)-12) ---

13) at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden,

14) ---

§ 83. Straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor. Under i øvrigt formildende omstændigheder kan straffen bortfalde.

§ 119. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen for trussel om vold efter stk. 1 skal der lægges vægt på den betydning, som lovovertrædelsen kan have for den pågældendes udførelse af tjenesten eller hvervet.

Stk. 4. ---

§ 266. Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1851 af 20. september 2021, foretages følgende ændringer:

1. *§ 82, nr. 13,* ophæves.

Nr. 14 bliver herefter nr. 13.

2. I *§ 82* indsættes som *stk. 2:*

»*Stk. 2.* Ved straffens fastsættelse kan det endvidere indgå som formildende omstændighed, at straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden. Sagsbehandlingstiden kommer dog kun i betragtning som formildende omstændighed, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.«

3. I *§ 83* indsættes som *3. pkt.:*

»Sagsbehandlingstiden kommer dog kun i betragtning som formildende omstændighed, hvis dette er nødvendigt på grund af kravet i artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.«

4. I *§ 119, stk. 3,* indsættes som *2. pkt.:*

»Ved fastsættelse af straffen skal det endvidere betragtes som en skærpende omstændighed, at en trussel om vold efter stk. 1 har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.«

5. Efter *§ 266* indsættes som *stk. 2:*

»*Stk. 2.* Ved fastsættelse af straffen efter stk. 1 skal det betragtes som en skærpende omstændighed, at truslen har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat.«

§ 2

§ 101. Statsadvokaterne varetager udførelsen af straffesager ved landsretterne. Rigsadvokaten kan bestemme, at statsadvokaterne inden for et nærmere afgrænset sagsområde indtil videre tillige varetager udførelsen af straffesager ved byretterne.

Stk. 2. ---

§ 101. Statsadvokaterne varetager udførelsen af straffesager ved landsretterne. Rigsadvokaten kan bestemme, at statsadvokaterne inden for et nærmere afgrænset sagsområde indtil videre tillige varetager udførelsen af straffesager ved byretterne.

Stk. 2. Statsadvokaterne fører tilsyn med politidirektørernes behandling af straffesager og behandler klager over afgørelser truffet af politidirektørerne vedrørende strafforfølgning. Statsadvokaternes afgørelser i klagesager kan ikke påklages til rigsadvokaten og justitsministeren. Statsadvokaterne kan fastsætte bestemmelser og meddele pålæg efter regler svarende til § 98, stk. 2 og 3, 1. pkt.

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1835 af 15. september 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 101, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »landsretterne«: »jf. dog stk. 3«.

2. I § 101 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Rigsadvokaten kan uanset *stk. 1* bemyndige National enhed for Særlig Kriminalitet til i et nærmere bestemt omfang at varetage udførelsen af straffesager ved landsretterne i sager omfattet af § 110 a, *stk. 1*.«

3. Efter § 110 indsættes:

»§ 110 a. National enhed for Særlig Kriminalitet varetager for hele landet efterforskningen og strafforfølgningen af forbrydelser, hvor der er grund til at antage, at overtrædelsen har et særligt betydeligt omfang, er et led i organiseret kriminalitet, indebærer kompleks samarbejde med udenlandske retshåndhævende myndigheder, er udført ved anvendelse af særegne metoder eller på anden måde er af særlig kvalificeret karakter.

Stk. 2. National enhed for Særlig Kriminalitet ledes af en politidirektør, der har ansvar for enhedens virksomhed.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke kriminalitetsområder der er omfattet af *stk. 1*.

§ 110 b. Under ledelse af National enhed for Særlig Kriminalitet oprettes et operativt samarbejde til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering og andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af *stk. 8*.

Stk. 2. Tilsynsmyndighederne i henhold til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme samt told- og skatteforvaltningen deltager i det operative samarbejde. National enhed for Særlig Kriminalitet kan beslutte, at andre myndigheder end de, der er nævnt i *1. pkt.*, og virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan deltage i et operativt samarbejde.

de, jf. stk. 1. Advokater, jf. § 1, stk. 1, nr. 14, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan ikke deltage i et operativt samarbejde.

Stk. 3. De myndigheder, der er nævnt i stk. 1 og 2, kan uanset tavshedspligt fastsat i anden lovgivning videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 4. Virksomheder og personer omfattet af § 1 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme kan uanset § 117, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, § 30, stk. 1, i lov om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder og §§ 124 og 125 i lov om betalinger videregive oplysninger til myndigheder, virksomheder og personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, hvis oplysningerne kan have betydning for opgaven med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller andre kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 5. Personer, der deltager i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. dog stk. 7.

Stk. 6. Tavshedspligten i stk. 5 gælder også videregivelse til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrører, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til anden lovgivning, jf. dog stk. 7.

Stk. 7. Oplysninger omfattet af stk. 5 kan efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, inddrages i den modtagende myndigheds sagsbehandling. Foreligger der samtykke, finder de regler, der i almindelighed gælder for den modtagende myndighed, og som i medfør af stk. 5 og 6 er fraveget, på ny anvendelse. Virksomheder eller personer, der i medfør af stk. 2 medvirker i et operativt samarbejde, jf. stk. 1, kan efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, inddrage oplysninger omfattet af stk. 5 i deres indsats med at forebygge og bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering eller kriminalitetsområder fastsat i medfør af stk. 8.

Stk. 8. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at det operative samarbejde kan behandle sager vedrørende andre kriminalitetsområder end hvidvask og terrorfinansiering, hvis kriminalitetsområdet er omfattet af National enhed for Særlig Kriminalitets område, jf. § 110 a.«

§ 172 a. En person, der er blevet videoafhørt efter § 745 e eller § 183, stk. 3, har ikke pligt til at afgive forklaring som vidne under hovedforhandlingen.

Stk. 2. --

§ 735. --

Stk. 3. En person kan ikke beskikkes til forsvarer, hvis

1) der er påviselig risiko for, at den pågældende vil hindre eller modvirke sagens oplysning, eller

4. I § 172 a, stk. 1, indsættes efter » 745 e «: », stk. 1, nr. 1-4,«.

5. I § 735, stk. 3, nr. 2, ændres »sagens behandling« til: »behandlingen af sagen«.

2) den pågældendes medvirken væsentligt vil forsinke sagens behandling.

Stk. 4. --

§ 736. Beskikkelsen kan tilbagekaldes, når

1) den pågældende ikke længere opfylder betingelserne efter §§ 733 og 734 for at kunne beskikkes,

2) betingelserne efter § 735, stk. 3, for at nægte at beskikke den pågældende kommer til at foreligge,

3) sigtede anmoder om beskikkelse af en ny forsvarer og ikke tidligere har haft lejlighed til at anmode om en bestemt forsvarer,

4) sigtede anmoder om beskikkelse af en ny forsvarer og dennes medvirken ikke vil forsinke sagens behandling eller

5) sigtede anmoder herom og selv har sørget for sit forsvar uden udgift for det offentlige, og uden at sagens behandling forsinkes.

Stk. 2. Efter anmodning træffes afgørelser efter stk. 1, nr. 2, af retten ved kendelse.

§ 745 e. Politiets afhøring af en person kan optages på video med henblik på anvendelse af optagelsen som bevis under hovedforhandlingen efter § 872 (videoafhøring) i følgende tilfælde:

1) Personen er under 13 år.

2) Personen er under 15 år, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af

a) straffelovens § 210 eller kapitel 24 eller

b) straffelovens §§ 237 eller 243-246, hvor personen eller en af dennes nærmeste er forurettet og den, der er mistænkt, er en af personens nærmeste.

3) Personen er under 18 år, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.

4) Personen er 18 år eller derover og har en alvorlig psykisk lidelse eller væsentlig funktionsnedsættelse, og særlige omstændigheder taler for videoafhøring.

Stk. 2-4. --

§ 26. ---

Stk. 3. Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen har tilknytning til hvidvask, og transaktionen ikke allerede er gennemført. Ved underretning efter stk. 2 skal transaktionen sættes i bero, indtil Advokatsamfundet har videregivet underretningen til Hvidvaskse-

6. I § 736, stk. 1, nr. 2, ændres »at beskikke« til: »beskikke af«.

7. I § 745 e, stk. 1, indsættes som nr. 5:

»5) Personen er 15 år eller derover, og efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 216 eller straffelovens § 225, jf. § 216, hvor personen er forurettet.«

§ 3

I hvidvaskloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1062 af 19. maj 2021, som ændret ved § 302 i lov nr. 1155 af 8. juni 2021 og § 7 i lov nr. 1163 af 8. juni 2021, foretages følgende ændringer:

kretariatet eller har meddelt medlemmet, at underretningen efter en konkret vurdering ikke vil blive videregivet. Kan gennemførelse af transaktionen ikke undlades, eller vurderer virksomheden eller personen, at en undladelse vil kunne skade efterforskningen, skal underretning i stedet indgives omgående efter gennemførelsen.

Stk. 4. Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1 og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme. Hvidvasksekretariatet beslutter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5. En registreret person har ikke ret til indsigt i personoplysninger, der vedrører den pågældende selv, der er eller vil blive behandlet efter stk. 1 og 2.

Stk. 6. Finanstilsynet kan fastsætte nærmere regler om den tekniske opfyldelse af underretningspligten til Hvidvasksekretariatet, jf. stk. 1.

§ 26. ---

Stk. 4. Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1 og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører finansiering af terrorisme. Hvidvasksekretariatet beslutter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5-6. ---

§ 29. Den danske finansielle efterretningsenhed er Hvidvasksekretariatet hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Hvidvasksekretariatet er operationelt uafhængigt og selvstændigt virkende, hvorved forstås, at sekretariatet har kompetence og kapacitet til at udføre sine opgaver frit og selvstændigt kan træffe beslutninger om at analysere, anmode om og formidle specifikke oplysninger som beskrevet i stk. 2.

§ 78 a. ---

Stk. 2. Finanstilsynet skal forud for udstedelsen af et administrativt bødeforelæg indhente samtykke fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvis Finanstilsynet vurderer, at en overtrædelse giver anledning til en vis skønsmæssig vurdering, eller at udgangspunktet for bødeniveauet skal fraviges

Stk. 3-6. ---

§ 37. De underretninger og oplysninger, som virksomheder og personer omfattet af denne lov giver i god tro i medfør af § 26, stk. 1 og 2, og ved standsning af transaktioner i medfør af § 26, stk. 3 og 4, påfører ikke virksomheden

1. I § 26 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Virksomheder og personer skal undlade at gennemføre transaktioner, indtil der er sket underretning efter stk. 1 og de har indhentet godkendelse fra Hvidvasksekretariatet, hvis de har viden om, mistanke om eller rimelig grund til at formode, at transaktionen vedrører hvidvask og er af større eller særligt mistænkelig karakter. Hvidvasksekretariatet foranstalter hurtigst muligt og senest inden udløbet af den efterfølgende bankdag efter at have modtaget underretning beslutningen om, hvorvidt der skal ske beslaglæggelse.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvornår en transaktion anses for omfattet af stk. 4.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

2. I § 26, *stk. 4*, der med lovforslaget bliver *stk. 6*, ændres »beslutter« til: »foranstalter« og efter »underretning« indsættes: »beslutningen om«.

3. I § 29, *stk. 1*, og § 78 a, *stk. 2*, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »National enhed for Særlig Kriminalitet«.

4. I § 37 ændres »§ 26, stk. 3 og 4« til: »§ 26, stk. 3, 4 og 6«.

eller personen, dens ansatte eller ledelse nogen form for ansvar. Videregivelse af oplysninger i forbindelse hermed kan ikke anses som et brud på en tavshedspligt.

§ 55. ---

Stk. 3. Offentliggørelse efter stk. 1, der omfatter en fysisk persons navn, kan dog alene ske ved alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 2, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1., 3. og 4. pkt., § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3 og 5, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., og § 30.

Stk. 5-8. ---

§ 62. ---

Stk. 3. Offentliggørelse efter stk. 1, der omfatter en fysisk persons navn, kan dog alene ske ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 2, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1., 3. og 4. pkt., § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3 og 5, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., og § 30.

Stk. 5-9. ---

§ 64 a. ---

Stk. 3. Offentliggørelse efter stk. 1, der omfatter en fysisk persons navn, kan dog alene ske ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 2, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1., 3. og 4. pkt., § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3 og 5, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., og § 30.

Stk. 5-9. ---

§ 68. ---

Stk. 3. Offentliggørelse efter stk. 1, der omfatter en fysisk persons navn, kan dog alene ske ved personens alvorlige, gentagne eller systematiske overtrædelser af § 10, nr. 1, 3, 4 og 5, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1., 3. og 4. pkt., § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 4, 2. pkt., og stk. 5, § 17, stk. 1 og 2, § 18, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., og § 30.

Stk. 5-8. ---

5. Efter § 38 indsættes i *kapitel 8*:

»§ 38 a. Personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26.

Stk. 2. Forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder finder ikke anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.«

6. I § 55, *stk. 3*, § 62, *stk. 3*, § 64 a, *stk. 3*, § 68, *stk. 3*, § 78, *stk. 1, 2. pkt.*, og *stk. 2 og 5*, og § 78 a, *stk. 1*,

ændres »§ 26, *stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt.*,« til: »§ 26, *stk. 1, stk. 3, stk. 4, 1. pkt.*, og *stk. 6, 1. pkt.*,«.

§ 78. Overtrædelse af § 55, stk. 4, 1.-4. pkt., og stk. 5, 3.-7. pkt., straffes med bøde. Forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af §§ 5 og 5 a, § 6, stk. 1, 2. pkt., § 6 a, § 7, stk. 1 og 2, § 8, stk. 1-4 og 6, §§ 9 og 10, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1., 3. og 4. pkt., § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5, §§ 15 og 16, § 17, stk. 1-4, §§ 18-20, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 22, stk. 2 og 3, § 24, stk. 1, 2. pkt., stk. 2 og 3, § 25, stk. 1-3, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., § 29, stk. 4 og 6, §§ 30 og 31, § 31 b, stk. 1, § 32, § 35, stk. 1, § 35 a, stk. 1, § 36, stk. 1 og 2, § 36 a, § 38, stk. 1, §§ 40, 43 og 44, § 45, stk. 2, § 48, stk. 1 og 2, § 49, stk. 1 og 2, § 57, stk. 2, § 58, stk. 1, § 59, stk. 1, og § 65, stk. 2, og artikel 4-8, 10-12 og 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, samt artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning 2001/1338/EF af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, som ændret ved forordning 2009/44/EF, jf. Rådets forordning 2001/1339/EF af 28. juni 2001 om udvidelse af virkningerne af forordning 2001/1338/EF om fastlæggelse af de foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri, til også at omfatte de medlemsstater, der ikke har indført euroen som fælles valuta, straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens regler.

Stk. 2. Ved særligt grove eller omfattende forsætlige overtrædelser af § 5, § 9, stk. 2, § 10, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 2. og 3. pkt., § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3 og 5, § 17, stk. 1-4, §§ 18-20, § 21, stk. 1, 2. pkt., § 25, stk. 1, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., §§ 30, 31 og 40 og § 49, stk. 2, og artikel 4-8, 10-12 og 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2015/847/EU af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, kan straffen stige til fængsel indtil 2 år, medmindre højere straf er forskyldt efter straffelovens § 290 b, stk. 2.

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udstedt i medfør af loven er 5 år. Forældelsesfristen er dog 10 år ved overtrædelse af lovens §§ 6 og 6 a, § 7, stk. 1 og 2, § 10, § 11, stk. 1 og 2 og stk. 3, 1., 3. og 4. pkt., § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3, stk. 4, 2. pkt., og stk. 5, § 15, § 17, stk. 1-4, § 18, stk. 1-6, §§ 19 og 20, § 22, stk. 2 og 3, § 24, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2 og 3, § 25, stk. 1 og 2, § 26, stk. 1 og 3 og stk. 4, 1. pkt., §§ 30, 31 og 31 b, § 32, 1. pkt., §§ 36 a og 43 og § 49, stk. 1 og 2.611

Stk. 6. ---

§ 78 a. Skønnes en overtrædelse af § 7, stk. 1 eller 2, § 8, stk. 1-4 eller 6, § 9, stk. 1 eller 2, § 10, § 11, stk. 1 eller 2 eller stk. 3, 1., 3. eller 4. pkt., § 12, § 14, stk. 1, stk. 2, 2. pkt., stk. 3, stk. 4, 2. pkt., eller stk. 5, § 15, § 17, stk. 1 eller 2, § 18, stk. 1-6, § 19, § 20, § 22, stk. 2 eller 3, § 24, stk. 1, 2. pkt., eller stk. 2 eller 3, § 25, stk. 1 eller 2, § 26, stk. 1 eller 3 eller stk. 4, 1. pkt., §§ 30, 31, 40 eller 43 eller § 48, stk. 1, ikke at ville medføre højere straf end bøde,

kan Finanstilsynet i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den fysiske eller juridiske person, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget, jf. dog stk. 2.

Stk. 2-4. ---

§ 69 b. Spillemyndigheden kan uanset skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, videregive oplysninger til myndigheder, der deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

Stk. 2. Anmoder en myndighed, der deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, om oplysninger fra Spillemyndigheden, skal Spillemyndigheden uanset skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, videregive oplysningerne, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedens opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

§ 69 c. Told- og skatteforvaltningens ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, som hidrører fra en underretning efter § 26, og som told- og skatteforvaltningen har modtaget fra Hvidvasksekretariatet.

Stk. 2. Forvaltningsloven § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder finder ikke anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

§ 69 d. Told- og skatteforvaltningen kan uanset skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, videregive oplysninger til myndigheder, der deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedernes opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

Stk. 2. Anmoder en myndighed, der deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, om oplysninger fra told- og skatteforvaltningen, skal told- og skatteforvaltningen uanset skatteforvaltningslovens § 17, stk. 1, videregive oplysningerne, hvis oplysningerne kan have betydning for myndighedens opgave med at forebygge eller bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering.

§ 74 a. Personer, der virker inden for den offentlige forvaltning, og som deltager i et operativt samarbejde om bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som modtages i forbindelse med samarbejdet, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Tavshedspligten i stk. 1 gælder også i forhold til den fysiske eller juridiske person, som oplysningerne vedrør-

7. §§ 69 b-69 d og § 74 a ophæves.

rer, uanset en eventuel retlig forpligtelse til at videregive oplysningerne til den pågældende i henhold til forvaltningsretlige eller databeskyttelsesretlige regler, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Oplysninger omfattet af stk. 1 kan efter samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne, inddrages i den modtagende myndigheds sagsbehandling. Foreligger der samtykke, finder de regler, der i almindelighed gælder for den modtagende myndighed, og som i medfør af stk. 1 og 2 er fraveget, på ny anvendelse.

§ 1 a. ---

Stk. 6. Den europæiske økonomiske firmagrube skal efter anmodning udlevere oplysninger om firmagrubbens reelle ejere, herunder om firmagrubbens forsøg på at identificere firmagrubbens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Firmagruppen skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

Stk. 8. ---

§ 4. ---

Stk. 6. Fonden skal efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Fonden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. ---

§ 52. ---

Stk. 6. Foreningen skal efter anmodning udlevere oplysninger om foreningens reelle ejere, herunder om foreningens

§ 4

I lov om europæiske firmagrupper, jf. lovbekendtgørelse nr. 667 af 1. juli 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 1 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 5

I fondsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 2020 af 11. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 4, stk. 6 og 7 og § 52, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

forsøg på at identificere foreningens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Foreningen skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. ---

§ 17 a. ---

Stk. 6. SE-selskabet skal efter anmodning udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. SE-selskaber skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

Stk. 8-9. ---

§ 14 a. ---

Stk. 6. SCE-selskaber skal efter anmodning udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. SCE-selskabet skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

Stk. 8-9. ---

§ 6

I SE-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 735 af 5. juli 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 17 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 7

I lov om det europæiske andelsselskab (SCE-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 1. juli 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 14 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 8

I erhvervsvirksomhedsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 249 af 1. februar 2021, foretages følgende ændring:

§ 15 g. ---

Stk. 6. Virksomheden skal efter anmodning udlevere oplysninger om virksomhedens reelle ejere, herunder om virksomhedens forsøg på at identificere virksomhedens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Virksomheden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

Stk. 8-9. ---

§ 22. Indser revisor under udførelse af opgaver efter § 1, stk. 2 og 3, at et eller flere medlemmer af virksomhedens ledelse begår eller har begået økonomiske forbrydelser i tilknytning til udførelsen af deres hverv, og har revisor en begrundet formodning om, at forbrydelsen vedrører betydelige beløb eller i øvrigt er af grov karakter, skal revisor straks underrette hvert enkelt medlem af ledelsen herom. Underretningen skal indføres i revisionsprotokollen, hvor revisor fører en sådan. Har ledelsen ikke senest 14 dage herefter over for revisor dokumenteret at have taget de fornødne skridt til at standse igangværende kriminalitet og til at rette op på de skader, den begåede kriminalitet har forårsaget, skal revisor straks underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet om de formodede økonomiske forbrydelser. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse på forhold, der er omfattet af reglerne i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme.

Stk. 2. Finder revisor, at underretning til ledelsesmedlemmerne vil være uegnet til at forhindre fortsat kriminalitet, skal revisor straks underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet om de formodede økonomiske forbrydelser. Tilsvarende gælder, hvis flertallet af virksomhedens ledelsesmedlemmer er involveret i eller har kendskab til de økonomiske forbrydelser.

Stk. 3. Fratræder revisor, jf. § 18, stk. 2, og sker dette, i forbindelse med at revisor har en begrundet formodning

1. I § 15 g, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 9

I revisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 25 af 8. januar 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 22, stk. 1-3, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »National enhed for Særlig Kriminalitet«.

om, at der foreligger en situation som omhandlet i stk. 1, 1. pkt., skal revisor straks underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet herom og om grundene til sin fratreden

Stk. 4-5. ---

§ 23 i. ---

Stk. 2. En fysisk person, som er omfattet af en ansøgning i henhold til stk. 1, opnår tiltalefrafald og fritagelse for et eventuelt særskilt krav om konfiskation, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) ---

2) ---

3) Virksomhedens ansøgning ligger forud for det tidspunkt, hvor den fysiske person af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen eller Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet er gjort bekendt med den sag, som ansøgningen angår

Stk. 3-4. ---

Stk. 5. Bestemmelserne i § 23 f og § 23 h, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, finder tilsvarende anvendelse for ansøgninger efter stk. 1 og 4. Endvidere finder § 23 h, stk. 2, nr. 2, tilsvarende anvendelse, idet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet dog forinden afgivelsen af et foreløbigt tilsagn til en fysisk person skal tiltræde, at betingelserne herfor er til stede.

Stk. 6. Når sagen er endeligt oplyst og vurderet, meddeler Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet tiltalefrafald til fysiske personer omfattet af stk. 1 eller 4, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

§ 21 a. ---

Stk. 6. Fonden skal efter anmodning udlevere oplysninger om fondens reelle ejere, herunder om fondens forsøg på at identificere fondens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Fonden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

§ 10

I konkurrenceloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 360 af 4. marts 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 23 i, stk. 2, nr. 3, stk. 5 og stk. 6, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »National enhed for Særlig Kriminalitet«.

§ 11

I lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 20. september 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 21 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

Stk. 8. ---

§ 111. ---

Stk. 6. Firmapensionskassen skal efter anmodning udlevere oplysninger om firmapensionskassens reelle ejere, herunder om firmapensionskassens forsøg på at identificere firmapensionskassens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Firmapensionskassen skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

Stk. 8. ---

§ 23. ---

Stk. 8. Det gensidige forsikringsselskab og den tværgående pensionskasse skal efter anmodning udlevere oplysninger om det gensidige forsikringsselskabs og den tværgående pensionskasses reelle ejere, herunder om det gensidige forsikringsselskabs og den tværgående pensionskasses forsøg på at identificere deres reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Det gensidige forsikringsselskab og den tværgående pensionskasse skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 9. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 5, eller er indhentet, jf. stk. 8, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 10. ---

§ 81 b. ---

Stk. 6. Sparekassen skal efter anmodning udlevere oplysninger om sparekassens reelle ejere, herunder om sparekassens forsøg på at identificere sparekassens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kri-

§ 12

I lov om firmapensionskasser, jf. lovbekendtgørelse nr. 355 af 2. april 2020, som ændret ved § 7 i lov nr. 1940 af 15. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 111, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 13

I lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1447 af 11. september 2020, som ændret ved § 2 i lov nr. 2223 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 23, stk. 8 og 9, § 81 b, stk. 6 og 7, § 85 b, stk. 6 og 7 og § 336 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

minalitet. Sparekassen skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. ---

§ 85 b. ---

Stk. 6. Andelskassen skal efter anmodning udlevere oplysninger om andelskassens reelle ejere, herunder om andelskassens forsøg på at identificere andelskassens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Andelskassen skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. ---

§ 336 a. ---

Stk. 6. Sparevirksomheden skal efter anmodning udlevere oplysninger om sparevirksomhedens reelle ejere, herunder om sparevirksomhedens forsøg på at identificere sparevirksomhedens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Sparevirksomheden skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8. ---

§ 14

I investeringsforeningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1718 af 27. november 2020, foretages følgende ændring:

§ 14 a. ---

Stk. 6. Investeringsforeningen eller SIKAV'en skal efter anmodning udlevere oplysninger om investeringsforeningens eller SIKAV'ens reelle ejere, herunder om investeringsforeningens eller SIKAV'ens forsøg på at identificere investeringsforeningens eller SIKAV'ens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Investeringsforeningen eller SIKAV'en skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester.

Stk. 8-9. ---

§ 136 a. ---

Stk. 3. Kapitalforeningen skal efter anmodning udlevere oplysninger om foreningens reelle ejere, herunder om foreningens forsøg på at identificere dens reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Foreningen skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre offentlige myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 4-5. ---

§ 58 a. ---

Stk. 6. Kapitalselskabet skal efter anmodning udlevere oplysninger om selskabets reelle ejere, herunder om selskabets forsøg på at identificere selskabets reelle ejere, til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet. Kapitalselskabet skal endvidere efter anmodning udlevere de nævnte oplysninger til andre kompetente myndigheder, når disse myndigheder vurderer, at oplysningerne er nødvendige for deres varetagelse af tilsyns- eller kontrolopgaver.

Stk. 7. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og andre kompetente myndigheder kan vederlagsfrit videregive oplysninger om reelle ejere, der er registreret, jf. stk. 3, eller er indhentet, jf. stk. 6, til andre EU-medlemsstaters kompetente myndigheder og finansielle efterretningstjenester

1. I § 14 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 15

I lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1047 af 14. oktober 2019, som ændret ved § 5 i lov nr. 1940 af 15. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 136 a, stk. 3, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

§ 16

I selskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 763 af 23. juli 2019, som ændret ved § 1 i lov nr. 2199 af 29. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 58 a, stk. 6 og 7, ændres »Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet« til: »Hvidvasksekretariatet«.

Stk. 8-9. ---

§ 17

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1513 af 22. oktober 2020, som ændret ved lov nr. 2195 af 29. december 2020 og lov nr. 721 af 27. april 2021, foretages følgende ændringer:

§ 40 a. ---

Stk. 3. Fingeraftryk, der optages i medfør af stk. 1 eller 2, kan registreres i et særligt edb-register, der føres af Rigspolitichefen. Politiet, Hjemrejsestyrelsen og Udlændingestyrelsen kan anvende registret i forbindelse med behandlingen af udlændingesager. Rigspolitichefen er dataansvarlig myndighed for registret.

Stk. 4-16. ---

§ 40 b. ---

Stk. 3. Personfotoграфи, der optages i medfør af stk. 1 eller 2, kan registreres i et særligt register, der føres af Rigspolitichefen. Politiet, Hjemrejsestyrelsen og Udlændingestyrelsen kan anvende registret i forbindelse med behandlingen af udlændingesager. Rigspolitichefen er dataansvarlig myndighed for registret.

Stk. 4-15. ---

§ 58 d. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, Dublinforordningen og Eurodacforordningen, jf. dog stk. 2. Der kan i den forbindelse fastsættes bestemmelser om, at andre end Rigspolitichefen efter § 58 j, stk. 1-3, kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Stk. 2. ---

§ 58 i. Rigspolitichefen videregiver straks fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 1, til det centrale Eurodac-system. Rigspolitichefen kan endvidere videregive fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, til det centrale Eurodac-system med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, hvis udlændingen er statsborger i et andet EU-land eller et tredjeland, om hvilket der er fastsat nærmere regler i medfør af § 58 e.

Stk. 2. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, videregiver Rigspolitichefen til det centrale Eurodac-system oplysninger om

1-6) ---

Stk. 3. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, videregiver Rigspolitichefen til det centrale Eurodac-system oplysninger om

1-2) ---

1. I § 40 a, stk. 3, 1. pkt., § 40 b, stk. 3, 1. pkt., § 58 d, stk. 1, 2. pkt., § 58 i, stk. 2-4, og § 58 j, stk. 1, 1. og 3. pkt. og stk. 3, ændres »Rigspolitichefen« til: »politiet«.

Stk. 4. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, videregiver Rigspolitichefen til det centrale Eurodac-system oplysninger om udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer.

Stk. 5. Rigspolitichefen modtager og kontrollerer oplysninger modtaget fra det centrale Eurodac-system.

Stk. 6. ---

§ 58 j. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret, videregiver Rigspolitichefen oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis en opholdstilladelse som nævnt i 1. pkt. indrages, bortfalder eller nægtes forlænget. Modtager Rigspolitichefen oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver Rigspolitichefen oplysning herom til det centrale Eurodac-system. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver Rigspolitichefen oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Modtager Rigspolitichefen oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver Rigspolitichefen oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Bliver Rigspolitichefen bekendt med, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har forladt EU-landenes område, videregiver Rigspolitichefen oplysning herom til det centrale Eurodac-system. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 18 måneder fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

§ 40 a. ---

Stk. 3. Fingeraftryk, der optages i medfør af stk. 1 eller 2, kan registreres i et særligt edb-register, der føres af Rigspolitichefen. Politiet, Hjemrejsestyrelsen og Udlændingestyrelsen kan anvende registret i forbindelse med behandlingen af udlændingesager. Rigspolitichefen er dataansvarlig myndighed for registret.

Stk. 4-16. ---

2. I § 40 a, stk. 3, 3. pkt., § 40 b, stk. 3, 3. pkt., og § 58 i, stk. 1 og 5, ændres »Rigspolitichefen« til: »Politiet«.

§ 40 b. ---

Stk. 3. Personfotoграфи, der optages i medfør af stk. 1 eller 2, kan registreres i et særligt register, der føres af Rigspoliti- chefen. Politiet, Hjemrejsestyrelsen og Udlændingestyrelsen kan anvende registret i forbindelse med behandlingen af ud- lændingesager. Rigspoliti chefen er dataansvarlig myndighed for registret.

Stk. 4-15. ---

§ 58 i. Rigspoliti chefen videregiver straks fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 1, til det centrale Eurodac-system. Rigspoliti chefen kan endvidere videregive fingeraftryk, der er optaget af ud- lændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, til det centrale Eurodac-system med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, hvis udlændingen er statsborger i et andet EU-land eller et tredjeland, om hvilket der er fastsat nærmere regler i medfør af § 58 e.

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Rigspoliti chefen modtager og kontrollerer oplysning- er modtaget fra det centrale Eurodac-system.

Stk. 6. ---

§ 58 j. ---

Stk. 2. Bliver Rigspolitiet bekendt hermed, videregiver Rigspolitiet følgende oplysninger til det centrale Eurodac- system om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.:

1-3) ---

Stk. 3. ---

3. I § 58 j, stk. 2, ændres »Rigspolitiet« til: »politiet«.

§ 1. Rigspolitiet etablerer en passagerlisteoplysningsenhed (PNR-enhed), der er ansvarlig for

1-3) ---

§ 3. Luftfartsselskaber skal efter anmodning fra Rigspoli- tiet og herefter løbende forud for flyvninger, der har tilknyt-

1. I § 1 ændres »Rigspolitiet« til: »Politiet«.

2. I § 3, stk. 1 og 3, ændres »Rigspolitiet« til: »politiet«.

§ 18

I PNR-loven, lov nr. 1706 af 27. december 2018, foretages følgende ændringer:

ning til Danmark, videregive PNR-oplysninger, jf. bilag 1, i elektronisk form til PNR-enheden. 1. pkt. gælder alene PNR-oplysninger, som luftfartsselskaber har indsamlet som led i deres virksomhed.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Har en flyvning fælles rutenummer, er det alene det luftfartsselskab, der står for flyvningen, der skal videregive PNR-oplysninger til Rigspolitiet.

Stk. 4. ---

§ 7. ---

Stk. 2. Oplysninger, der er maskeret efter stk. 1, må ikke afmaskeres, medmindre

1) det er nødvendigt for at forebygge, opdage, efterforske eller retsforfølge terrorhandlinger og grov kriminalitet, jf. bilag 2, der kan straffes med mindst 3 års fængsel, og afmaskeringen er godkendt af rigspolitichefen eller den, som bemyndiges hertil,

2-3) ---

Stk. 3. ---

§ 1. Efter reglerne i denne lov opbevarer og fører Rigspolitichefen Det Centrale Dna-profil-register, der tjener som internt arbejdsregister for politiet i forbindelse med identifikation af personer.

Stk. 2-3. ---

§ 12. Udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester skal registrere deres virksomhed hos Rigspolitiets Telecenter.

Stk. 2. ---

§ 75 a. ---

Stk. 4. Erhvervs- og vækstministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Rigspolitiets Telecenter om forhold, som er omfattet af § 12, stk. 1, skal foregå digitalt. Stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse.

3. I § 7, *stk. 2, nr. 1*, ændres »rigspolitichefen« til: »politiet«.

§ 19

I lov nr. 434 af 31. maj 2000 om Det Centrale Dna-profilregister, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 715 af 26. juni 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 1 ændres »Rigspolitichefen« til »politiet«.

§ 20

I lov om elektronisk kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 128 af 7. februar 2014 som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1833 af 8. december 2020, foretages følgende ændring:

1. I § 12, *stk. 1*, og § 75 a, *stk. 4*, ændres »Rigspolitiets Telecenter« til »politiets centrale datasektion«.

§ 21

§ 22 b. Erhvervsstyrelsens ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde oplysninger, der har tilknytning til underretninger vedrørende de erhvervsrettede covid-19-kompensationsordninger, og som hidrører fra Hvidvasksekretariatet.

Stk. 2. Forvaltningslovens § 9 om partsaktindsigt, § 19 om partshøring, § 24 om begrundelsespligt og §§ 28 og 31 om videregivelse af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder finder ikke anvendelse på de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

§ 118 a. Bøder for overtrædelse af denne lov og for overtrædelse af forskrifter, der udstedes i medfør af loven, udmåles til 1.000 kr. eller beløb derover, som er delelige med 500. For gående og førere af cykel, hestekøretøj eller hest udmåles bøder dog til 700 kr. eller derover og for personer med særligt lav indtægt til 500 kr. eller derover.

Stk. 2-7. --

I lov nr. 1518 af 18. december 2018 om erhvervsfremme, som ændret ved § 1 i lov nr. 796 af 9. juni 2020, foretages følgende ændring

1. § 22 b ophæves.

§ 22

I færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1710 af 13. august 2021, foretages følgende ændring:

1. I § 118 a, stk. 1, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»For overtrædelse af §§ 41-43 b eller anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning udmåles bøder til 1.200 kr. eller beløb derover, som er delelige med 600. For overtrædelser omfattet af 3. pkt. udmåles bøder for personer med særlig lav indtægt til 600 kr. eller beløb derover.«

§ 23

Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

§ 24

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. §§ 3, 5, 8-9 og 11-19 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. §§ 3, 13-15 og 17-19 kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.